Рассмотрено на педагогическом совете От « 31» августа 2022 г Протокол №1	Утверждаю Заведующий МБДОУ «Детский сад № 6 «Солнышко» г. Нурлат Республики Татарстан» _______________Н.Н.Мугинова
	Введено в действие приказом заведующего МБДОУ «Детский сад № 6 «Солнышко» г. Нурлат Республики Татарстан» От «31 » августа 2022 г №136 - ОД

Уртанчылар төркеменең (4-5 яшькә кадәр)
2022-2023 нче уку елына
эш программасы

Төзүче тәрбиячеләр: Вәлиева Л.М.
Зиннурова И.И.
Хаметзанова З.Н.

Нурлат, 2022 ел

Эчтәлек

I.Максатчан бүлек.

1.1. Аңлатмалы язу. --- 3
1.2.Программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өченкирәкле характеристикалар. ---------------3-5
1.3. 4-5 яшьлек балаларның яшь үзенчәлекләре --5
1.4. Төркемнең социаль паспорты --5
1.5. Төркемнең өстенлекле юнәлеш эшчәнлеге.. ------------------------------ ----------------------6
II..Эчтәлекле бүлек.
2.1 Уртанчылар төркеме өчен оештырылган эшчәнлектә белем бирү өлкәләрен тасвирлау
1.“Физик үсеш” --6-14
2. “Социаль-коммуникатив үсеш” --14-17
3.“Танып-белү үсеше -- 18-24
4.“Сөйләм үсеше” -- 24-29
5. “Сәнгать– эстетик үсеш ---30-50
2.2. Комплекслы - тематик план --50-58
2.3.Уртанчылар төркемендә оештырылган эшчәнлектә вариатив формаларны куллану --58-61
2.4. Әти-әниләр белән эш. ---62-66
III.Оештыру бүлеге
3.1. Материаль-техник база ---66-70
3.2. Методик кулланмалар. ---70
3.3. Атналык оештырылган белем бирү эшчәнлеге. ---70-71
3.4. Көндәлек режим -- -------------------------------------71-72
3.5. Үзенчәлекле вакыйгалар,бәйрәмнәр,мероприятияләр ------------------------------------ 72-73
3.6. Кулланылган әдәбият -- ---73

I.Максатчан бүле

1.1 .Аңлатма язуы.

Бүген җәмгыятьтә катлаулы социаль-экономик процесслар бара, белем бирүнең кыйммәтләре һәм максаты тамырдан үзгәрә. Балаларга белем бирүнең бөтен өлкәләрендә дә актив, иҗади, үзенүзгәртергә әзер торучы шәхес тәрбияләү таныла. Балаларның шәхси һәм социаль мөнәсәбәт позициясен күздә тотып, аларны мәктәпкә әзерләүдән күчү, мәктәпкәчә белем бирү нәтиҗәләренең күзаллавын үзгәртергә булыша. Нәтиҗәлелек: мәктәпкәчә яшьтәге балаларда кызыксынучанлык, активлык, мөстәкыйльлек сыйфатларын формалаштыра; ялгышларны уңышсызлыкларны җиңеп чыгаргаәзерлек, яңа белем алырга, стандарт булмаган ситуацияләрдән чыгу юлын эзләргә омтылыш тудыра; үзе сайлаган эшкә җаваплылык, командада эшли белү, үзенә, башкаларга, җәмгыятькә, әйләнә-тирәгә ихтирамлы караш, кайгыртучанлык тәрбияли. Болар барысы да баланы мәктәпкә әзерләп кенә калмый, ә хәзерге җәмгыятьтә уңышлы мөстәкыйль эшләү өчен нигез булып тора. Билгеле, мондый нәтиҗәләргә ирешү өлкәннәрнең фикер йөртүендәге үзгәртеп корулар белән бәйле, педагоглар һәм ата-аналар үзгәртеп коруда үзләре башлап йөрергә тиеш. Шунлыктан, Программа педагог-бала- ата-ана мөнәсәбәтенә ориетлаштырылган.

1.2.Программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен кирәкле характеристикалар.

Бу программа “Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасы структурасына Федераль дәүләт таләпләре”нә нигезләнеп, Н.Е.Вераксы, Т.С.Комарова, М.А.Васильева редакциясендәге ”Туганнан алып мәктәпкәчә”төп гомуми мәктәпкәчә яшьтә белем бирү программасына,балалар бакчасының еллык эш планына таянып төзелде.

Программаның төп бурычлары-мәктәпкәчә яшьтәге баланың тулы кыйммәтле яшәеше өчен уңай шартлар тудыру,шәхес культурасының нигезле җирлеген формалаштыру, шәхси һәм яшь үзенчәлекләренә яраклаштырып, физик һәм психик сыйфатларны төрле яклап үстерү, баланы хәзерге җәмгыятьтә яшәргә, мәктәптә укырга әзерләү, мәктәпкәчә яшьтәге баланың куркынычсыз яшәү рәвешен булдыру. Бу максатлар бала эшчәнлегенең (уен, аралашу, хезмәт, танып-белү, иҗади, уку) төрле процессларында тормышка ашырыла.
Программаны тормышка ашыру срогы - 1 ел (2022-2023 уку елы)
Эш программасы түбәндәге норматив документларга таянып төзелде:

<u>Белем бирү өлкәсендә федераль дәрәҗәдә:</u>

- 1.Федеральный закон от 29.12.2012 №273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации».
- 2.Приказ МОиН РФ от 17.10.2013 №1155 «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования».
- «Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында Татарстан Республикасы Законы» 08.07.1992 № 1560 - XII
- “Порядком организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам дошкольного образования» (приказ Министерства образования и науки РФ от 30 августа 2013 года №26, 2.4. 3049-13)
- Постановление Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 15.05.2013 г. №26 г. Москва «Об утверждении СанПиН 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций».
- Законом РТ «Об образовании» от 22 июля 2013 года № 68 – ЗРТ
- Примерной основной образовательной программой дошкольного образования- Научный руководитель проекта А.Г.Асмолов. Одобренной решением федерального учебного- методического объединение по общему образованию от 20 мая 2015 г. №2/15-М. издательство «Национальное обраование», 2015г.

- Общеобразовательной программой дошкольного образоания «От рождения до школы» Под.ред. Н.Е. Вераксы, Т.С.Комаровой, М.А.Васильевой.- М:МОЗАИКА-СИНТЕЗ, 2014г

Белем бирү өлкәсендә региональ дәрәҗәдә:

- Балалар бакчасында Региональ белем бирү программмасы “Сөенеч-Радость Познание”/Р.К.Шәехова Казан: Мәгариф вакыт, 2016 ел.

С документами локального уровня:җирле дәрәҗәдә:

- Устав муниципального бюджетного дошкольного образовательного учреждения города Набережные Челны «Детский сад № 6«Солнышко» утвержден постановлением Руководителя ИК от 29.03.2012 года № 1579.
- План работы МБДОУ «Детский сад № 6 «Солнышко» на 2018-2019 учебный год.
- «Основная общеобразовательная программа МБДОУ «Детский сад № 6 «Солнышко» на переходный период».

Программаны тормышка ашыру максаты һәм бурычлары:

Программаның максаты:баланың тулыкыйммәтле һәрьяклы үсешенә юнәлтелгән бер-бөтен укыту-тәрбия процессы төзүне тәэмин итү (физик, социаль-коммуникатив, танып белү, сөйләм үстерү, сәнгати-эстетик).

Программаның бурычлары:

1.Организмнарын даими рәвештә чыныктыру, оштырылга белем бирү эшчәнлегендә, шулай ук башка вакытта төп хәрәкәт төрләрен башкару осталыкларын һәм күнекмәләрен формалаштыру һәм камилләштерү, матур гәүдә, шулай ук гигиена күнекмәләре тәрбияләү өчен шартлар тудырып, балаларның сәламәтлекләрен ныгыту һәм саклануын дәвам иттерү;көндәлек режимны төгәл үтәү. Балаларның пространствода ориентлаша белүләрен камилләштерү. Күмәк уеннарда һәм физик күнекмәләрдә катнашуга дәртләндерү.

2.Мөстәкыйль хәрәкәт эшчәнлекләрендә уңай эмоцияләр, активлык формалаштыруга булышлык итү.

3.Әйләнә-тирәсендәге кешеләрнең тормышы һәм эшчәнлеге, табигать күренешләре белеп кызыксыну, тирә-юнендәге предметлар һәм күренешләргә игътибар туплый белүне тәрбияләү.

4.Предметлар һәм күренешләр арасындагы бәйләнешләрне аңларга һәм шуның аша гади генә нәтиҗәләр чыгарырга белергә өйрәтү.

5.Өлкәннәр хезмәтенә уңай мөнәсәбәт формалаштыру.Көченнән килгән кадәр хезмәткә катнашу теләген уяту,кечерәк кыенлыкларны җиңә белергә өйрәтү.

6.Балаларның дөрес сөйләмнәренә: сүзлек составларын баетуга,җөмләләрне төзи белүләренә,сүзләрне дөрес һәм ачык итеп әйтүләренә ирешү.

7.Әдәби әсәрене азаккача тыңлый,әсәрләрдәдә вакыйгаларның ничек үрелеп баруын күзәтә белү сыфаты тәрбияләү.

8.Балаларның музыкаль сәләтләрен устерү, музыканың яңгырашындагы үзгәрешләрне тоя белергә өйрәтү.

9.Балалар бакчасында, өйдә, урамда,бердәм тәртип күнекмәләрен ныгыту.

Нәрсә яхшы һәм нәрсә начар булуы турында иң гади кузаллау формалаштыруны дәвам иттерү.

10.Балаларда әйләнә-тирәнең матурлыгына, сәнгать әсәрләренә эстетик караш тәрбияләү.

11.Кыска шигырьләрнең,шаян сүзләрнең мәгънәсен аңлап сөйләргә, тормыштагы катлаулы булмаган предмет һәм ваыйгаларны рәсемдә,әвәләп сүрәтләр ясауда чыгылдыра белергә өйрәтү,җырның һәм музыкага туры килгән ритмик хәрәкәтләрнең тәэсирен аңлар дәрәҗәгә китереп җиткерү.

Программаны тормышка ашыруның төп принцибы- яшь үзенчәлегенә туры килү. Мәктәпкәчә чорда ул уен, тәҗрибәләр ясау, проектлау, коллекция туплау, әңгәмә кору, проблемалы ситуацияләрне чишү һ.б.Әлеге эш төрләре мәҗбүри эшчәнлекне таләп итми, ә бәлки Программа балалар һәм педагогларның бердәм эшчәнлеге, шулайук балаларның мөстәкыйль эшчәнлекләре аша тормышка ашырыла.

<u>Интегральләштерү принцибы</u>-предметлы белем бирү программасын төзүгә альтернатив. Һәр белем бирү өлкәсендәге бурычлар башка өлкәләрне тормышка ашырганда да үтәлә ала.Тәкъдим ителгән белем бирү өлкәләре шартлы, ул материалны системалы оештыру өчен бирелгән.

<u>Проблемалы белем бирү принцибы</u> – билгеле бер авырлыкларны җиңү өчен бурычларны үтәү, сорауларга җавап эзләү. Бала өчен проблеманың практик мәгънәсе булу бик мөһим. Проблеманы чишеп, бала дөньяның күптөрле, үзгәрүчән булуын белә.

<u>Ситуатив принцибы</u> – белем бирү процессында балаларның кызыксынучан-лыгын исәпкә алуга юнәлгән.

1.3. 4-5 яшьлек балаларның яшь үзенчәлекләре

Уртанчы мәктәпкәчә яшьтәге балаларның уен эшчәнлегендә рольле мөнәсәбәтләр барлыкка килә. Бу яшьтәге балалар кабул ителгән рольдән үзләрен аера башлыйлар.Уен процессында рольләр үзгәрергә мөмкин. Алар үзләре өчен түгел,ә уенны мәгънәле итү өчен уйный башлыйлар.Сурәтләү эшчәнлеге шактый үсеш ала. Рәсем предметлы һәм детальләштерелгән форма ала. Кешенең график сурәте гәүдә, күз, авыз, борын, чәч, кайвакыт кием һәм аның детальләре булу белән характерлана. Конструкцияләү катлаулана. 5-6 детальдән торган корылмалар барлыкка килә. Уйлап чыгарып конструкцияләү, шулай ук төзү эзлеклелеген планлаштыру күнекмәләре формалаша.Баланың хәрәкәтләнү өлкәсе вак,эре моториканың уңай үзгәрешләре белән характерлана. Җитезлек, хәрәкәт координациясе үсә. Кечкенәләр белән чагыштырганда балалар бу яшьтә тигезлекне яхшы саклыйлар, зур булмаган тоткарлыкларны атлап чыгалар. Туп белән күнегүләр катлаулана.Зиһенгә алу сәләте күбрәк үсеш ала. Балалар теге яки бу предметка охшаган форманы атый беләләр. Балалар предмет төркемнәрен сенсорик билгеләре- зурлыгы буенча тәртипкә салырга, биеклек, озынлык һәм киңлек кебек параметрларны аерырга сәләтле.Хәтер күләме үсә. Балалар 7-8 предметның исемен истә калдыра алалар. Алар олылар тапшырган эшне истә калдыралар, кечкенә шигырьләрне ятлый алалар.Тасвирлы фикерләү сәләте үсә башлый. Алар схема буенча төзи, лабиринтлы мәсьәләләрне чишә алалар. Алдан күрә белү сәләте үсә.Күз алдына китерү, уйлап чыгару сәләте үсә. Балалар мөстәкыйль рәвештә бирелгән темага зур булмаган әкият уйлап чыгара алалар. Игътибарлылык сәләте үсә. Бала 15-20 минут дәвамында игътибарын туплап эшли ала. Ул эш эшләгәндә катлаулы булмаган шартны хәтерендә тотарга сәләтле. Авазлар әйтелеше, дикция яхшыра. Сөйләм балаларның активлыкларын үстерә. Бала белән олыларның аралашу эчтәлеге үзгәрә. Бала өлкәннәрнең үзен ихътирам итүләрен тели, мактау сүзе аның өчен бик зур әһәмияткә була бара. Бу баланың артык үпкәләүчән булуына китерә. Шелтә, кисәтүләргә тискәре мөнәсәбәт туа. Артык үпкәләүчәнлек бу яшьнең феномены булып тора.Яшьтәшләре белән бала сайлап кына аралаша башлый. Ул кайбер иптәшләренә өстенлек бирә башлый. Уен вакытында даими партнерлар барлыкка килә. Төркемдә лидерлар аерылып чыга. Көндәшлек, ярышу барлыкка килә. Бу яшьнең төп казанышлары уен эшчәнлеге үсү, рольле һәм тормышчан үзара бәйләнешләр барлыкка килү, сурәтләү эшчәнлеге үсү, үзең уйлап конструкцияләү, планлаштыру, зиһенгә алу сәләте камильләшү, образлы, хыялый фикерләү, танып-белүдә мин-минлек; хәтер, игътибар, сөйләм, дәлилли белү сәләте үсү, олыларның хөрмәтенә ихтыяҗ формалашу, үпкәләүчәнлек, көндәшлек, ярышу кебек сыйфатлар барлыкка килү, Мин образының үсүе белән характерлана.

1.4. Төркемнең социаль паспорты

Төркемдә 27 бала	15 кыз	17 бала татар гаиләсеннән 7 бала рус гаиләсеннән 3 бала катнаш гаиләдән
	12 малай	

1.5. Төркемнең өстенлекле юнәлеш эшчәнлеге

Программаны үзләштерү нәтиҗәләре булып мәктәпкәчә белем бирү ориентирлары тора:
• яшьтәшләре һәм өлкәннәр белән аралашулар (контакт урнаштыру һәм аны дәвам итү, уртак карарлар кабул итү, каршылыкларны хәл итү, лидерлык һ.б. ысуллары ничек үзгәрә);
• уен эшчәнлеге;
• танып белү эшчәнлеге (балаларның сәләтләре, танып белү активлыгы үсеше ничек бара); • проект эшчәнлеге (балаларның инициативалылыгы, җаваплылыгы һәм автономиясе үсеше ничек бара, үз эшчәнлеген планлаштыру һәм оештыру күнекмәсе ничек үсә);
• сәнгати эшчәнлек;
• физик эшчәнлек.

II.Эчтәлекле бүлек.

2.1.Уртанчылар төркеме өчен оештырылган эшчәнлектә белем бирү өлкәләрен тасвирлау

1.“Физик үсеш”

Физик үсеш балалар сәламәтлеге өчен бик тә мөһим, чөнки ул аларның тумыштан хәрәкәткә омтылышын гамәлгә ашыру мөмкинлеге бирә. Балаларның бердәйлеге, «Мин» образы үсеше баланың физик үсеше, аның җитезлеге, хәрәкәтчәнлеге, активлыгы белән тыгыз бәйләнгән.

Максаты:

1.Балаларда физкультура шөгыльләнүгә кызыксыну һәм ныклы мөнәсәбәт формалаштыру.
2.Сәламәт яшәүрәвешенигезләренформалаштыру.
3.Гармонияле физик үсеш.

Бурычлары:

1.Сәламәтләндерүче:

- Балаларның сәламәтлеген сакла, сәламәтлек культурасы нигезләрен формалаштыру.
- Балаларның физик һәм психик сәламәтлекләрен ныгыту.
- Ел фасыллары үзенчәлекләрен исәпкә алып, бала организмын чыныктыру.
- Гигиена нормалары һәм кагыйдәләрен аңлы һәм мөстәкыйль рәвештә үтәүләренә ирешү.

2.Белем бирү:

- Балаларның хәрәкәтләнү күнекмәләрен, аларны мөстәкыйль хәрәкәтләнү эшчәнлегендә иҗади куллана белүен үстерү һәм камилләштерү.
- Физик сыйфатларны үстерү.
- Балаларны үз сәламәтлеген ныгыту ысуллары турында гади белемнәрен үстерү.

3..Тәрбияви:

- Баалаларда физик күнегүләргә белән шөгыльләнүгә кызыксынучанлыкларын формалаштыру.
- Баланың күпкырлы гармонияле үсеше.

<u>САФ ҺАВАДА ХӘРӘКӘТЛЕ УЕННАР</u>

Хәрәкәтле уеннар балаларның физик үсешенә булыша, сәламәтлекләрен ныгыта, хәрәкәт координациясен яхшырта. Әлеге уеннар ярдәмендә бала тырыш, көчле, сәләтле, нык ихтыярлы булып үсә. Бу уеннарны уйнаганда билгеле бер кагыйдәләрнең үтәлү мәҗбүрилеге балаларны тәртипкә, үз эш гамәлләр, хәрәкәтләрен барларга өйрәтә. Уенның шартларын истә калдыру аша балаларда күзәтүчәнлек тәрбияләнә, истә калдыру сәләте, хәтер эшчәнлеге яхшыра. Уен бапрышанда балалар бергәләп уйнау, хәрәкәт итү, ситуацияне хәл итү кебек күнекмәләргә өйрәнәләр, башка балалар арасында үзеңне тоту, гомуми кагыйдәләргә буйсыну кебек тәртип кагыйдәләренүзләштерәләр.

<u>Сәламәт яшәү рәвеше турында башлангыч күзаллаулар формалаштыру.</u> Сизү органнарын (күзләр, авыз, борын, колаклар) аеру һәм атап әйтә белүне үстерү, аларның организмдагы роле һәм аларны ничек саклау һәм карау турында күзаллау булдыру. Иртәнге гимнастика , уеннар, физик күнегүләрнең яхшы кәеф тудырулары; йокы ярдәмендә көч яңару турында күзаллау формалаштыру. Балаларны организмның төрле органнарын һәм системаларын ныгытучы күнегүләр белән таныштыру. Чыныгуның кирәклеге турында күзаллау булдыру.Сәламәтлекнең кыйммәтле булуы турында күзаллау булдыру; сәламәт

яшәү рәвеше алып бару теләге формалаштыру. Көндәлек тормышта гигиена һәм пөхтәлек күнекмәләрен саклау һәм үтәү ихтыяҗын формалаштыру.

Һава ванналары. Балаларга һава ванналары яхшы тәэсир итә. Һава ваннасы вакытында бүлмәдә температура 20-22 булырга тиеш, аннары бүлмәне алдан җилләтү юлы белән температураны акрынлап 17-18 ка, ә 2 яшьтән олы балалар өчен 15-16 ка кадәр төшерелә.
Төймәле юл. Тәймәләр өстеннән яланаяк йөрү баланың аягына уңай тәэсир итә.Ул нерв нокталарына көчле тәэсир итә, яссы табанлыкны, аяктагы арыганлыкны киметә.
Нокталы массаж – шулай ук күптәннән билгеле. Массаж төрлечә тәэсир итү үзлегенә ия: ул тирене йомшарта, кан әйләнешен , буыннарның сыгылмалыгын яхшырта , мускулларны һәм сеңерләрне ныгыта. Су-Джок терапия.
Иртәнге гимнастикаларда табанны формалаштыру өчен махсус күнегүләр төймәле юл өстендә йокы алдыннан дәвам итә. Бу исә яссы табанлылыкка юл куймый , әгәр булса бу кимчелекләрне бетерүгә ярдәм итә.

Чыныктыру процедураларын башкарганда түбәндәге рациональ гигиена шартларын һәм таләпләрен төгәл үтәргә кирәк:
- һаваның саф булуы ;
-бинадагы һава температурасының тиешле дәрәҗәдә булуы ;
-киемнәрнең температурага карап дөрес сайлануы ;
-хәрәкәт режимының активлыгы.
Шушы юнәлештәге эшнең нәтиҗәсе ата – аналарга да бәйле. Без аларга сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру принципларын өй шартларында

СЕНТЯБРЬ

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге				
Темалар: Занятиянық этаплары:	1-нче атна “Белем көне.”	2-нче атна “Белем көне.”	3-нче атна “Көз.”	4-нче атна “Көз.”
Планлаштырылган нәтиҗәләр аша интегратив сыйфатларны үстерү: Бер рәткә тезелеп йөрергә, йөгерергә, төрле юнәлештә йөгерергә өйрәнү; биеклектә йөргәндә равновесияны саклап калырга, алга этелеп сикерергә, туп бәрергә өйрәнү. Предметлар янышнан йөрүне һәм йөгерүне кабатлау; аяк очында йөрергә, предметка сикереп тияргә һәм тупны өскә бәрергә өйрәнү. Бер шеренгага тезелергә, йөрү һәм йөгерүне сигнал буенча чиратка салырга өйрәнү.				
ОРУ:	Предметларсыз: Л.И.Пензулаева.	Туп белән: Л.И.Пензулаева.	Предметларсыз: Л.И.Пензулаева.	Таякчыклар белән: Л.И. Пензулаева.
Төп хәрәкәт төрләре:	1)Кулларны баш артына куеп гимнастик скәмҗя өстенә тезеп куелган туплар өстеннән атлап йөрү. 2)Алга тезеп куелган предметлар яныннан змейка ясап ике аякта сикереп йөрү. 3)Ике шеренгага бүленеп басабыз. Бер як шеренга балалары кулларына туп тотып икенче яктагыларга бер кулы белән тупны идәннән сикертеп бәрә, каршы як ике куллап тота.	1) Ике аякта биеклеккә сикерү. 2)Кечкенә тупны өскә таба бәрү. (диаметры 6-8 см) 3)Салмак кына бер рәткә тезелеп йөгерү 1,5 минут. 4)Биеклеккә сикереп предметка тию. 5) Тупны өскә ыргытып, кулны чәбәкләп, ике куллап тоту. 6)Предметлар яныннан үрмәләп йөрү	1) Гимнастик скәмья өстеннән үрмәләп йөрү. 2)Шнурны идәнгә җәеп шуның өстен-нән кулларны билгә куеп янга таба.йөрү. 3)Ике кулга тупны тотып өскә бәрәбез, кулларны чәбәк итеп тупны тотабыз. 4)Ике шеренгага капма-каршы тезелеп басабыз, бер-береңә команда буенча баш өстеннән туп ыргытабыз(ара 2,5м) 5)Гимнастик скәмья өстеннән үрмәләп йөрү.	1)Обруч эченнән янлап , обручка һәм идәнгә куллар белән тимичә, йөреп чыгу. 2) Алга бер рәткә тезеп куелган шакмаклар өстеннән башка мендәрчек куеп равновесияны саклап йөреп чыгу. 3)Бот арасына мендәрчек кыстырып ике аякта бер урында сикерү 4)Обруч эченнән турыга һәм янлап чүгәләп чыгу. 5) Алга бер рәткә тезеп куелган шакмаклар өстеннән башка мендәрчек куеп

			6) Баш өстенә мендәрчек куеп кулларны билгә куеп шнур өстеннән янга таба йөреп чыгу	равновесияны саклап йөреп чыгу 6)Ике аякта алга таба этелеп сикерү.
Хәрәкәтле уеннар:	“Мышеловка”	“ Море волнуется раз..”	“Кармак”	“Ловишки” “Тиз алып өлгер!”
Аз хәрәкәтле уеннар:	«Кемдә туп?”	“Тап һәм дәшмә!”	Сулыш күнегүсен ясап түгәрәк буенча бер колоннага тезелеп йөрү.	“Тап һәм дәшмә”

ОКТЯБРЬ

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге:					
Темалар: **Занятие этаплары:**	1-нче -2-нче атна “Мониторинг.” “Мин дөньяның бер кешесе.»		3-нче-4-нче атна “Мин дөньяның бер кешесе.” “Минем өем ,минем авылым.”		5-нче атна “Минем өем, минемавылым.”
Планлаштырылган нәтиҗәләр аша интегратив сыйфатларны үстерү: Балаларны 1 минут буена йөгерергә; скәмья өстеннән янлап йөрергә; сикерергә; тупны ыргыту буенча төрле күнегүләр өйрәтү.Түгәрәк буенча йөргән вакытта , сигнал ишеткәч туктак кирегә таба барырга; Алга куелган каршылыклар өстеннән сикереп чыгып йөгерергә;биеклеккә сикерергә; тупны дорес итеп бәрергә өйрәнү. Йөрегәндә һәм йөгергәндә алга куелган каршылыклар өстеннән атлап йөрергә; 1 минут йөгерү; бадминтон уены белән танышу; сикерү уеннарын кабатлау.					
ОРУ:	Предметларсыз: Л.И.пензулаева.	Таякчыклар тотып: Л.И.Пензулаева.	Туп белән: Л.И.Пензулаева.	Обруч белән: Л.И.Пензулаева.	Обруч белән: Л.И.Пензулаева.
Төп хәрәкәт төрләре:	1)Кулларны билгә куеп гимнастик скәмья өстеннән янлап йөрибез. 2)Алга шнур сузып куела шуның аша уңга сулга таба ике аякта кулларны билгә куеп сикереп чыгарга. 3)Аякларны аерып басабыз тупны ике куллап күкрәк турысында тотып алга таба ыргытабыз. 4) балалар ике төркемгә бүленә(кызлар һәм малайлар) баштан кызларга туплар бирелә һәм аларга тупны	1) Скәмья өстеннән ярым бөкләнгән ике аякка сикереп төшү. 2)(10-12 диаметрлы) тупны баш очыннан бер-беренә бәрү. 3)Гимнастик скәмья өстеннән үрмәләп йөрү. 4) Капма-каршы ике шеренгага тезелеп басып күкрәк турысыннан туп ыргыту	1) Алга куелган горизонталь максатка уң аннан сул кул белән туп бәрү. (2,5 м) . 2)Алга тезеп куелган дугалар астыннан идәнгә куллар белән кагылмыйча йөреп чыгу. 3)Алга куелган тутырылган туплар өстеннән кулларны билгә куеп атлап чыгу. 4)Гимнастик скәмья өстеннән янлап йөрү.	1)Алга бер рәткә тезеп куелган 3 обруч эченнән идәнгә куллар белән тимичә ян белән чүгәләп чыгу. 2)Гимнастик скәмья өстеннән уртасына куелган шакмак өстеннән атлап йөреп чыгу. 3)20 см биеклек мат өстенә ике аяклап сикереп менү.	1)Гимнастик скәмья уртасына куелган шакмак өстеннән атлап үрмәләп чыгу. 2)Кулларны билгә куеп гимнастик скәмья өстеннән йөрү, уртасына килеп җиткәч чүгәләп кулларны чәбәк итеп торырга һәм өйреп чыгарга. 3) 20 см биеклек мат өстенә ике аяклап сикереп менү

	бер кул белән алып бару техникасы күрсәтелә, аннан малайларга аңлатыла. 5)Капма-каршы басып бер-берсенә тупны бәрү.				
Хәрәкәтле уеннар:	“Кошлар очып китәләр".	“Кармак”	“Җитез бул!”	“Гуси –лебеди”	“Мышеловка уены”
Аз хәрәкәтле уеннар:	“Тап һәм дәшмә”	Бер колоннага тезелеп йөрү.	Сулыш күнегүсен ясап түгәрәк буенча бер колоннага тезелеп йөрү.	“Оча-очмый”	“Затейники”

НОЯБРЬ

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге					
Темалар : **Занятие этаплары:**	1нче- 2нче атна “Халык бөрдәмлеге көне.”		3нче- 4нче атна “Яңа ел килеп җитә.”		5-нче атна “Яңа ел килеп җитә.”
Планлаштырылган нәтиҗәләр аша интегратив сыйфатларны үстерү : Тезләрне өскә күтәреп йөрүне кабатлау; шеренгаларга басып туп бәрүне өйрәнү .Йөгергәндә сигнал буенча юнәлешне кире якка үзгәртүне,предметлар яныннан йөгерүне;әле уң-әле сул аякта (чиратка салып сикерүне өйрәнү; гимнастик скәмя өстеннән үрмәләргә һәм тупны предметлар яныннан тәгәрәтергә өйрәнү.					
ОРУ:	Туп белән: Л.И.Пензулаева.	Предметларсыз: Л.И.Пензулаева.	Туп белән: Л.И.пензулаева.	Скәмьягә утырып: Л.И.Пензулаева.	Скәмьягә утырып: Л.И.Пензулаева.
Төп хәрәкәт төрләре:	1)Кулларга тупны тотып үз тирәли тупны кулдан кулга күчереп скәмя өстендә йөрибез. 2)(2 метр) ераклыкка әле бер-әле икенче аякта(чиратка салып) сикереп бару. 3) (3 метр) ераклыкта ике якка капма-каршы шеренгага тезелеп басабыз баш очыннан бер-берең҄ә туп ыргытабыз	1) Әле уң-әле сул аякта алга таба барып сикерү. 2)Скәмягә корсак белән ятып куллар белән скәмя кырыйларыннан тартылып шуышып бару. 3)Тупны алга таба баш белән этеп(тәгәрәтеп) үрмәләп йөрү 4)Кулга тупны тотып идәннән сикертеп алга таба бару.	1) Кулга тупны тотып идәннән сикертеп алга таба бару 2)Гимнастик скәмя өстеннән үрмәләп йөрү. 3)Обруч астыннан янлап һәм турыга таба йөреп чыгу. 4)Скәмя өстеннән кулларны билгә куеп ян белән йөреп чыгу. 3)Тутырылган туплар яныннан кулларны баш артына куеп аяк очында йөреп чыгу	1) Шнур астыннан янлап һәм турыга таба чүгәләп чыгу. 2)Кулларны билгә куеп башка мендәрчек куеп гимнастик скәмя өстеннән йөреп чыгу. 3)Әле бер –әле икенче аякта(чиратка салып) сикерү. 4)Кулларны баш артына куеп предметлар яныннан аяк очында йөрү	1) Шнур астыннан янлап һәм турыга таба чүгәләп чыгу. 2)Кулларны билгә куеп башка мендәрчек куеп гимнастик скәмя өстеннән йөреп чыгу. 3)Әле бер –әле икенче аякта(чиратка салып) сикерү. 4)Кулларны баш артына куеп предметлар яныннан аяк очында йөрү.
Хәрәкәтле уеннар:	“Мышеловка”	“Ловишки”	“Кармак”	“Гуси –лебеди”	“Кошлар очып китәләр".

Аз хәрәкәтле уеннар:	“Тавыштан таны”	“Затейники”	Сулыш күнегүсен ясап түгәрәк буенча бер колоннага тезелеп йөрү.	“Оча-очмый”	«Кемдә туп?”

ДЕКАБРЬ

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге:				
Темалар: Занятие этаплары:	1нче атна- 2 нче атна “Яңа ел”		3нче- 4нче атна “Яңа ел.”	
Планлаштырылган нәтиҗәләр аша интегратив сыйфатларны үстерү: Йөрегәндә һәм йөгергәндә дистанцияне сакнарга;кыек такта өстендә йөрергә өйрәнү. Туп белән күнегүләр кабатлау. Кулларга тотынып түгәрәк буенча йөрергә һәм йөгерергә өйрәнү;әле уң -әле сул аякта сикерүне өйрәнү.				
ОРУ:	Туп белән: Л.И.Пензулаева.	Флажоклар тотып: Л.И.Пензулаева.	Предметларсыз: Л.И.Пензулаева.	Предметларсыз: Л.И.Пензулаева.

Төп хәрәкәт төрләре:	1)Кыек такта өстендә кулларны билгә куеп ян белән йөрү. 2) Брусоклар аша ике аякта сикереп чыгу. 3)Ике шеренгага капма-каршы тезелеп басабыз бер –береңә туп-ны баш очыннан ыргытабыз.	1)Әле бер-әле икенче аякка таянып алга таба сикерү. 2) Өскә тупны бәрү һәм аны ике куллап тоту. 3) Предметлар янынннан үрмәп йөрү	1)Капма-каршы ике шеренгага тезелеп басабыз(арасы 2,5м), зур диаметрлы тупны бер-беребезгә ыргытабыз. 2) Гимнастик скәмья өстеннән корсак белән шуышып бару. 3)Гимнастик скәмья өстеннән баш очына мендәрчек куеп йөреп чыгу.	1) Гимнастик стена өстенә менү. 2)Скәмья өстенә шакмаклар тезеп куела, шул шакмаклар өстеннән атлый-атлый йөреп чыгарга. 3)Ике аякта предметлар янынннан икереп йөрү.
Хәрәкәтле уеннар:	“Ловишки”	“Идәндә утырып калма!”	“Аучы һәм куяннар”	“Хәйләкәр төлке”
Аз хәрәкәтле уеннар:	“Фигураны яса!”	“Кемдә туп?”	“Оча- өчмый”	Бер колоннага тезелеп йөрү.

ГЫЙНВАР

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге			
Темалар Занятие Этаплары	2 нче атна “Кыш»	3 нче атна “Кыш”	4нче - 5 - атна “Кыш”
Планлаштырылган нәтиҗәләр аша интегратив сыйфатларны үстерү: спорт залында кәшәкәләр һәм алка белән төрле хәрәкәтләргә өйрәтү; йөрү һәм алып баручыны алмаштырган һәм төрле юнәлешләрдә йөгерү вакытында киңлеккә йөз тота белү; эскәмияләр			

аша сикергәндә һәм борычтан сикергәндә куркынычсызлык техникасын саклый белү				
ОРУ	Шайба белән Л.И.Пензулаева.	Шайба белән Л.И.Пензулаева.	Предметларсыз Л.И.Пензулаева.	Обруч белән Л.И.Пензулаева.
Төп хәрәкәт төрләре:	1) алканы бер кулдан икенчесенә күчерү 2) алканы аяк астында йөртү. 3) шайбаны өскә тәбә ыргыту 4) алка салу.	1) алканы бер кулдан икенчесенә күчерү. 2) алканы аяк астында йөртү. 3) шайбаны өскә тәбә ыргыту 4) алка салу.	1) бер-беренне әйләнә буенча чаналарда йөртү. 2) һаваны күзәтү. 3) таудан чанада шуу	1.Гимнастик эскәмияләр буенча йөрү, уртада әйләнеш ясарга һәм алга таба узарга, рейс аша атлап сикерергә 2.Урыннан ераклыкка сикерү 3. тупны билгеләнгән урынга бәрү 4. Уң һәм сул як белән обручтан чыгу
Хәрәкәтле уеннар:	«Аю һәм бал кортлары”	«Аю һәм бал кортлары”	«Ябалак”	«Ябалак” “Идәндә утырып калма!”
Аз хәрәкәтле уеннар	«Бөр коллонага төзеоеп йөрү”	«Бөр коллонага төзеоеп йөрү”	«Бөр коллонага төзеоеп йөрү”	“Оча – очмый уены”

ФЕВРАЛЬ

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге				
Темалар Занятие этаплары	1 нче атна “Мактаулы солдат”	2 нче атна “Булачак Ватанны саклаучылар”	3 нче 4 нче атна “23 февраль бәйрәме”	
Планлаштырылган нәтиҗәләр аша интегратив сыйфатларны үстерү: балаларны йөгерүдә һәм сикерүдә күнегүләр башкарганда үз тәненең торышын күзәтеп торырга; балаларны спорт төрләре белән чаңгыда йөрү белән таныштырырга; дүрт аяклы йөрү элементлары белән уен хәрәкәтләрен башкарырга, тупны ыргытканда һәм тотканда куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәргә; ике аяклы сикерүдә алга таба һәм киртәләр аша сикерүдә куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәргә;				
ОРУ	Предметларсыз Л.И.Пензулаева.	Предметларсыз Л.И.Пензулаева.	Туп белән Л.И.Пензулаева.	Предметларсыз Л.И.Пензулаева.
Төп хәрәкәт төрләре:	1сигнал буенча шеренгадан качарга, иркен йөгерергә һәм сигнал буенча шеренгага басарга. 2) сигнал буенча шеренгадан сикерергә, төрле юнәлешләрдә ике	1Скәмиядә йөгерү һәм сикереп төшү 2 эскәмия астына үтеп, аннан төшеп китү 3) скамейка аша үтеп кайту 4) оекбашларда йөгерү, утыру, әйләнеш.	1) тупны өскә күтәрү һәм аска кадәр төшерү. 2) Туп тирәли йөгерү 3) тупны өскә бәреп зал бунча йөру 4) туп тотып бер – берең артыннан йөгерү.	1. куллар билдә, башка ком капчыгы куеп гимнастик скәмиядә йөрү. 2. бер – беренә туп бәреп, ике куллап тоту. 3. Скәмия аша сикерү. 4. Гимнастик стенкага үрмәләү.

	аяктан сикерергә һәм сигнал буенча шеренгага сикерергә. 3) сигнал буенча-ургычлар яткан мәйданның капма-каршы ягына йөгерү.			
Хәрәкәтле уеннар	«Аучы куеннар”	«Идәндә утырып калма”	“Капкан уены”	«Казлар уены”
Аз хәрәкәтле уеннар	Коллонада төзелеп йөрү	Коллонада төзелеп йөрү	Коллонада төзелеп йөрү	Коллонада төзелеп йөрү

МАРТ

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге				
Темалар **Занятие** **Этаплары**	1нче атна “Халыкара хатын кызлар көне”	2нче атна “Халык мәдәнияте Һәм традицияләре”	3 нче атна “Халык мәдәнияте Һәм традицияләре”	4нче атна “Халык мәдәнияте Һәм традицияләре”
Планлаштырылган нәтиҗәләр аша интегратив сыйфатларны үстерү: балаларны музыкадагы динамикалы үзгәрешләргә игътибар итәргә, зур киеренкелек белән хәрәкәтләргә күчү, ике аякта сикерү осталыгын һәм күнекмәләрен камилләштерергә; туп белән уен биремнәрендә куелган хәрәкәт бурычларын хәл иткәндә балалар интуициясен үстерергә; кыюлык, игътибарлылык тәрбияләргә өйрәтү.				
ОРУ	Предметларсыз Л.И.Пензулаева.	Скакалка белән Л.И.Пензулаева.	Туплар белән Л.И.Пензулаева.	Предметларсыз Л.И.Пензулаева.
Төп хәрәкәт төрләре:	1) Музыка астында бармаклар өчен күнегүләр 2) шигырь тактына төрле хәрәкәтләр үтәү. 3) минем арттан хәрәкәтлә кабатлау.	1) «Нурлар» күнегүе. 2)нурлар кебек музыкага хәрәкәтләнү 3) предметлар аша сикереп чыгу.	1) Тупны сул һәм уң аяк белән тәгәрәтү. 2) тупны сул һәм уң кул белән әйләндерү. 3) тупны өскә бәрү 4) тупны гимнсатик скәмиядә тәгәрәтү.	1)Тиз атлаганда приседание ясау 2) салапм аша чыгу 3) үрмәләү 4) Йомырка һәм кашык белән эстафета
Хәрәкәтле уеннар	“Казлар”	“Казлар”	«Аю һәм бал кортлары”	«Карусель”
Аз хәрәкәтле уеннар	Коллонада төзелеп йөрү	Коллонада төзелеп йөрү	Коллонада төзелеп йөрү	Коллонада төзелеп йөрү

АПРЕЛЬ

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге				
Темалар Занятие этаплары	1нче атна “Яз килде”	2нче атна “Яз килде –табигать уянды”	3нче атна “Галәм киңлекләре”	4-нче атна “Тукай яши безнең күңелләрдә”
Планлаштырылган нәтиҗәләр аша интегратив сыйфатларны үстерү: ике аякта алга алга таба һәм каршылыклар аша сикерүдә куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәргә, балаларны йөрештә, йөгерүдә, парка һәм колоннада үзгәртеп коруда күнегүләр ясарга; авыш яссы буенча йөрештәге тигезлекне саклый белүне камилләштерергә; югары таянычта йөрештәге тигезлек күнекмәләрен камилләштерергә өйрәтү.				
ОРУ	Яулыклар белән Л.И.Пензулаева.	Чыбыклар белән Л.И.Пензулаева.	Предметларсыз Л.И.Пензулаева.	Предметларсыз Л.И.Пензулаева.
Төп хәрәкәт төрләре	1. Гимнастик скәмиядә йөргәндә борылып каршыякка китү. 2. Бер обручтан икенче обручка сикерү. 3. Билгеләнгән урынга уң һәм сул кул белән бәрү.	1) смәмиядә тиз йөреп, карга сикереп төшү. 2) балалар карны куып тота һәм тота 3) кар бөртекләренә чыбык оргыту.	1) Колонна буенча ике аякта сикереп бару 2) горизонталь максатка бәрү 3) баскычка менү һәм авыш юл буйлап төшү.	1) алга таба ике аякта сикерү 2) ике аякта сикерү 3) Йөгерү белән сикерүне чиратлаштыру 4) Түбән бүрәнәгә сикереп менү 5)Бүрәнә өстендә йөрү.
Хәрәкәтле уеннар	«Аю һәм бал кортлары”	«Тукта»	«Кармак”	«Кармак »
Аз хәрәкәтле уеннар	Коллонада төзелеп йөрү	Коллонада төзелеп йөрү	Коллонада төзелеп йөрү	Коллонада төзелеп йөрү

МАЙ

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге				
Темалар Занятие этаплары	1нче атна “Җиңү көне”	2нче атна “Җиңү көне”	3нче - 4 нче атна “Яз”	
Планлаштырылган нәтиҗәләр аша интегратив сыйфатларны үстерү: балаларда традицион булмаган предметларны кулланып уен хәрәкәтләре шартларында тиз ориентлаша белү; бадминтон уйнаганда уен күнегүләренә өйрәтү; алга таба һәм киртәләр аша алга китеп, ике аякта сикерүдә куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәргә өйрәтү; уен кагыйдәләрен үтәргә һәм уен барышында рольләр алыша белергә өйрәтү.				
ОРУ	Чыбыклар белән Л.И.Пензулаева.	Флаглар белән Л.И.Пензулаева.	Флаглар белән Л.И.Пензулаева.	Обручлар белән Л.И.Пензулаева.

Төп хәрәкәт төрләре	1) чыбыкны төрле якка сөлтәү; 2) чыбыкларны ак түгәрәккә бәрү 3) чыбыклараша чыгу	1) флаглар белән күнегүләр үтәү 2) флаглар утыру 3) флаглар тотып колоннада йөгерү 4) уң һәм сул якка дүрт аякта үрмәләү	1) флаглар белән күнегүләр үтәү 2) флаглар белән утыру 3) флаглар тотып колоннада йөгерү 4) уң һәм сул якка дүрт аякта үрмәләү	1.гимнастик скәмиядә тупны тотып йөрү. 2. Корсакта гимнастик скәмиядә шуышу 3. Сәмия аша сикереп чыгу 4.Гимнастик стенкага үрмәләү.
Хәрәкәтле уеннар	«Капкан»	«Капкан”	«Капкан»	“Капкан»
Аз хәрәкәтле уеннар	«Нәрсә үзгәрде уены»	«Нәрсә үзгәрде уены»	«Нәрсә үзгәрде уены»	«Нәрсә үзгәрде уены»

2.«Социаль –коммуникатив үсеш » белем бирү өлкәсе

Социальләштерү, аралашуны үстерү, әхлакый тәрбия . Балалар бакчасында, өйдә, урамда үз-үзеңне тәртипле тоту күнекмәләрен ныгыту. Нәрсәнең яхшы һәм нәрсәнең начар булуы турында элементар карашлар формалаштыруны дәвам итү. Балаларны әхлакый тәрбияләү өчен шартлар тәэмин итү. Яшьтәшен кызгану, аны кочаклау, аңа ярдәм итү омтылышларын хуплау. Әйләнә-тирәдәгеләргә карата игътибарлы, кайгыртучан мөнәсәбәт формалаштыруга ярдәм итүче уен ситуацияләре булдыру. Балаларны тыныч, кычкырмыйча аралашырга өйрәтү. Бер-береңә карата дустанә мөнәсәбәт, иптәшең белән бүлешә белү, яхшы һәм начар гамәлләрне дөрес бәяләү тәҗрибәсе формалаштыру. Тату яшәргә, уенчыклардан һәм китаплардан бергә файдаланырга, бер-береңә ярдәм итәргә өйрәтү. Балаларны әдәплелеккә гадәтләндерү .

Бала гаиләдә һәм берләшмәдә «Мин» образы. Баланың үсүе һәм үсеше, аның үткәне, хәзергесе һәм киләчәге турында күзаллаулар («мин кечкенә идем, мин үсәм, мин зур булачакмын») формалаштыру. Балаларда аларның хокуклары (уйнарга, дустанә мөнәсәбәткә, яңа белемнәргә һ.б.) һәм балалар бакчасындагы төркемдәге, өйдәге, урамдагы бурычлары (мөстәкыйль ашау, киенү, уенчыкларны җыеп кую һ.б.) турындагы беренчел күзаллауларны формалаштыру. Һәр балада аның яхшы булуы, аны яратулары турында инанганлык формалаштыру. Беренче гендер күзаллауларын формалаштыру (малайлар көчле, кыю; кызлар мөлаем, нәфис). Гаилә. Балаларның гаилә, аның әгъзалары турындагы күзаллауларын тирәнәйтү. Туганлык мөнәсәбәтләре турында беренчел күзаллаулар булды- ру (улы, әнисе, әтисе, кызы һ.б.). Баланың өйдәге тормышта нинди бурычлары (уенчыкларны җыеп кую, табын әзерләүдә булышу һ.б.) булуы турында кызыксыну. Балалар бакчасы. Балаларны балалар бакчасы һәм аның хезмәткәрләре белән таныштыруны дәвам итү. Балалар бакчасы бүлмәләрендә ориент- лаша белү сәләтен камилләштерү. Балаларда әйберләргә карата сакчыл мөнәсәбәтне ныгыту, әйберләрне тиешенчә файдаланырга, аларны урынна- рына куярга өйрәтү. Балалар бакчасы традицияләре белән таныштыру. Баланың үзе турында коллектив әгъзасы сыйфатында күзаллауларын ныгыту, башка балалар белән бергәлек хисен үстерү. Балалар бакчасында төркемне һәм залны, участокны бизәүдәге үзгәрешләрне (затлы, матур уенчыкларның, балалар рәсемнәре- нең күркәмлеге һ.б.)күрә белү сәләтен формалаштыру. Фикер алышуга һәм мөмкин кадәр төркемне бизәүдә катнашуга, төркемнең символикасын һәм традицияләрен булдыруга җәлеп итү.

Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү, мөстәкыйльлек, хезмәт тәрбиясе

Культура-гигиена күнекмәләре. Балаларда пөхтәлек, үзләренең тышкы кыяфәтләрен кайгырту гадәте тәрбияләүне дәвам итү. Мөстәкыйль рәвештә юыну, пычрануга карап, ашау алдыннан, бәдрәфтән чыккач кулларны сабынлап юу гадәте тәрбияләү. Тарак, кулъяулыктан файдалану, йөткергәндә һәм төчкергәндә читкә борылу, авызны һәм борынны кулъяулык белән каплау гадәтен ныгыту. Пөхтә ашау: ризыкны азлап алу, яхшылап чәйнәү, тавыш-тын чыгармыйча ашау, өстәл приборларыннан (кашык, чәнечке), салфеткадан дөрес файдалану, ашаганнан соң авызны чайкау күнекмәләрен камилләштерү.

Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү. Үзлектән киенү, чишенә белү күнекмәләрен камилләштерү. Өс киемен җыйнак итеп төрергә һәм эләргә, өлкән кеше ярдәмендә аны тәртипкә китерергә (чистарту, киптерү) өйрәтү. Җыйнак һәм пөхтә булу теләге тәрбияләү. Үз эш урынын мөстәкыйль рәвештә әзерләргә, рәсем, әвәләү, аппликация дәресләре тәгәлләнгәч аны җыештырырга (кечкенә банкаларны, пумалаларны юу, өстәлне сөртү һ.б.) өйрәтү.

Иҗтимагый-файдалы хезмәт. Балаларда хезмәткә карата уңай мөнәсәбәт, хезмәт теләге тәрбияләү. Кушылган биремгә карата җаваплылык мөнәсәбәте (эшне ахыргача җиткерә белү һәм җиткерү теләге, аны яхшы башкару омтылышы) формалаштыру. Индивидуаль һәм коллектив йөкләмәләрне башкару, үз хезмәтенең башкалар өчен әһәмиятен аңлау тәрбияләү; тәрбияче ярдәмендә коллектив эшне бүлешү турында килешенү, уртак биремне вакытында башкарып чыгу турында кайгырту формалаштыру. Иптәшләренә, өлкән кешеләргә ярдәм итү инициативасын хуплау. Балаларны мөстәкыйль рәвештә балалар бакчасының төркем бүлмәсендә һәм участогында тәртип сакларга өйрәтү: төзелеш материалын, уенчыкларны урыннарына җыеп кую; тәрбиячегә китапларны, тартмаларны ябыштырырга булышу. Балаларны ашханәдә мөстәкыйль рәвештә дежурлык вазифаларын башкарырга өйрәтү: җыйнак итеп ипи савытларын, тәлинкәләре белән чынаякларны, тирән тәлинкәләрне урнаштыру, салфетка савытларын, өстәл приборларын (кашыклар, чәнечкеләр, пычаклар) кую.

Табигатьтәге хезмәт. Балаларның үсемлекләрне һәм хайваннарны карау- тәрбияләү теләгән хуплау; үсемлекләргә су сибү, балыкларны ашату, суэчергечләрне юу, аларга су салу, улакка азык салу (тәрбияче катнашында). Балаларны язгы, җәйге һәм көзге чорларда булдыра алганча яшелчә бакчасында һәм чәчәклектә эшләүгә (орлыклар чәчү, су сибү, уңышны җыю), кышкы чорда кар көрәүгә җәлеп итү. Балаларны кошларга кышкы чорда ашату өчен үлән үстерүгә; кышлаучы кошларны ашатуга җәлеп итү. Тәрбиячегә хезмәт эшчәнлегендә кулланылучы җиһазларны тәртипкә китерүдә (чистарту, киптерү, тиешле урынга илтү) булышу омтылышын фор- малаштыру.

Өлкәннәр хезмәтенә ихтирам. Балаларны, игътибарларын якын кешеләре хезмәтенең әһәмиятенә юнәлтеп, аларның һөнәрләре белән таныштыру. Әти-әниләренең һөнәрләренә карата кызыксыну формалаштыру.

Куркынычсызлык кагыйдәләрен формалаштыру

Табигатьтә куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәү. Хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының күптөрлелеге, терек булмаган табигать күренешләре белән таныштыруны дәвам итү. Хайваннар һәм үсемлекләр белән үзара тәэсир итешү ысуллары, табигатьтә үз-үзеңне тоту кагыйдәләре турында элементар күзаллаулар формалаштыру. «Ашарга яраклы», «ашарга яраксыз», «дару үләннәре» төшенчәләрен аңлауны формалаштыру. Куркыныч бөҗәкләр һәм агулы үсемлекләр белән таныштыру.

Юлларда куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәү. Күзәтүчәнлек, балалар бакчасында бина эчендә һәм участокта, якын-тирәдә ориентлаша белү сәләтен үстерү. «Урам», «юл», «урам чаты», «юл чаты», «җәмәгать транспорты тукталышы» төшенчәләре һәм урамда үз-үзеңне тотуның элементар кагыйдәләре белән таныштыруны дәвам итү. Балаларны юл хәрәкәте кагыйдәләрен

Сентябрь.

№ п/п	Эшчәнлек төре	Атна
1.	Шәһәр урамнарында йөрүче транспорт төрләре. Максат: балаларның шәһәр урамнары, андагы туктаусыз хәрәкәт турындагы белемнәрен киңәйтү.	1
2.	Диңгез транспорт.ы Максат:балаларны диңгез транспарты тйрләре б/н таныштыру.	2
3.	"Төсле автомобильләр" уены. Максат:уен аша балаларны юл кагыйдәләренә өйрәтү.	3
4.	Җәяүлеләр өчен кызыл, сары, яшел төсләрнең әһәмияте. Максат: юл билгеләре, светофор, аларның вазифалары турындагы белемнәрен ныгыту.	4

Октябрь.

№ п/п	Эшчәнлек төре	Атна
1.	Светофор рәсемен һәм макетын карау. Максат: балаларны светофор һәм аның кеше тормышындагы роле б/н таныштыру.	1
2.	Пластилиннан светофор макетын әвәләү. Максат: светофор турында белгән белемнәрен ныгыту. Кече кул чукларын һәм фантазияләрен үстерү.	2
3.	А.Дороховның " Яшел, сары, кызыл" хикәясен уку. Максат: балаларны матур әдәбият б/н таныштыру. Сорауларга җавап бирергә өйрәтү.	3
4.	" Трамвай" уены. Максат: уен кагыйдәсен төшенеп уйнау.	4

Ноябрь

№ п/п	Эшчәнлек төре	Атна
1.	Такси рәсемен карау. Максат: башка транспорт чаралары төрләре б/н чагыштыру.	1
2.	Шәһәр юллары турында призентация карау. Максат: балаларны шәһәр юллары б/н таныштыру.	2
3.	" Һәр машинаның үз урыны" уены. Максат: уен аша транспорт төрләре б/н танышуны дәвам итү.	3
4.	Бер яклы һәм ике яклы хәрәкәтле юл рәсем карау. Максат:юл төрләре б/н танышу.	4
5.	Дид/уен: “ Юл тамгалары” Максат: балаларны юл тамгалары белән таныштыру, бер-бер-сеннән аерырга өйрәтү.	5

Декабрь

№ п/п	Эшчәнлек төре	Дата
1.	Поезд һәм тимер юл рәсемен карау. Максат:балаларны тимер төшенчәсе һәм транспорт төрләре б/н таныштыру.	1
2.	Тимер юл транспорты т-да шигырьләрдән өзекләр уку. Максат:матур әдәбият аркылы тимер юл траспортларына кызыксыну уяту.	2
3.	Тимер юл турында презентация карау. Максат: тимер юлның үзенә генә хас үзенчәлекләре б/н танышуны дәвам итү.	3
4.	Тимер юлда үзеңне тоту кагыйдәләре . Максат: үз-үзеңне юлда дөрес тоту кагыйдәләрен искә төшерү.	4

Гыйнвар

№ п/п	Эшчәнлек төре	Дата
1.	" Кыен юл" уенын уйнау. Максат: балаларның фикерләү сәләтен үстерү.	1
2.	" Шофер" һәм " Машинист" рәсемнәрен карау. Максат:рәсемгә карап кечкенә генә хикәя төзергә өйрәтү.	2
3.	И.И.Кобитинаның " Нәниләргә техника турында" хикәясеннән өзекләр уку. Максат:укылган хикәянең эчтәлеген аңларга ярдәм итү.	3

Февраль

№ п/п	Эшчәнлек төре	Атна
1.	Җигүле транспорт рәсем карау. Максат: балаларны җигүле транспорт төре б/н таныштыру.	1
2.	" Атлар" уены. Максат: рольләргә бүленеп уйнау.	2
3.	" Дилбегәләр ярышы" уены. Максат: балаларның җитезлекләрен, чабу,йөгерү осталыкларын үстерү.	3
4.	Ат рәсемен буяу. Максат: җигүле транспорт өчен тарту көче буларак файдаланыла торган хайван рәсемен буяу.	4

Март.

№ п/п	Эшчәнлек төре	Атна
1.	Е.Черушинның "Ат җәнлекләр йөртә" хикәясеннән уку. Максат:матур әдәбиятта ат обрзы ничек сурәтләгәнен ачыклау.	1
2.	Ат аппликациясен ясау. Максат:шаблон һәм төсле кәгазь кулланып ат рәсемен ябыштыру.	2
3.	Т.Ломованың " Зорько кушаматлы ат" җырын өйрәнү. Максат: җырлау сәләтләрен үстерү өстендә эшне д.ит.	3
4.	"Светофор "уены. Максат:уен аша балаларны светофорның кеше тормышындагы роле б/н таныштыру.	4

Апрель.

№ п/п	Эшчәнлек төре	Атна
1.	Светофор турында шигырьләр уку. Максат: белемнәрен һәм сөйләм телләрен үстерү.	1
2.	Светофор турында табышмаклар чишү. Максат: фикерләү сәләтләрен үстерү.	2
3.	Светофор көйли торган юл чатына экскурсия. Максат: светофор эшчәнлеген күзәтү.	3
4.	" Светофор " уены. Максат: уен аша балаларны светофорның кеше тормышындагы роле б/н таныштыру.	4

Май

№ п/п	Эшчәнлек төре	Атна
1.	Светофор, юл чаты, мәйдан рәсемнәрен ясау. Максат: барлык булган белемнәрен ныгыту.	1
2.	Пластилин б/н эшләү.	2

	Максат: төрле транспорт төрләрен әвәләү.	
3.	Табигый материал кулланып юл,гараж төзү. Максат:эш барышында балалар б/н әңгәмәләр оештыру.	3
4.	Машиналар хәрәкәтен күзәтү. максат:күзәәтү алымнары дөрес кулланырга өйрәтү.	4

3.“Танып белү үсеше”

«Танып белү үсеше» белем бирү эшчәнлеге эчтәлеге балаларда танып белү ихтыяҗларын ҺӘМ акылны үстерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә ҺӘМ белем бирү бурычларын билгели.

<u>Танып белү үсеш өлкәсенең юнәлешләре:</u>

- Элементар математик күзаллаулар формалаштыру.
- Танып белү-тикшеренү эшчәнлеген үстерү.
- Предметлы тирәлек белән таныштыру
- Социаль дөнья белән таныштыру

<u>Танып белү үсеш өлкәсенең юнәлешләренең бурычлары:</u>

<u>Элементар математик күзаллаулар формалаштыру:</u>

- Элементар матема- тик күзаллаулар, әйләнә-тирә объектларының төп сыйфатлары һәм бәйләнешләре: форма, төс, үлчәм, микъдар, сан, өлеш һәм бөтенлек, тирәлек һәм вакыт турындагы беренчел күзаллаулар формалаштыру.

<u>Танып белү-тикшеренү эшчәнлеген үстерү.</u>

- Балаларның танып белү омтылышын үстерү, тирәлектә ориентлашу тәҗрибәсен киңәйтү, сиземләү үсеше, кызыксынучанлык һәм танып белү нигезен үстерү;
- танып белү гамәлләрен, аңны формалаштыру; хыялны һәм иҗади активлыкны үстерү; әйләнә-тирә объектлары, әйләнә-тирә объектларының үзлекләре һәм үзара бәйләнешләре (форма, төс, үлчәм, материал, яңгыраш, ритм, темп, сәбәпләр һәм нәтиҗәләр һ.б.) турында беренчел күзаллаулар формалаштыру.

<u>Предметлы тирәлек белән таныштыру</u>.

- Предметлы тирәлек белән та- ныштыру (предметның аталышы, функциясе, кулланылышы, сыйфатлары);
- предметны кеше фикерләве һәм хезмәт нәтиҗәсе буларак кабул иттерү.
- Предметлы тирәлекнең күптөрлелеге, кешенең, тормышны җайлырак һәм уңайлырак итеп, үзе һәм башка кешеләр өчен предметлы тирәлек тудыруы, аны үзгәртүе һәм камилләштерүе турында беренчел күзаллаулар формалаштыру
- Предметлар дөньясы һәм табигый дөнья арасындагы сәбәп- нәтиҗә бәйләнешен ачыклый белү сәләтен үстерү.

<u>Социаль дөнья белән таныштыру.</u>

- Әйләнә-тирә социаль мохите белән таныштыру, балаларның белем дәрәҗәсен киңәйтү, дөньяның тулай картинасын формалаштыру.
- Туган җир һәм Туган ил турында беренчел күзаллаулар, халкыбызның социомәдәни кыйммәтләре, илебезнең традицияләре һәм бәйрәмнәре турында күзаллауларформалаштыру.

Иң гади математик күзаллаулар формалаштыру эшчәнлеге буенча

Сентябрь.

№	Тема	Әдәбият, бит
1	“Көзге урманга сәяхәт”. Максат: бер һәм күп, зур кечкенә, предметларны күплеген чагыштыра белү.	И.А. Помораева 12 бит.
2	“Куянда кунакта”. Максат: Саннарны чагыштыру, вакыт өчендә орентлашу,предметларны тәртип буенча санарга өйрәнү.	13 бит.
3	“Безгә цирк килде”. Максат: мигъдар саны, чагыштыру, геометрик фигуралар б/н танышу.	14 бит.
4.	Дид/уен: " Петрушканың кунаклары". Максат:балаларны 5кә кадәр санау күнекмәләрен ныгыту.	И.А. Помораева

Октябрь

№	Тема	Әдәбият, бит
1	“Бик кызыклы зоопарк”. Максат:балаларга күплек сандагы әйберләрне билгеләре төрле булган аерым-аерым предметлардан төзергә өйрәтү.	И.А. Помораева, 15 бит.
2	“Урманнан килгән кунаклар” Максат:балаалрны 3кә кадәр санарга өйрәтү.Геометрик фигураларның исемнәрен кабатлау	17бит
3	“Өч дуңгыз баласы” Максат:3кә кадәр санарга өйрәтү: бер рәткә тезелгән әйберләргә күрсәтеп, аларның тәртип буенча саннарын әйтеп бару.	18 бит
4	“Куяннарны кишер белән сыйлыйбыз”. Максат:3кә кадәр санарга өйрәнүне дәвам итү.Ничә? соравына дөрес итеп җавап бирергә өйрәтү.	19 бит.
5.	“Буратинода кунакта”. Максат: 3кә кадәр санауны ныгыту, санның тәртип төшенчәсе б/н таныштыру.	И.А.Помораева 21 бит.

Ноябрь.

№	Тема	Әдәбият, бит
1	“Мальвина Буратиноны санарга өйрәтә” Максат:балаларны 4 кә кадәр санарга өйрәтү.Ике төркемне чагыштыру нәтиҗәсендә 4санының килеп чыгышын аңлату.	И.А.Помораева 22 бит.
2	“Әйдәгез уйныйбыз”. Максат:4кә кадәр санау күнекмәсен ныгыту,санының тәртип төшенчәсе б/н таныштыру;" Ничә?", " Ничәнче сан буенча?" сорауларына җавап бирергә өйрәтү.	24 бит.
3	5 саны. Килеп чыгышы. Тәүлек вакытлары. Максат:балаларны 5санының килеп чыгышы белән таныштыру; 5кә кадәр санарга өйрәтү.	25 бит.
4	“ Курчаклар кәрләләргә кунакка җыена.” Максат:5 кә кадәр санарга өйрәтү.Зурлыкны күрсәтүче ике билге буенча предметларны чагыштырырга өйрәтү.	28 бит.

Декабрь

№	Тема	Әдәбият, бит
1	Уен “ Умники и умницы” Максат: 5кә кадәр санауны ныгыту.Тигез һәм тигез булмаган төркемнәрнечагыштырырыга өйрәтү.	И.АПомораева, 29 бит.
2	"Тылсымлы янчык". Максат: тәртип санының үзенчәлеген аңлату. Цилиндр белән таныштыру.	30 бит.
3	"Картиналарны төз". Максат:бер рәткә тезелгән әйберләргә күрсәтеп, алар-ның тәртип буенча саннарын әйтү.	32 бит.
4	" Бу кайчан була?" Максат:балаларны кичә,бүген, иртәгә төшенчәләре б/н таныштыру.	36 бит.

Гыйнвар.

№	Тема	Әдәбият, бит
1	" Аюның төш күрүе". Макса: балаларны ерак һәм якын төшенчәләре б/н таныштыру.	И.А.Помораева, 33 бит.
2	“Матрешкалар белән уйныйбыз”. Максат: 5кә кадәр санау. "Барлыгы ничә?"дигән сорауга җавап бирү.	34 бит.
3	“Юллар төзибез”. Максат:төрле озынлыктагы, киңлектәге, биеклектәге ике предметны арта һәм кими бару тәртибендә урнаштыру. Геометрик фигураларның үзенчәлекле билгеләрен күрә белү.	35 бит.
4.	Кабатлау Максат: алган белемнәрен гомумиләштерү, нәтиҗә ясау	Конспект

Февраль

№	Тема	Әдәбият, бит
1	“Алдагы темаларны кабатлау”. Максат: 5кә кадәр санауны ныгыту.Кичә , бүген, иртәгә дигән төшенчәләр б/н танышу.	И.А.Помораева 37 бит.
2	" Зарядка ясыйбыз". Максат:тирә-юньдә ориентлашу: аста, өстә, уа, сулда, алда, артта.	39 бит.
3	“Простоквашинодан хат килгән” Максат:балаларны геометрик фигураларны аера һәм дөрес итеп исемнәрен әйтә белергә өйрәтү.	40 бит.
4	“Степашка уенчыкларны җыя”. Максат: уңга, сулга, алга, артка хәрәкәт итәргә өйрәтү 5 кә кадәр санауны ныгыту.	42 бит.

Март

№	Тема	Әдәбият, бит
1	“Дөрес барсаң, сер табарсың”. Максат:балаларны билгеләнгән юнәлешләр буенча хәрәкәт итергә өйрәтү.Зурлыкны күрсәтүче ике билге буенча предметларны чагыштыру.	И.А.Помораева 42 бит.
2	“Чәй эчәргә табын әзерлибез” Максат:балаларны 3 предметны биеклеге буенча	44 бит.

	чагыштырырга өйрәтү һәм аларны арта һәм кими тәртибендә урнаштыра белү.	
3	“Юл буена чәчәк утыртабыз” Максат: балаларны 4-5 предметны биеклеге буенча чагыштырырга өйрәтү һәм аларны арта һәм кими тәртибендә урнаштыра белү. Геометрик фигуралар турында күзаллауларын киңәйтү.	45 бит.
4	“Предметларны формасы буенча төзе.” Максат: санау нәтиҗәсендә предметларның бер-берсе б/н аралары үзгәрми.	46 бит.

Апрель

№	**Тема**	**Әдәбият, бит**
1	“Уен мәйданчыгы төзибез”. Максат:зуррак төркемнән беркадәр предметларны аерып алырга өйрәтү.	И.А.Помораева 48 бит.
2	“Әкиятләр иленә сәяхәт”. Максат: 5кә кадәр санау. "Барлыгы ничә?"дигән сорауга җавап бирә белү.	49 бит.
3	“Тылсымчыдан хат”. Максат: предметның формасын геометрик фигуралар б/н чагыштырырга өйрәтү.	50 бит.
4	“Яз килде”. Максат: Предметларны парлап кую юлы белән ике төркемне чагыштыру.	51 бит.

Май

№	**Тема**	**Әдәбият, бит**
1	Д/у: "Безнең көн"," Җөмләне кабатла".	И.А.Помораева 53 бит
2	Д/у:" Үз өеңне тап"," Парын тап".	53 бит
3	Д/у:" Кем тизрәк җыя?","Нинди уенчык яшерелгән?"	53 бит
4	Д/у: "Тылсымлы капчык", " Охшашны тап".	53 бит

<u>Әйләнә-тирә юнь һәм табигать белән танышу.</u>

Сентябрь.

№	Тема	Әдәбият, бит
1.	“МЧС хезмәте” Максат: терле хезмәт ияләренең эшенә кызыксыну уяту. Куркыныч-сызлык кагыйдәләрен ныгыту. Үзләренең уйларын аргументлап аңлата белергә өйрәтү.	Т. Н. Вострухина 44 бит
2.	“Пешекче хезмәте” Максат: пешекче хезмәте белән таныштыру. Төп продуктларны дөйрес әйтә белүләрен ныгыту.	47 бит
3.	“Минем гаиләм” Максат: гаилә турында күз аллауларын тирәнәйтү, якын туганнарын атый белергә өйрәтү.	50 б.
4.	“Көз аенда кунакта” Максат: көз аеның матурлыгын күрә белү, аны поэзия, музыка аша да аңлап сөйләп бирергә өйрәтү.	Л. Г. Горькова 6 б.

Октябрь

№	Тема	Әдәбият, бит
1	“Викторина “Лабиринт” Максат: кешенең тышкы органнары турында элементар белүләрен ныгыту.	Т. Н. Вострухина 52 бит
2	“Моңсу көз” Максат: көз айларының күренешләре белән таныштыру	117 бит
3	“Юл кагыйдәләрен үтә” Максат: юл тамгалары белән таныштыруны дәвам итү. Светафорның төсләр урнашуын кабатлау.	61 бит
4	“Урманда кемнәр яши” Максат: урман җәнлекләре белән таныштыру, тышкы признаклары аша хайваннарны аера белергә өйрәтү, кызыксынучанлык тәрбияләү.	Л. Г. Горькова 9 б.

Ноябрь.

№	Тема	Әдәбяит, бит
1.	“Кешегә киемнәр нигә кирәк?” Максат: кешегә киемнәр ни өчен кирәк икәнен аңлату, сезонлы ир –ат һәм кыз –хатын киемнәрен аера белергә өйрәтү.	Т .Н. Вострухина 63 бит
2.	“Уенчыклар кибете” Максат : төрле профессияләр белән таныштыруны дәвам итү. Төрле уенчыклар һәм аларның нинди материаллардан ясалуларын аңлату.	Т. Н. Вострухина 66 бит
3.	“Без яшәгән квартира” Максат:“җиһазлар” төшенчәсе белән таныштыруны дәвам итү.	70 бит
4.	“Чиста бул” Максат: балалар бакчасындагы чисталыкны кем ясый – аңлауларын булдыру, чисталыкны саклый белергә өйрәтү.	71 бит
5.	“Безгә транспорт ничек булыша?” Максат: пассажир транспорты белән белән таныштыру.	Т. Н. Вострухина 74 бит

Декабрь.

№	Тема	Әдәбият, бит
1.	“Балалар олыларга булыша”. Максат:балаларны олылыар эшли торган эш төрләре б/н таныштыру. Олылырга карата ярдәм итү хисен тәрбияләү.	Т .Н .Вострухина 76 бит
2.	“Балалар Кыш бабай белән дус” Максат: Бәйрәм атмосферасы булдыру. Фантазияләрен, күз аллауларын тирәнәйтү	Т. Н. Вострухина 78
3.	"Песи һәм эт безнең якын дусларыбыз". Максат: Балалрның күзаллауларын тирәнәйтү, кызыксынучанлык уяту	Л.Г. Горькова 15 б.

4.	“Янгыннан саклану чаралары” Максат:балаларны янгыннан сакланырга өйрәтүне дәвам итү	Конспект

Гыйнвар

№	**Тема**	**Әдәбият, бит**
1.	“Кунаклар көтәбез” Максат: савыт-сабаларны дөрес әйтергә, сакчыл кулланырга өйрәтү.	Т.Н Веструхина 24 бит
2.	“Агач белән материал буларак танышу” Максат: агачның үзлеге белән таныштыру.	Т.Н Веструхина 86 бит
3.	“Безнең яраткан плотник” Максат: агач эше хезмәте белән танышу	О.В. Дыбина

Февраль

№	**Тема**	**Әдәбият, бит**
1.	" Пыяла белән танышу". Максат: пыяланың үзлеге белән таныштыру	Т.Н Веструхина 90 бит
2.	“Тукыма белән танышу” Максат: Тукыманың төрле төрләре белән таныштыру.	95 бит
3.	“Зоопарк буйлап сәяхәт". Максат: кыргый һәм экзотик хайваннар белән таныштыру	102 бит
4.	" Суган утырту". Максат: балалрны үз алларына максат куеп эшләргә өйрәтү.	Л.Г.Горькова 21 бит

Март

№	**Тема**	**Әдәбият, бит**
1.	“Әбиемнең ишек алды” Максат: Йорт хайваннары белән таныштыруны дәвам итү	Т.Н Веструхина 107 бит
2.	“Нәрсә булыр иде…” Максат: Сорауларга җавап табарга өйрәтү.	110 бит
3.	“Пластмаст дөньясында” Максат: төрле материаллар белән танышуны дәвам итү.	О.В. Дыбина 111 бит
4.	" Кошлар дөньясында". Максат: кошларны таный белергә өйрәтү	О.В. Дыбина 113 бит

Апрель.

№	**Тема**	**Әдәбият, бит**
1.	"Минем шәһәрем". Максат: Туган шәһәрләре белән таныштыру	35 бит
2.	“Минем туганнарым Максат: туганнары. Якыннарын танып әйтә белергә өйрәтү	Т.Н Веструхина 55 бит
3.	"Урманда нәрсәләр үсә?". Максат: урман турында сөйләү.	Л. Г Горькова 29 б.
	Кабатлау. "Белмәмешкә савыт әвәләргә	О. В .Дыбина,

4.	булышабыз".	31 бит

Май

№	Тема	Әдәбият, бит
1	“Өйдәге куркынычысызлык кагыйдәләре" Максат: кешенең куркынычсызлыгына яный торган предметлар һәм төрле ситуацияләр белән таныштыру	Т.Н Вострухина 58 бит
2.	“Шәһәр урамнары” Максат: тирә –як белән таныштыру	Т.Н Вострухина 87 бит
3.	“Яңгырның күңелле җырлары” Максат: язның билгеләре белән танышуны дәвам итү.	Т.Н Вострухина 122 бит
4.	“Чәчәк атучы,җимеш бирүче агачлар”. Максат:табигатьтәге язгы үзгәрешләр белән таныштыруны дәвам итү.	Л. Г. Горькова 32 б.

4.“Сөйләм үсеше”.

«Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балада китап укуга кызыксыну һәм ихтыяҗ формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Балаларны танып белү әдәбиятына һәм матур әдәбиятка, халык авыз иҗатына тарту, әдәби кичерешләр байлыгын формалаштыру.

Китапның белем чыганагы икәнлегенә төшендерү. Китапка сакчыл караш тәрбияләү, мөстәкыйль рәвештә китапның рәсемнәрен карарга, эчтәлеген яңадан тыңларга теләк уяту.

Зур булмаган проза текстларының эчтәлеген ачып бирә белергә һәм кечкенәрәк шигырьләрне сәнгатьле итеп яттан сөйләргә, текстларны рольләргә бүлеп укуда, әсәрләрне сәхнәләштерүдә катнашырга өйрәтү.

Татар халык мәкаль-әйтемнәре белән таныштыру, ал арның мәгънәләрен аңларга ярдәм итү. Балаларның иҗат чагылышлары, иҗат итү башлангычлары өчен (күрсәтмә материалга нигезләнелгән такмазалар, юаткычлар, хикәяләр) шартлар тудыру.

Балаларга әкиятләрнең (шулай ук татар халык әкиятләренең) жанр үзенчәлекләрен аңлатуны дәвам итү. Әкият геройларының эш-гамәлләренә бәя бирергә теләк уяту, алар- ның үз-үзен тотышларындагы яшерен мотивларны аңларга булышу.

Төп максаты:әдәби телен үзләштерү нигезендә сөйләм телен һәм әйләнә тирәдәгеләр белән аралашу күнекмәләрен формалаштыру.

Сөйләм үсешенең бурычлары:

- актив сүзлекне баетуны;
- бәйләнешле, грамматик яктан дөрес диалогик һәм монологик сөйләмне;
- сөйләм иҗаты үсешен; сөйләмнең аваз һәм интонация культурасы, фонематик ишетү сәләте үсешен;
- китап культурасы, балалар әдәбияты белән танышуны, балалар әдәбиятының төрле жанрлары текстларын ишетеп аңлауны;
- укырга-язарга өйрәтүнең алшарты буларак авазлы аналитик-синтетик активлык формалашуны үз эченә ала»

Сөйләм үсешенең юнәлешләре:

- Сөйләм үстерү.
- Матур әдәбият белән танышу.

Сөйләм үсешенең төп бурычлары:

- Өлкәннәр һәм балалар белән ирекле аралашуны үстерү, тирә-юньдәгеләр белән үзара тәэсир итешүнең конструктив ысулларына һәм чараларына ия булу.
- Балаларда сөйләм теленең барлык компонентларын: сөйләмнең грам- матик төзелешен, бәйләнешле сөйләмне — аның диалогик һәм монологик формаларын үстерү;
- сүзлек запасы формалаштыру, сөйләмнең аваз культурасын тәрбияләү.
- тәрбияләнүчеләрнең гамәли рәвештә сөйләм нормаларына ия булуы.

Матур әдәбият белән танышуның төп бурычлары:

- Укуга карата кызыксыну һәм мәхәббәт тәрбияләү;
- әдәби сөйләмне үстерү.
- матур әдәбият әсәрләрен тыңлау теләге һәм тыңлый белү, вакыйгалар барышын күзәтә белү сәләте тәрбияләү.

Сөйләм телен үстерү һәм матур әдәбият белән танышу эшчәнлеге буенча:

Сентябрь.

№ п/п	Тема	Әдәбият, бит
1	“Белем бәйрәме” Максат:балаларны матур итеп шигырьләр сөй-ләргә өйрәтү (матур әдәбият белән танышу)	В.В.Гербова 26 бит.
2	Безнең уенчыклар. Максат:балаларда предметларны тасвирлау, вак моториканы камилләштерү, исем сыйфат кулланып гади җөмләләр төзергә өйрәтү; бала-ларга уенчыкларга карата сакчыл караш, узара дустанә хис тәрбияләү. (Сөйләм телен үстерү.)	Ф.В.Хәзрәтова 133
3	Ә.Хәсәнованың “Балалар бакчасында” хикәясен уку. Максат:балаларда китапка карата кызыксыну һәм үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен формалаш-тыруны;балаларны әдәби сәйләмнәрен, кызык-сынуын, игътибарын, хәтерен үстерү; балалар-да культура гигиена күнекмәләре, әхлак сый-фатлары тәрбияләү (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова 198бит
4	“Песи балалары белән” дигән сюжетлы картина карау һәм хикәя төзү. Максат: балаларны көзге үзгәрешләр турын-дагы белемнәрен ныгыту;балаларның игъти-барын, кабул итүләрен,хәтерен, сенсор сәлә-тен, уен кагыйдәләрен үтәү;. (сөйләм телен үстерү)	Ф.В.Хәзрәтова, 137 бит.

Октябрь

№ п/п	Тема	Әдәбият,бит
1.	Г.Лотфиның “Ул бакчаны ярата” шиг. уку. Максат: балаларның сорауларга җавап бирү осталыгын ныгыту, шигырьне укыганда, шигырь-нең аерым сүзләрен әйтергә мөмкинлек бирү; балаларның эмоциональ сферасын үстерү; балаларда нәфис сүзгә кызыксыну тәрбияләү; (матур әдәб. танышу)	Ф.В.Хәзрәтова , 200 бит.
2.	“Гаилә” Максат: балаларда гаилә әгъзасы буларак үзләре турында күзаллаулар формалаштыру;үз гаилә әгъзалары турында сөйләү осталыгын, кабул итүләрен, игтибарын , хәтерен үстерү; сөйләмең гамматик төзелешен камилләштерү; (сөйләм телен үстерү)	Ф.В.Хәзрәтова , 140 бит.

3.	Л. Леронның “Яфрак бәйрәмен уку” Максат: балалрны көзге табигать матурлыгын белән таныштыру; балаларның кабул иүләрен, хәтерен, күзәтүчәнлеген, тәрбияче артынан сәнгатьле итеп кабатлау осталыгын үстерү; балалрда берегә шөгыльләнү, сорауларга җавап бирү телеге уяту, көзге табигать белән соклану тәрбияләү. матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова, 202 бит.
4.	«Синең куркынычсызлыгың синең кулларда» Максат: балаларны куркынычсызлык кагыйдәләре белән танштыру;балаларның кызыксынуын, игътибарын, хәтерен, фикерләен үстерү; балаларда дустанә мөнәсәбәт, ярдәмләшү хисе тәрбияләү. (сөйләм телен үстерү).	Ф.В.Хәзрәтова, 142 бит.
5.	“Г.Гомәрнең “Аю Әппәс” әкиятен уку. Максат: балаларга әкиятнең эчтелеген истә калдырырга һәм сорауларга җавап бирергә ярдәм итү; балаларның игътибарын, кабул итүләрен, күзәтүчәнлеген, хәтерен, конкрет-образлы фикерләвен, сыйфалар хисабына сүзлек байлыгын. (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова, 204 бит

Ноябрь.

№ п/п	Тема	Әдәбият, бит
1	“Әкияти җәнлекләрнең кышкы маҗаралары” Максат: тәрбияченең сүзле күрсәтмәләре буенча күмәк хикәя төзү осталыгын формалаштыру; игътибарны, конкрет-образлы фикерләүне, сөйләмне, күмәк эшләү осталыгын үстерү; яңа елга карата кызыксыну, хайваннарга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү; (сөйләм телен үстерү)	Ф.В.Хәзрәтова, 149 бит
2	Б.рәхмәнең “Бакчага киләчәк” уку. Максат: әдәби әсерне эмоөионалж кабул итәргә өйрәтү; кабул итүне, игътибарны, хәтерне, бәйләнеәле сөйләмне үстерү, сүзлек запасн баету; һөнәрнәргә хөрмәт тәрбияләү. (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова, 207 бит.
3	“Ап –ак тунлы кыш” Максат: балаларның кыш турындагы белемнәрен киңәйтү;танып белү һәм эзләнүгә омтылыш формалаштыру; “Аста”, “өстә” һәм эшчәнлектә кулланган башка фразалар, чагыштыру сыйфатлары хисабына сүзлек запасын активлаштыру “У” авазның ныгыту. Балаларда кызыксыну, брдәм хезмәт хисләре тәрбияләү. (сөйләм телен үстерү)	Ф.В.Хәзрәтова, 153 бит
4	Ә.Рәшитнең “Кояшлы ил” шиг. уку. Максат: балаларның тәрбияче сорауларына җавап бирү осталыгын, ТР гимны, картасы турында кузаллаулар формалаштыру; балаларның эмоөиналь сферасы, кызыксынуын , фикерләвен үстерү; балаларда нәфис сүзгә кызыксыну, патриотлык хисләре тәрбияләү. (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова, 210 бит.

Декабрь

№ п/п	Тема	Автор
1	“Уенчыклар кибетендә” “Максат:кибеттәге уенчыкларны дөрес әйтеп уйнарга өйрәтү. (сөйләм телен үстерү)	Ч.М. Харисова 65 бит
2	Хәйдәрнең “Керпе туны” әкиятен уку . Максат: балаларны әсәрен эчтелеге белән таныштыру; сорауларга дөрес җавап бирү осталыгын камилләштерү; тәрбияче артыннан аерым сүзләрене, фразаларны кабатларга мөмкинлек бирү; кабул итүне, хәтерене, игътибарны, сорауларга тулы җомләлзр белән җавап бирү осталыгын үстерү; (матур әдәбият)	Ф.В.Хәзрәтова , 213 бит.
4	“Кыргый хайваннар” Максат: кыргый җәнлекләр турындагы күзаллаулар формалаштыруны дәвам итү; сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; кыргый хайваннарга карата кызыксыну уяту;(сөйләм телен үстерү)	Ф.В.Хәзрәтова, 157 бит
4	М.Файзуллинаның “Кыш бабай” шигырен уку. Максат: балаларны шигъри әснр белән таныштыру; тәрбияче ярдәме белән шигырьНе яттан сөйләү омтылышын хуплау; балалрның кабул итүләрен, хәтерен, сүзлек запасын, хәрәкәтләрен үстерү; балалрда Кыш бабайга, Яңа ел бәйрәменә карата уңай эмоөиональ хисләр тәрбияләү; (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова 215 бит.

Гыйнвар.

№ п/п	Тема	Әдәбият, бит
1	“Кыш бабай турында хикәя төзү” Максат: тәрбияченең сүзле күрсәтмәлере буенча күмәк хикәя төзү күнекмәкләре формалыштыру; балаларны тәрбияче һәм яшьтәшләре белән ирекле аралашырга өйрәтүне дәвәм итү; Яңа елга карата кызыксыну тәрбияләү. (сөйләм телен үстерү)	Ф.В.Хәзрәтова, 147 бит.
2	Ә. Каринның “Кыш” шигырен уку. Максат: балаларны Ә. Каринның шигыре белән таныштыру, эчтелеге буенча сорауларга җавап бирүгә күнектерү; игътибарны конкрет-образлы фикерләүне, шигырьдән куланылган сүзләр хисабына сүзлек байлыгын устерү. (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова, 217бит.
3	“Чыршыкай –купшыкай” Максат: яңа ел бәйрәме, чыршы турында кузаллуларын формалаштыруны дәвәм итү. Сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү, хикәя төзү осталагын, кабул итүләрен, хәтерен, игтибарын, бармаклар моорикасын үстерү; (сөйләм телен үстерү)	Ф.В.Хәзрәтова, 151 бит.

Февраль.

№ п/п	Тема	Әдәбият, бит
1	Ш.Галиевның “Тыныч йокы” Максат: Әсәрне аңга алып әдәби әсәр аша бер –береңә	Иң матур сүз 90 бит

	якынлык хисләре тәрбияләү. (матур әдәбият белән танышу)	
2	“Хәрби һөнәрләр” Максат: балаларның хәрби һөнәрләр һәм аларныә төрләре, хәрби техника турында белемнрен формалаштыру; балалраныә кызыксынуын, игтибарын, хәтерен, хәрәкәтен, фикерләвен үстерү; (сөйләм телен үстерү)	Ф.В.Хәзрәтова, 159 бит.
3	К.Булатованың “Солдатлар” дигән шигырен уку. Максат: әдәби әсәр аша Ватаны саклаучыклар көне белән таныштыруны дәвам итү; балаларның нинди? Кайда? Кая? Нәрсә? Сорауларына тулы фразалар белән җавп бирү осталыгын, игтибарын, танып белү активлыгын, вазын дөрес әйтү культрасын үстерү; (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова, 222 бит.
4	“Иң яхшы эти” (йомгаклау чарасы). Максат: сәнгать әснрләре аша балаларның сөйләм культурасын, татар халкының әдәби әсәрәрен белү теләге формалаштыру; татар җыр- биюләреннә соклану, лар белән кызыксыну теләкләрен үстерү; (сөйләм телен үстерү).	Ф.В.Хәзрәтова. 165 бит.

Март

№ п/п	Тема	Әдәбият, бит
1	Д.Хәбибуллиның “Бүләк” шигырен уку. Максат: балаларның хатын-кызлар бәйрәме турындагы белемнәреен тирәнәйтү; балаларның кабул итүләрен, хәтерен, игтибарын, сөйләмдә ирекле арлашуларын, башкаларга аңлаешлы итеп җавп бирү осталыгын устерү; (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова, 224 бит.
2	“Әниләр бәйрәме”. Максат: Әниләр бәйрәменең күңеллелеген, яңга якынлыгын, матур хисләр тәрбияләү.	Ф.В.Хәзрәтова. 165 бит.
3	“Без әкият яратабыз”. Максат: халык авыз иҗаты –әкиятлер белән таныш-тыруны дәвам итү; кабул итүләрен игтибарын, тикшерү, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү, диалоглы сөйләмне камилләштерү; (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова. 227 бит.
4	“Аюның язгы маҗаралары”. Максат: балаларны, исем, сыйфат куланып гади җөмләләр төзергә өйрәтү; балаларның кызыксыну-ның, игътибарын, хәтерен, фикерләвен үстерү; бала-ларда табигатькә сакчыл карш, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү; (сөйләм телен үсерү).	Ф.В.Хәзрәтова 176 бит.

Апрель

№ п/п	Тема	Әдәбият бит
1	К. Ушинскийның “Хайваннар бәхәсе”. Максат: балаларның срауларга җавап бирү осталыгын ногыту; балаларның эмоциональ сферасын, тип-тап-тап, тип-тап-тап, пух,пах-пах, ах-ох-ух, аваз ияртемнәре хисабына авазларның дөрес әйтелешен камилләштерү, үстерү; балаларда нәфис сүзгә мәхәббәт, йорт хайванарына карата	Ф.В.Хәзрәтова, 230 бит

	кайгиртучанлык, мөрхәмәтлек тәрбияләү. (матур әдәбият белән танышу)	
2	"Аюның язгы маҗаралары". Максат: балаларны, исем, сыйфат куланып гади җөмләләр төзергә өйрәтү; балаларның кызыксыуның, игътибарын, хәтерен, фикерләвен үстерү; балаларда табигатькә сакчыл карш, дустанә мөнәсәбәт тәрбия-ләү; (сөйләм телен үсерү).	Ф.В.Хәзрәтова. 176 бит.
3	Б.Рәхмәт "Яз"шигырен яттан өйрәнү. Максат:балалрны аңга алып. Истә калыыруны тәр-бияләү (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова .
4	"Урман күлендә" Максат: балаларның [с][з] [у] [ш], авазларын дөрес әйтүләрен ныгыту, [ж], авазының артикуляциясен исләренә төшерү;балаларның кызыксынуын, ишетү игътибарын, хәтерен, логик фикерләвен, вак моторикасын үстерү; балаларда табигатькә сакчыл караш, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү; (сөйләм телен үстерү).	Ф.В.Хәзрәтова, 179 бит.
5.	Тавык, тычкан, көртлек" Максат: балаларга әкиятнең эчтелеген аңларга булышу;балаларның сорауларга тулы фразлар белән җавап бирү осталыгын, игътибарын, конкрет-образлы фикерләвен, физик сыйфатларын устерү; татар халык әкиятләренә, уңай геройларга карата уңай мөнәсәбәт һәм уеның кагыйдәләрен үтәү теләге тәрбиләү. (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова, 235 бит

Май.

№ п/п	**Тема**	**Автор**
1	"Транспорт". Максат: Балаларны транспорт төрләрен дөрес әйтем нинди максаттан кулланулары турында хикәя төзеп сөйләргә өйрәтү. (сөйләм телен үстерү)	Ф.В.Хәзрәтова, 232 бит.
2	Ә.Рәшитнең "Кояшлы ил" дигән шигырен яттан өйрәнү. Максат: балаларга шыгырьнең эчтелеген аңларга булышу; балаларга срауларга тулы фразлар белән җавап бирү осталыгын, гътибарын, ишетү хәтерен, иптәшең турында сөйләү теләген үстерү; туган илгә патриотлыкк хисләре, шигъгрияткә мәхаббәт һәм бер-берсенә карата ягымлы мөнәсәбәт тәрбияләү; (матур әдәбият белән танышу)	Ф.В.Хәзрәтова, 235 бит.
3	"Чәчәкле җәй". Максат: балалрны җәй ел фасылына хас билгеләр белән таныштыруны дәвам итү; сөйләмнең грамматик төзелешен формалыштыру, предметлы картиналар буенча "Җәй" темасына хикәя төзү осталыгын үстерү; тырышып шөгыльләнү телеге тәрбияләү; (сөйләм телен үстерү.	Ф.В.Хәзрәтова , 188 бит.
4	"Күбәләкләр ничек килеп чыккан?" Максат: әкиятнең эчтәлеген кабул итәргә һәм аңларга өйрәтү;Балалрның кабул итүләрен, җавап бирү осталы-гын үстерү;Әкиятләргә кызыксыну, чәчәкләргә, күбәлək-ләргә сакчыл караш тәрбияләү.	Ф.В.Хәзрәтова , 237 бит

5.Сәнгати-эстетик үсеш» белем бирү өлкәсе.

«Сәнгать- эстетик» белем бирү эшчәнлеге эчтәлеге балаларда әйләнә-тирәдәге матурлыкка кызыксыну уятуны һәм үз- үзләрен күрсәтү ихтыяҗларын канәгатьләндерүне формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Рәсем ясау

Балаларның игътибарын табигать матурлыгына юнәлдерү, алар белән берлектә үсемлек һәм хайваннар дөньясы объектларының форма, төс, төзелеш камиллегенә соклану.

Татар декоратив-гамәли сәнгате әсәрләре белән танышуны дәвам итү.

Балаларны «орнамент» төшенчәсе белән таныштыру. Татар орнаментында оста итеп чагылдырылган чын чәчәк-үсемлек мотивларын карау. Бизәкнең өлешләрен аера белергә өйрәтү.

Балаларны декоратив эшчәнлеккә тарту: өч яфрак (бер ноктадан өч тапкыр буяу), күкчәчәк, ромашка (акчәчәк), миләш, гөлҗимеш һ. б. ны ясау ысулларын күрсәтү.

Бер, ике яки берничә төсне кулланып, гади элементлардан торган тасма (бордюр) бизәге ясый белүне формалаштыру. Чәчәкле үсемлекләргә төсләрне туры китерү кирәклегенә игътибар итү.

Берничә өлештән (кош, күбәләк, умарта корты фигуралары) торган предметларның формасын һәм төзелешен чагылдырырга өйрәтү.

Төсмерләр (зәңгәрсу, соры, алсу, шәмәхә) белән таныштыру, төсләрне тою хисен үстерү.

Татар декоратив-гамәли сәнгате үрнәкләре буенча күмәк эшләрне үтәүгә тарту.

Туган шәһәр (авыл) тормышыннан матур вакыйгаларны рәсемгә төшерергә теләк уяту. Рәсемнәрне бергәләп карау һәм нәрсә ясаганны сөйләүләренә ирешү. Иҗади активлык тудырырга булышу.

Ябыштыру

Кисеп ябыштыру сәнгатенә кызыксыну уяту, аның эчтәлеген катлауландыра һәм төрле сурәтләү мөмкинлекләрен киңәйтә бару.

Туры сызык буенча башта кыска, аннары озынрак тасмалар кисәргә өйрәтү. Төсле кәгазьдән киселгән тасмалардан предмет сурәтләргә өйрәтү. Сирень, артыш чәһәкләреннән торган композиция төзү өчен, өзек-өзек аппликация техникасы белән таныштыру.

Чәчәкләр, җиләк-җимешләр һ. б. ны ясау өчен, квадраттан түгәрәкләр һәм турыпочмаклыктан оваллар кисәргә күнектерү. Бизәү максатыннан полосада, квадрат, түгәрәктә декоратив бизәкләр төшерергә өйрәтү. Ритм-тоемлау хисен уяту.

Бер бит кәгазьдә берничә предметны кисеп ябыштыру юлы белән (урам, шәһәр), балаларны сюжетлы аппликация төзүгә якын китерү. Пөхтә эшләү күнекмәләре булдыру.

Татар декоратив-гамәли сәнгатенең үрнәкләре буенча әзер формалардан (чәчәкләр, күбәләкләр, кошлар) коллектив композиция төзегәндә, үзара ярдәмләшеп эшләү теләге уяту.

Әвәләү

Әвәләп ясау белән кызыксынуны үстерү; балчыктан (тозлы камыр, пластилин) әвәләү күнекмәсен камилләштерү.

Зур кисәктән кечерәк кисәкләр өзеп яки чеметеп алу, аларны бармаклар ярдәмендә түгәрәкләп тәгәрәтү, өлешләрне тоташтыру (чәчәк, гранат, миләш җимешләре); янчелгән шарның өстен шомарту, җиңел генә тарттырып, кырыйларын чеметкәләп чыгу - бөрү (гөбәдия, вак бәлеш һ. б.) күнекмәләре формалаштыру. Махсус таякчык (стека) ярдәмендә ике яки дүрт кисәккә бүлеп (бәлеш кисәкләре), килеп чыккан формаларны үзгәртергә тырышуларын хуплау.

Яңа форма барлыкка китерү өчен, шарның уртасын яньчеп, чокыр ясау ысулын куллану. Махсус таякчыкны файдалану ысуллары белән таныштыру. Әвәләп ясалган әйберләргә шушы таякчык ярдәмендә милли бизәкләр төшерергә омтылуларын хуплау.

Балчык (тозлы камыр, пластилин) белән пөхтә итеп эшләргә күнектерү.

Әвәләп ясалган әйберләрне күмәк композициягә (тәлинкәдәге сый, чәй сервизы һ. б.) берләштерү. Уртак эш нәтиҗәсен күреп шатлану хисләре уяту. Декоратив әвәләп ясауда халык уенчыклары үрнәкләре (Шәмәрдән, Актүбә һ. б. уенчыклар) буенча иң гади образлар тудырырга теләк уяту.

Өстәл театрында куллану өчен, татар халык әкиятләре буенча сюжет әвәләп ясауга кызыксыну һәм теләк тудыру. Балаларда өлкәннәр белән уртак эш нәтиҗәләрен күреп шатлану хисләре уяту.

<u>Сәнгати-нәфәсәти үсеш (рәсем, әвәләү һәм кисеп ябыштыру, конструкцияләү)</u>

Сентябрь

№	Программа бүлеге	Тема	Әдәбият, бит.
1	Рәсем	Ямьле җәй рәсемен яса. Максат: рәсем ясау алымнарын ныгыту. Матурлыкны рәсемдә күрсәтә белергә өй-рәтүне дәвам итү.	Т.С.Комарова 27 б.
2		Алмагачта алмалар Максат: агач рәсеме ясауны ныгыту, алма-гачның образын рәсемдә күрсәтә белергә өйрәтү	Т.С.Комарова 29 б.
3		Матур чәчәкләр Максат: күзәтүчәнлекләрен ныгыту, эсте-тик күзаллауларын үстерү.	Т.С.Комарова
4		Төсле шарлар Максат: түгәрәк һәм овал формалар ясар-га өйрәтү .	Т.С.Комарова
1	Әвәләү	Алмалар һәм җиләкләр Максат:түгәрәк формаларны төрле зур-лыкта әвәләргә өйрәтү	Т.С.Комарова
2		Зур һәм кечкенә кишерләр Максат:озынча предметлар әвәләргә өй-рәтү.	Т.С.Комарова
1	Кисеп ябыштыру	Матур әләмнәр Максат:кайчы белән эшләргә өйрәтү	Т.С.Комарова
2		Салфетканы бизәү Максат:квадрат эчендә узор ясарга өйрә-тү.	Т.С.Комарова

Октябрь

№	Программа бүлеге	Темасы	Әдәбият
1	Рәсем	"Ботактагы алмалар" Максат: алмагачның үзенчәлеген рәсемдә күрсәтә белү.	Т.С.Комарова
2		"Алтын көз" Максат: көз фасылын рәсемдә күрсәтә белергә өйрәтү.	Т.С.Комарова 35 б.
3		"Алъяпкыч бизәү" Максат: халык орнаменты кулланып гади узорлар ясарга өйрәнү	Т.С.Комарова 38 б.
4		"Алтын һәм гади йомыркалар" Максат:овал формасын ясарга өйрәтү.	Т.С.Комарова 40 б.
1	Әвәләү	"Гөмбә" Маскат: алдан өйрәнгән әвәләү алымнарын кулланып эшләргә өйрәтү.	Т.С.Комарова 36 б.
2		"Курчакларга сый" Максат: балаларда образлы күзаллауларын тирәнәйтү.	Т.С.Комарова 39 б.
3.		"Сливалар һәм лимоннар" Максат:овал формадагы предметлар белән таныштыруны дәвам итү	Т.С.Комарова 43 б
1	Кисеп ябыштыру	"Кулъяулык бизәү" Максат: квадратның чатларына геометрик фигураларны дөрес урнаштырыга өйрәтү	

2		“Елгада көймә йөзә” Максат: чатларын кисеп турыпочмаклыктан көймә формасы ясарга өйрәтү.	Комарова 39 б.

Ноябрь

№	Программа бүлеге	Темасы	Әдәбият
1	Рәсем	Декоратив “Свитер бизәү” Максат: таныш элементлар һәм төсләрне дөрес кулланып эшләргә өйрәтү.	Т.С.Комарова 44 б.
2		“Кечкенә кәрлә” Максат: рәсемдә урман гномигы аша кеше гәүдәсе ясарга өйрәнү.	Т.С.Комарова 46 б.
3		“Читек бизәү” (МРК) Максат: татар халкы киемнәре белән таныштыруны дәвам итү. Читекне төрле традицион булмаган ысуллар кулланып буяуны булдыру.Татар халкы белән кызыксыну уяту	конспект
4.		“Аквариумда йөзә балыклар” Максат: төрле юнәлештә йөзүче балыклар ясарга өйрәнү.	Т.С.Комарова 47 б.
5.		“Акбай да кунакта” (УМК) Максат: балаларда авыл тормышын чагылдырган рәсемнәр аша йорт хайваннары турында күзаллауларын үстерү. Төсле карандашлар белән буяны булдыру	конспект
1	Әвәләү	“Төрле балыклар” Максат: төрле юнәлештә йөзүче балыкларны рәсемдә күрсәтү, буяулар һәм пумаларр белән эшләүне ныгыту	Т.С.Комарова 46 б.
2			
3.		“Дымков аты” (МРК) Максат: тозлы камыр ярдәмендә ат әвәләүне булдыру. Халык гамәли иҗаты белән таныштыруны дәвам итү	конспект
1	Кисеп ябыштыру	“Зур йорт” Максат: туры кәгазь кисеп аның почмакларын туры кисәргә өйрәтү.	Т.С.Комарова 43 б.
2		“Кәрҗин тулы гөмбә” Максат: квадратның почмакларын түгәрәкләндереп кисеп алырга өйрәтү.	Т.С.Комарова 45 б.

Декабрь

№ п/п	Программа бүлеге	Темасы	Әдәбият
1	Рәсем	“Кем нинди йортта яши” Максат: җәнлекләрнең, кошларның, бөҗәкләрнең кайда яшәүләренә кызыксынучанлык уяту	Т.С.Комарова 49 б.
2		“Кар кызы” Максат: кар кызының киемнәрен ясарга өйрәтү. Буяулар белән эшләүне ныгыту.	Т.С.Комарова 51 б.
3		“Яңа ел белән котлау открыткалары” Максат: балалрның үзлекләреннән открытканың эчтәлеген уйлап табуларын тәрбияләү	Т.С.Комарова 52 б.
4		“Безнең бизәлгән чыршы” Максат: Яңа ел чыршысын матур итеп бизәргә,	Т.С.Комарова 54 б.

		пөхтәлеккә өйрәтү.	
1	Әвәләү	“Кышкы киемдәге кыз” Максат: кеше фигурасы әвәләргә өйрәтү.	Т.С.Комарова 51 б.
2.		“Нәрсә телисең шуны әвәлә” Максат: балаларны үзлектән иҗат итүләрен тәрбияләү	Т.С.Комарова 54 б.
1	Кисеп ябыштыру	“Нинди булса биремне кис һәм ябыштыр” Максат: балаларның күзаллауларын, уйлау сәләтләрен тирәнәйтү, кызыксынучанлык тәрбияләү	Т.С.Комарова 50 б.
2		“Чыршыга төймәләр” Максат: кайчы белән эшләргә өйрәтүне дәвам итү.	Т.С.Комарова 53 б.

Гыйнвар

№	Программа бүлеге	Темасы	Әдәбият
1	Рәсем	“Кечкенә чыршыга кышын бик салкын” Максат: рәсемдә авыр булмаган сюжтларны күрсәтә белергә өйрәтү.	Т.С.Комарова 55 б.
2		“Ботаклы агач” Максат: пумаланы каты басып һәм очы бе-лән ясау алымнарын кабатлау	Т.С.Комарова 56 б.
3		“Нинди уенчык ясыйсың килә яса” Максат: рәсемнәренең эчтәлеген уйлап ясарга өйрәтү.	Т.С.Комарова 60 б.
4.		“ Кыш бабайны озатабыз” Максат: алдагы эшчәнлектә алган метод, прием-нарны кабатлау.	Т.С.Комарова
1	Әвәләү	“Кошчык” Максат: овал формадан кошчык формасы әвәләргә өйрәтү.	Т.С.Комарова 55 б.
2		“Теләгең буенча уенчык җәнлек әвәләү” Максат: үз эшләренең эчтәлеген төрле әвәләү алымнарын кулланып эшләргә өйрәтү.	Т.С.Комарова 57 б.
1	Кисеп ябыштыру	“Кибеткә матур пирамидкалар китергәннәр” Максат: әкерен генә түгәрәкләндереп квадарттан, турыпочмактан түгәрәкләр кисәргә өйрәтүне дәвам итү.	Т.С.Комарова 56 б.
2.		“Калфак” (УМК) Максат: татар орнаментлары белән танышуны дәвам итү. Кайчы белән дөрес итеп кисүне булдыру, һәр орнаментны үз урынына урныштырып пөхтә итеп ябыштыруны булдыру.	Конспект

Февраль

№ п/п	Программа бүлеге	Темасы	Әдәбият
1	Рәсем	“Сызыкны флаглар белән бизәү”	Т.С.Комарова

		Максат: турыпочмаклы формаларны ясарга һәм пөхтә итеп буярга өйрәтү.	62 б.
2		“Бер кыз бии” Максат: кеше гәүдәсен ясарга өйрәтүне дәвам итү	Т.С.Комарова 64 б.
3		“Матур кош” Максат: овал формада кош рәсеме ясрга өйрәнү	Т.С.Комарова 65 б.
4		“Үз уенчыгыңны бизә” Максат: дымка уенчыклары белән танышуны дәвам итү. Бер төс өстенә икенче төсне кушып пөхтә итеп ясарга өйрәтү.	Т.С.Комарова 66 б.
1	Әвәләү	“Әйлән-бәйлән” Максат:кеше гәүдәсен дөрес итеп әвәләргә өйрәтү.	Т.С.Комарова 63 б.
2		“Җимлектәге кошлар” Максат: кошларның позаларын әвәләүдә күрсәтә белү.	Т.С.Комарова 65 б.
1	Кисеп ябыштыру	“Әтиемә бүләк” Максат: кайчы белән эшләргә өйрәнүне дәвам итү. Пөхтәлек тәрбияләү.	Т.С.Комарова 64 б.
2.		“Әниемә бүләк” Максат: хатын-кыз бәйрәменә карата кызыксыну, хөрмәт тәрбияләү. Кайчы һәм клей белән эшләүне ныгыту. Киселгән формаларны үз урынына ябыштыруны булдыру	Конспект

Март

№ п/п	Программа бүлеге	Темасы	Әдәбият
1	Рәсем	“Чәчәк атты чәчәкләр” Максат:төрле форма ясар өчен пумаланы төрлечә хәрәкәтләндереп матур чәчәкләр ясарга өйрәтү.	Т.С.Комарова 68 б.
2		“Курчакның күмәген бизәү” Максат: таныш элементлардан узорлар ясарга өйрәнү.	Т.С.Комарова 72 б.
3		“Кәҗә бәтиләре яшел болынга чыктылар”. Максат: дүртаяклы хайваннар ясарга өйрәнү	Т.С.Комарова 73 б.
4		“Йортсыз куян” хәрәкәтле уенын без ничек уйнадык.	Т.С.Комарова 75б.
1	Әвәләү	“Тәлинкә” Максат: таныш алымнарны кулланып әвәләү.	Т.С.Комарова 70 б.
2		“Кәҗә бәтие” Максат: дүрт аяклы хайваннар әвәләргә өйрәнү	Т.С.Комарова 73 б.
1	Кисеп ябыштыру	“Балалар бакчасындагы хатын-кызларга чәчәкләр бәйләме” Максат: матурлык тудырыга, күрә белергә өйрәтү	Т.С.Комарова 68 б.
2.		“Гжель савыт-сабасы”(МРК) Максат: Гжель халык гамәли иҗаты белән танышуны дәвам итү дөрес төс кулланып бизәү.	конспект

Апрель

№	Программа бүлеге	Темасы	Әдәбият

1	Рәсем	“Теремкәй” Максат: әкияти образлар тудыру	Т.С.Комарова 76 б.
2		“Минем кояшым” Макст: алдан өйрәнгән алымнарны кабатлау.	Т.С.Комарова 78 б.
3		“Синең яраткан курчагың” Максат: рәсемдә үзләре яраткан уенчыкларның образларын күрсәтә белергә өйрәтү.	Т.С.Комарова 79 б.
4		“Мин яши торган йорт” Максат: зур йорт формасы ясарга өйрәтүне дәвам итү.	Т.С.Комарова 81 б.
1	Әвәләү	“Өч аю тәлинкәсе” Максат: алдан өйрәнгән алымнарны кулланып зур, кечкенә, тагында кечкенә предметлар әвәләү.	Т.С.Комарова 77 б.
2		“Сарык бәтие” Максат: хайваннарның гәүдә төзелешен кабатлап ясау.	Т.С.Комарова 77 б.
1	Кисеп ябыштыру	“Табышмаклар” Максат: балаларның игътибарлылыкларын тәрбияләү.	Т.С.Комарова 78 б.
2		Үз теләгең буенча кисеп ябыштыру. Максат:үзлектән эшләргә өйрәтүне дәвам итү.	Т.С.Комарова 79 б.

Май

№ п/п	**Программа бүлеге**	**Темасы**	**Әдәбият**
1	Рәсем	“Бәйрәмчә бизәлгән йорт” Максат: төсләр өстенә төсләр кушып ясарга өйрәтүне дәвам итү.	Т.С.Комарова 82 б.
2		“Болытлар арасында очучы самолет” Максат: карандашларга төрлечә басып ясарга өйрәнүне дәвам итү.	Т.С.Комарова 84 б.
3		“”Яз турында рәсем яса” Максат:рәсемдә язгы хәләтне күрсәтү.	Т.С.Комарова 85 б.
4		“Тутый кош койрыгы” Максат: эстетик күзаллауны баету, төсләр-не дөрес куллану.	Т.С.Комарова 87 б.
1	Әвәләү	“Кош җим ашый” Максат: алдан өйрәнгән алымнар кулланып таныш предметлар әвәләү.	Т.С.Комарова 82 б.
2		“Кошлар кайтты” Максат: әвәләүдә хәрәкәтләрне күрсәтә белергә өйрәтү.	Т.С.Комарова 86 б
1	Кисеп ябыштыру	“Җиңү бәйрәме” Максат: бәйрәм салюты кисеп пөхтә итеп ябыштыру.	Т.С.Комарова 85 б.
2		“Кызыл калфак” Максат: кисеп ябыштыруда әкият геройларын күрсәтә белергә өйрәтү.	Т.С.Комарова 83 б.

Конструкцияләү

№ п/п	**Тема**	**Әдәбият, бит**
1	**“Минем йортым”** Максат: геометрик фигураларны бер-берсенә тыташтырып ара калдырмыйча төсләрне дөрес кулланып төзергә өйрәтү.	Куцакова

2	**“Коймалар”** Максат: геометрик фигураларны бер-берсенә тыташтырып ара калдырмыйча төсләрне дөрес кулланып төзергә һәм бергәләп уйнарга өйрәнү.	Куцакова 5 б.
1	**“Өйләр һәм сарайлар”** Максат: кирпечләр белән йорт тирәягын әйләндереп алырга һәм уен ситуациясе уйлап уйнрга өйрәнү	Куцакова 13 б.
2	**“Төремкәйләр”** Максат: Кәгазь модельләр кулланып эшләргә өйрәнү	Куцакова 20 б.
1	**“Урмандагы балалар бакчасы”** Максат: : эшләрен планлаштырып, модельләргә карап эшләргә өйрәтү	Куцакова 26 б.
2	**“Йөк машиналары”** Максат: йөк машинасы белән таныштыру, төзеле-шен өйрәнү.	Куцакова 29 б.
1	**“Күперләр”** Максат: балалрны күперләр төзелеше белән таныштыру.	Куцакова 37 бит
2	**“Корабликлар”** Максат: Төрле-төрле судналар белән таныштыру,аларны ничек куллануларына карап зурлыклары да үзгәрүен аңлату.	Куцакова 41 бит
1	**“Сомолетлар”** Максат: балаларны сомолетлар белән таныштыру.	Куцакова 43 бит
	“Кабатлау” Максат: зур геометрик фигуралар белән танышу, аларны куллану.	Куцакова 47 бит

1	**“Кабатлау”** Максат: кечерәйтелгән схемалар белән эшләү.	Куцакова 54 бит
2	**“Гаражлар”** Максат: уенчык машиналары өчен төрле конст-ядә гараңлар төзү.	Куцакова 54 бит
1	**“Сарайлар”** Максат: уенчык хайваннар биеклегендщ сарайлар тцзъ.	Куцакова 50 б.(пр)
2	**“Чакыру билеты”** Максат: кәгазьнең үзлекләре белән таныштыу, бөкләү алымнарын кабатлау.	Куцакова 54 б. (пр)
1	**“Языр өчен китапчык”** Масат: кәгазь белән эшләү алымнарын кабатлау.	Куцакова 54 бит (пр)
2	**“Эт оясы”** Максат: бөкләү алымнарын катлауландырып кәгазь белән эшләүне дәвам итү.	Куцакова 55 бит (пр)
1	**“Вагоннар”**	Куцакова

	Максат: кәгазьдән вагоннар ясарга өйрәнәбез, кәгазь белән эшләү алымнарын катлауландырып эшләү.	56 б.(Пр)
2	**“Ирекле эш”** Балалр белән алда эшләгән алымнарны кулланып зур геометрик фигуралар белән эшләү.	Куцакова 57 бит (пр)

Музыка

Музыка» белем бирү эшчәнлеге эчтәлеге балаларның музыкальлекләрен, музыканы хис-тойгы белән кабул итү сәләтләрен үстерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Татар музыкасына карата кызыксыну уяту, аны тыңларга теләк белдерү. Аның хисле-образлы эчтәлеге турында сөйләү, кичерешләр белән бүлешү.

Татар композиторларының музыкаль әсәрләрен тыңлап, музыканың төп өч жанры: «җыр», «бию», «марш» төшенчәләрен бирү. Балаларның музыка характерын, кәефен бирә белү сәләтләрен үстерү.

Музыка уен кораллары (курай, кубыз, тальян гармун һ. б.) һәм аларның яңгырашы белән танышуны дәвам итү. Татар җырларын дөрес, сәнгатьле итеп һәм аңлап башкарырга, сүзләрен ачык итеп әйтергә күнектерү.

Татар биюенә хас гади хәрәкәтләр («аяк очларында атлап йөрү», «чүгү», «аяк очларында күтәрелү», «берле бишек», «баш-үкчә», «култыклашып әйләнү», «борма» (гади вариант) һ. б.) белән таныштыруны дәвам итү.

Музыка характерына туры китереп, ритмлы хәрәкәтләр башкаруны формалаштыру.

Хәрәкәтле импровизацияләрдә музыкаль образны чагылдырырга омтылуны хуплау, балалар белән бергә гәүдәләнеш вариантларын («тәкәббер» әтәч, «кайгыртучан» тавыклар, тик-тормас чебиләр һ. б.) тикшерү, музыкаль әкият эчтәлеге һәм характерына дөресрәк туры килә торган образны сайларга булышу, һәр иҗади табышны хуплау.

Балалар эшчәнлегенең төрле структурасына музыка өстәү; матур әдәбият, сынлы һәм театр сәнгатьләре әсәрләрен файдаланып, кәефкә туры килерлек һәм хис-кичерешләргә ярдәм итәрлек музыка астында катнаш музыкаль эшчәнлек үткәрү.

Сентябрь. Тема:“Көз”			
	Музыка эшчәнлегенең оештыру формасы	**Тәрбия һәм белем бирү бурычлары**	**Музыкаль репертуар**
	I.Музыка шөгыльләре:	**Максат:** Балаларның музыкальлекләрен, музыканы хис – тойгы белән кабул итү сәләтләрен үстерү.	
“Физик үсеш”, “Социаль-коммуникатив үсеш”әкиятләр белән интеграл...	**1. Музыка тыңлау.** *а) Музыка әсәрен кабул итү.*	Музыканы тыңлаганда, эмоциональ халәт тудыру, характерын сиземләргә, фикерләрен әйтә белергә өйрәтү.	“Хәерле йокы”, А. Монасыйпов муз.; “Курчаклар маршы”, Н. Җиһанов муз., “Колыбельная”, А. Гречанинов муз. ; “Марш”, С. Прокофьев муз.
	б) Музыкаль – дидактик уеннар.	Музыкада аваз югарылыгын ишетү сәләтен үстерү.	“Кошлар һәм кошчыклар”.
	2. Җырлау. *а) Музыкаль ишетү һәм тавыш үстерү күнегүләре.*	Балаларда җырлау күнекмәләрен формалаштыру.	“Гөмбәгә”, Н. Бакиева муз. “Кукушечка”, р.х.җ., И. Арсеев эшк.

	б) Җырлар.	Балаларны сәнгатьле итеп җырларга, дөрес сулыш алырга өйрәтү.	“Балалар бакчасында”, Н. Зарипова муз.; “Баю – бай”, М. Красин муз.
	в)Җыр иҗаты.	Музыкаль сорауга мөстәкыйль рәвештә җавап бирергә өйрәтү.	“Исемең ничек? – А –де – ля!”
	3. Музыкаль – ритмик хәрәкәтләр. *а) Уен күнегүләре*	Музыканың характерына туры китереп, хәрәкәтләрне мөстәкыйль рәвештә үзгәртергә өйрәтү.	“Марш”, Л. Шиһабетдинова муз.; “Аллы – гөлле гөлчәчәк”, т.х.к., М. Мозаффаров эшк.; “Ах вы, сени мои, сени”, р.х.к., М. Раухвергер эшк.
	б)Сәхнәләштерелгән этюдлар.	Музыканың характерына туры китереп, “барабанчы” хәрәкәтен ясарга, җиңелчә аяк очларында йөгерү хәрәкәтләрен ясарга күнектерү.	“Барабанчы”, З. Хәбибуллин муз.; “Весёлая прогулка”, П. Чайковский муз.
	в) Түгәрәк уеннары һәм биюләр.	Уен күнегүләрен сәнгатьле итеп күрсәтә белергә өйрәтү.	“Яңгыр”, т.х.уен җыры Ф. Шәймәрданова эшк.
	г) Музыкаль һәм җырлы уеннар	Музыка характерына туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп башкарырга өйрәтү. Җырның сүзләренә туры китереп, уенны сәнгатьле, күңелле итеп башкарырга өйрәтү.	“Үз кәрзинеңне тап”, (“Вальс”), Х.Вәлиуллин муз. “Көз”, Ф. Шәймәрданова муз.
	д) Биюле уен иҗатын үстерү	Төрле образларны сәнгатьле итеп күрсәтә белергә өйрәтү.	“Аю бии”, Ф. Шәймәрданова муз.
	е) Балалар музыка уен коралларында уйнау.	Гади генә көйләргә агач таякларда кушылып уйнарга өйрәтү.	“Тукран”.
	II.Мөстәкыйль сәнгать эшчәнлеге	Уен эшчәнлегендә ишетү сәләтен камилләштерү.	“Где мои детки?”, Н. Кононова муз.
	III.Күңел ачу чаралары һәм бәйрәмнәр.	Балаларның иҗади сәләтләрен үстерү.	“Хәйләгә каршы хәйлә”. Сәхнәләштерелгән чара.

О к т я б р ь . Т е м а : “ Мин кешелек дөньясында”			
	Музыка эшчәнлегенең оештыру формасы	**Тәрбия һәм белем бирү бурычлар**	**Музыкаль репертуар**
“Физик үсеш”	**I.Музыка шөгыльләре:**	**Максат:** Балаларның музыкальлекләрен, музыканы хис – тойгы белән кабул итү сәләтләрен үстерү.	

	2. Музыка тыңлау. *а) Музыка әсәрен кабул итү.*	Балаларда музыка өлкәсендәге белемнәрен үстерү. Музыканың эчтәлеген аңларга. Тасвирлау чараларын ишетә белергә өйрәтү.	“Шома бас”, т.х.ж., Р. Еникеева эшк.; “Көз көне”, М. Мозаффаров муз.; .“Как у наших у ворот”, р.х.к., Т. Ломова эшк.
	б) Музыкаль – дидактик уеннар.	Ритмны тою сәләтен үстерү.	“Минем шикелле уйна”.
	2. Җырлау. *а) Музыкаль ишетү һәм тавыш үстерү күнегүләре.*	Сүзләрне ачык итеп әйтеп, бер югарылыкта күңелле итеп башкарырга өйрәтү. Күнегүдә аваз югарылыгын формалаштыру.	“Карга”, Н. Бакиева эшк.; “Качели”, Е Тиличеева муз.
	б) Җырлар.	Җырларны сәнгатьле итеп җырларга, дөрес итеп сулыш алырга, ягымлы итеп җырларга өйрәтү.	“Көз килде”, Л. Хисмәтуллина муз.; “Көзге моң”, М. Әндәрҗанова муз.; “Осень наступила”, Е. Насауленко муз.
	в)Җыр иҗаты.	Мөстәкыйль рәвештә бишек җырлары көйләрен иҗат итәргә өйрәтү.	“Әлли – бәлли”.
	3. Музыкаль – ритмик хәрәкәтләр. *а) Уен күнегүләре*	Музыканың характерына туры китереп, ритмлы итеп атларга, тыныч кына йөрергә,сикереп барырга өйрәтү. Музыканың башына һәм ахырына игътибар итү.	“”Марш”, Л. Хисмәтуллина муз.; “Якты таң”, Җ. Фәйзи муз.; “Марш”, Э. Парлов муз.; “Скачут лошадки”, Т. Попатенко муз.
	б)Сәхнәләштерелгән этюдлар.	Музыка характерына туры китереп, хәрәкәтләрне мөстәкыйль рәвештә ясарга өйрәтү.	“Коелган яфраклар вальсы”, Ф. Шәймәрданова муз.
	в) Түгәрәк уеннары һәм биюләр.	Бию хәрәкәтләрен предметлар белән сәнгатьле, сыйфатлы итеп башкарырга өйрәтү.	“Яфраклар белән бию”, Ф. Шөймәрданова муз.; “По улице мостовой”, Т. Ломова эшк.
	г) Музыкаль һәм җырлы уеннар.	Уен күнегүен музыка характерына туры китереп башкарырга өйрәтү.	“Кайсыбыз юк?”, (“Пьеса”), Р. Еникеев муз.; “Куянкай, сорыкай”, т.х.уены.
	д) Биюле уен иҗатын үстерү	Уен күнегүен күңелле, мавыктыргыч итеп, образны сәнгатьле итеп күрсәтә белергә өйрәтү.	“Аю бии”, Ф. Шәймәрданова муз.
	е) Балалар музыка уен коралларында уйнау.	Балаларны агач таякларда музыка астында уйнарга өйрәтү.	“Тукран”, т.х.сүз.
	II.Мөстәкыйль сәнгать эшчәнлеге	Уен эшчәнлегендә ишетү сәләтен камилләштерү.	“Ну – ка, угадай – ка”, Е. Тиличеева муз.
	III.Күңел ачу чаралары һәм бәйрәмнәр.	Әкиятләргә кызыксыну тәрбияләү. Күңелле бәйрәмнән балаларда шатлык хисләре уяту.	“Ата каз”, Бияләй театры. (т.х.к.) “Сөмбелә”. Бәйрәм.

Ноябрь. Тема:“Минем илем, минем шәһәрем”			
	Музыка эшчәнлегенең оештыру формасы	**Тәрбия һәм белем бирү бурычлары**	**Музыкаль репертуар**
“Физик үсеш”, “Социаль-коммуникатив үсеш”өлкәләре белән интегральләштерү.	**I.Музыка шөгыльләре:**	**Максат:** Балаларның музыкальлекләрен, музыканы хис – тойгы белән кабул итү сәләтләрен үстерү.	
	3. Музыка тыңлау. *а) Музыка әсәрен кабул итү.*	Музыканың эчтәлеген аңларга, тасвирлау чараларын ишетә белергә өйрәтү. Әсәрне бүленмичә һәм бүлдермичә ахырына кадәр тыңларга өйрәтү.	“Куянкай – сорыкай”, Л. Б. – Болгари муз.; “Новая кукла”, “Болезнь куклы”, П. Чайковский муз.
	б) Музыкаль – дидактик уеннар.	Тембрны аера белү һәм динамик төсмерләрне ишетү сәләтен үстерү.	“Нәрсәдә уйныйм?”(гармун, курай, металлофон, бубен, барабан).
	2. Җырлау. *а) Музыкаль ишетү һәм тавыш үстерү күнегүләре.*	Көйне дөрес итеп көйләргә өйрәтү. Аваз югарылыгын формалаштыру.	“Бәлли – бәү”, т.х.к.; “Эхо”, Е. Тиличеева муз.
	б) Җырлар.	Җырны сәнгатьле итеп җырларга, дөрес итеп сулыш алырга өйрәтү. Музыка уен коралына кушылып һәм кушылмыйча җырларга өйрәтү.	“Тыныч йокы”, Ф. Шәймәрданова муз.; “Осень”, Ю. Чичков муз., “Песенка о маме”, С. Разорёнов муз.
	в)Җыр иҗаты.	Бирелгән текстка көйлә чыгару сәләтен үстерү.	“Елның дүрт фасылы – көз”, Г. Тукай сүз.
	3. Музыкаль – ритмик хәрәкәтләр. *а) Уен күнегүләре*	Уен күнегүләрендә музыканың характерын чагылдырып, җиңелчә йөгерергә, ритмлы итеп сикерергә өйрәтү.	“Сәрия”, т.х.к., Р. Еникеева эшк.; “Сикерү”, Р. Кәлимуллин муз.; “Вертушки”, укр.х.к., Я. Степовой эшк.
	б)Сәхнәләштерелгән этюдлар.	Музыка характерына туры китереп, мөстәкыйль рәвештә таралып һәм бер – бер артлы атларга, йөгерергә өйрәтү.	“Яшь солдатлар без”, М. Мозаффаров муз.; “Танец осенних листочков», А. Филиппенко муз.
	в) Түгәрәк уеннары һәм биюләр.	Түгәрәктә берәрләп һәм парлап йөрергә, әйләнергә өйрәтү. “Төп йөреш”, “Баш – үкчә”, “берле бишек хәрәкәтләрен сыйфатлы итеп башкарырга өйрәтү.	“Парлы бию”, Л. Шиһабетдинова муз.; ”Приглашение”, укр.х.к., Т. Ломова эшк.
	г) Музыкаль һәм җырлы уеннар.	Уен күнегүләрен сәнгатьле итеп күрсәтә, сәхнәләштерә белү сәләтен үстерү. Җырның сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп башкарырга өйрәтү.	“Курочка и петушок”, Г. Фрид.; “Алтын капка”, Ф. Шәймәрданова муз.
	д) Биюле уен	Җырның сүзләренә туры китереп, бию	“Песи баласы”, М.

	иҗатын үстерү	хәрәкәтләрен күңелле итеп башкарырга өйрәтү.	Мозаффаров муз.; “Огородная – хороводная”, Б. Можжевелов муз.
	е) Балалар музыка уен коралларында уйнау.	Балаларны агач таякларда ритмлы итеп уйнарга өйрәтү.	“Тра – та – та”, т.х.с.
	II.Мөстәкый ль сәнгать эшчәнлеге	Мөстәкыйль рәвештә музыка уен коралларын кулланырга өйрәтү.	Таныш музыкаль – дидактик уеннар.
	III.Күңел ачу чаралары һәм бәйрәмнәр.	Әкиятләргә кызыксыну тәрбияләү. Күңелле бәйрәмнән балаларда шатлык хисләре уяту.	“Калач”. Сәхнәләштерелгән чара. “Әнием, кадерлем!” Мәктәпкә әзерлек төркеме балалары концерты.

Декабрь. Тема:“Яңа ел бәйрәме”			
	Музыка эшчәнлегенең оештыру формасы	**Тәрбия һәм белем бирү бурычлары**	**Музыкаль репертуар**
“Физик үсеш”, “Социаль-коммуникатив үсеш”өлкәләре белән интегральләштерү.	**I.Музыка шөгыльләре:**	**Максат:** Балаларның музыкальлекләрен, музыканы хис – тойгы белән кабул итү сәләтләрен үстерү.	
	1. Музыка тыңлау. *а) Музыка әсәрен кабул итү.*	Балаларның фикерләрен баету. Музыканың эчтәлеген аңларга, тасвирлау чараларын ишетә белергә өйрәтү. Әсәрне бүленмичә һәм бүлдермичә ахырына кадәр тыңларга өйрәтү.	“Балалар ярдәм итә”, З. Хәбибуллин муз.; “Күңелле бию”, А. Леман муз.; “Вальс”, Н. Җиһанов муз.; “Вальс снежных хлопьев”, П. Чайковский муз.
	б) Музыкаль – дидактик уеннар.	Жанрны аера белү һәм музыкаль хәтерләрен үстерү.	“Ак калач кемне очрата?”
	2. Җырлау. *а) Музыкаль ишетү һәм тавыш үстерү күнегүләре.*	Көйне дөрес итеп көйләргә, сәнгатьле итеп сузып җырларга өйрәтү.	“Буранда”, Ф. Җәләлетдинова эшк.; “Цветики», В. Карасева муз.
	б) Җырлар.	Җырларны сәнгатьле итеп җырларга, дөрес итеп сулыш алырга өйрәтү. Сүзләрен ачык, аңлаешлы итеп әйтеп җырларга өйрәтү.	“Кыш”, Ф. Җәләлетдинова муз.; “Яңа ел”, Р. Ахиярова муз.; “Чыршы – чыршыкай”, Л. Хисмәтуллина муз.; “Ёлка – ёлочка”, Т. Попатенко муз.
	в)Җыр иҗаты.	Бирелгән текстка көйләр чыгару сәләтен үстерү.	“Елның дүрт фасылы”, Г. Тукай сүз.
	3. Музыкаль – ритмик хәрәкәтләр. *а) Уен*	Уен күнегүләрендә музыканың характерын чагылдырып, җиңелчә йөгерергә, ритмлы итеп сикерергә өйрәтү.	“Марш”, Р. Фәизова муз.; “Весёлые мячики”, М. Сатуллина муз.

	күнегүләре.		
	б)Сәхнәләште релгән этюдлар.	Музыка характерына туры китереп, мөстәкыйль рәвештә авыр итеп атларга, дәртле итеп барабанчы хәрәкәтен ясарга өйрәтү.	“Аю”, Р. Еникеев муз.; “Барабанщик”, М. Красев муз.
	в) Түгәрәк уеннары һәм биюләр.	Түгәрәктә берәрләп һәм парлап йөрергә, әйләнергә өйрәтү. Төп хәрәкәт күнекмәләрен камилләштерүне дәвам итү. Характерлы биюләрне музыканың характерына туры китереп, күренешләрне, образларны сәнгатьле итеп күрсәтә белергә өйрәтү.	“Чыршы янында”, И. Шәмсетдинов муз.; “Чыршы”, Л. Хисмәтуллина муз.; “Һай, Кыш бабай”, И. Шәмсетдинов муз.; “Кар бөртекләре бию”, “Аю балалары бию”, Р. Гыйләҗева муз.; “Петрушкалар бие”, Л. Хисмәтуллина муз.; “Танец зайчат”, И. Штраус муз. (“Полька”).
	г) Музыкаль һәм җырлы уеннар.	Уен күнегүләрен сәнгатьле итеп күрсәтә, сәхнәләштерә белү сәләтен үстерү. Җырның сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп иҗат итәргә өйрәтү.	“ Кем беренче?”, т.х.к., Р. Сабитов эшк. “Кырдан килә Кыш бабай”, Ф. Шәймәрданова муз.
	д) Биюле уен иҗатын үстерү	Җырның сүзләренә туры китереп, бию хәрәкәтләрен күңелле итеп башкарырга өйрәтү.	“Курчак”, т.х.к., А. Монасыйпов эшк.
	е) Балалар музыка уен коралларында уйнау.	Балаларны бубенда ритмлы итеп уйнарга өйрәтү.	“Кура җиләк”, Л. Шиһабетдинова муз.
	II.Мөстәкыйль сәнгать эшчәнлеге	Ритмны тою сәләтен камилләштерү.	“Ритмические полоски”.
	III.Күңел ачу чаралары һәм бәйрәмнәр.	Татар халык җырларына уңай мөнәсәбәт тәрбияләү. Күңелле бәйрәмнән балаларда шатлык хисләре уяту.	Татар халык җырлары. Халык авыз иҗаты. “Яңа ел”. Бәйрәм.

Гыйнвар. Тема:“Кыш”			
	Музыка эшчәнлегенең оештыру формасы	**Тәрбия һәм белем бирү бурычлары**	**Музыкаль репертуар**
“Физик үсеш”, “Социаль-коммуникатив	**I.Музыка шөгыльләре:**	**Максат:** Балаларның музыкальлекләрен, музыканы хис – тойгы белән кабул итү сәләтләрен үстерү.	
	2. Музыка тыңлау. *а) Музыка әсәрен кабул итү.*	Балаларның музыка өлкәсендә белемнәрен үстерүгә булышлык итү. Музыканың эчтәлеген аңларга, тасвирлау чараларын ишетә белергә өйрәтү.	“Сәгать”, Ф. Әхмәтов муз.; “Бабай”, Җ. Фәйзи муз.; “Вальс – шутка”, Д. Шостакович муз.

	б) Музыкаль – дидактик уеннар.	Музыкада аваз югарылыгын ишетү сәләтен үстерү.	“Тавык һәм чебиләр”.
	2. Җырлау. *а) Музыкаль ишетү һәм тавыш үстерү күнегүләре.*	Көйне дөрес итеп көйләргә, сәнгатьле итеп җырларга өйрәтү.	“Физзарядка”, Ф. Җәләлетдинова муз.
	б) Җырлар.	Җырларны сәнгатьле итеп җырларга, дөрес итеп сулыш алырга өйрәтү. Сүзләрен ачык, аңлаешлы итеп әйтеп җырларга өйрәтү. Бердәм башлап, бердәм тәмамларга өйрәтү.	“Кыш бабай”, Ф. Әбүбәкеров муз.; “Песи баласы”, Л. Хәйретдинова муз.; “Улыбка”, В. Шаинский муз.
	в)Җыр иҗаты.	Бирелгән текстка көйләр чыгару сәләтен үстерү.	“Сыерчык”, Ф. Җәләлетдинова эшк.
	3. Музыкаль – ритмик хәрәкәтләр. *а) Уен күнегүләре*	Уен күнегүләрендә музыканың характерын чагылдырып, җиңелчә йөгерергә, түгәрәктән төрле якка таралышып, яңадан түгәрәккә тезелә белергә, ритмлы итеп сикерергә өйрәтү.	“Әйлән – бәйлән”, т.х.к.; “Татар полькасы”, А. Батыршин муз.; “В садике”, А. Майкапар муз.
	б)Сәхнәләштерелгән этюдлар.	Музыка характерына туры китереп, мөстәкыйль рәвештә җиңел хәрәкәтләр ясарга өйрәтү.	“Кем саный?”, Р. Ахиярова муз.
	в) Түгәрәк уеннары һәм биюләр.	Түгәрәктә берәрләп һәм парлап йөрергә, әйләнергә өйрәтү. Төп хәрәкәт күнекмәләрен камилләштерүне дәвам итү. Характерлы биюләрне музыканың характерына туры китереп, сәнгатьле итеп хәрәкәтләнергә өйрәтү.	“Күңелле биибез”, баш.х.к., А. Кобагошев эшк.; “Кәрия – Зәкәрия”, т.х.җ., Р. Еникеева эшк. “Мәрҗән бөртекләре бию”, Ф. Шәймәрданова муз.
	г) Музыкаль һәм җырлы уеннар.	Уен күнегүләрен сәнгатьле итеп күрсәтә, сәхнәләштерә белү сәләтен үстерү. Җырның сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп иҗат итәргә өйрәтү.	“Куяннар һәм аю”, Ф. Шәймәрданова муз.; “Яулык биреш”, т.х.уены, В. Вәлиева эшк.; “Оркестр”, т.х.к., Г. Гыйләҗетдинова эшк.
	д) Биюле уен иҗатын үстерү	Җырның сүзләренә туры китереп, бию хәрәкәтләрен күңелле итеп башкарырга өйрәтү.	“Безнең чебиләр”, Г. Беляева муз.
	е) Балалар музыка уен коралларында уйнау.	Балаларны маракасларда ритмлы итеп уйнарга өйрәтү.	“Санамыш”.
	II.Мөстәкыйль сәнгать эшчәнлеге	Ритмны тою сәләтен камилләштерү.	“Тылсымлы маракаслар”.
	III.Күңел ачу чаралары һәм бәйрәмнәр.	Әкиятләргә кызыксыну тәрбияләү. Күңелле бәйрәмнән балаларда шатлык хисләре уяту, активлыкларын үстерү.	“Ике ялкау”. Сәхнәләштерелгән чара. (т.х.ә.) “Кыш”. Әдәби музыкаль кичә.

Февраль. Тема:“Ватанны саклаучылар көне”			
	Музыка эшчәнлегенең оештыру формасы	**Тәрбия һәм белем бирү бурычлары**	**Музыкаль репертуар**
“Физик үсеш”, “Социаль-коммуникатив үсеш”өлкәләре белән интегральләштерү.	**I.Музыка шөгыльләре:**	**Максат:** Балаларның музыкальлекләрен, музыканы хис – тойгы белән кабул итү сәләтләрен үстерү.	
	3. Музыка тыңлау. *а) Музыка әсәрен кабул итү.*	Балаларның музыка өлкәсендә белемнәрен үстерүгә булышлык итү, фикерләрен баету. Музыканың эчтәлеген аңларга, тасвирлау чараларын ишетә белергә өйрәтү. Контраст характердагы музыканы тыңлаганда, аңа карата эмоциональ җавап хисләре тәрбияләү.	“Авыру куян”, Р. Ахиярова муз.; “Куян биюе”, Р. Еникеев муз.; “Смелый наездник”, “Всадник”, Р. Шуман муз.; “
	б) Музыкаль – дидактик уеннар.	Ритмны тою сәләтен үстерү.	“Зур һәм кечкенә аю”.
	2. Җырлау. *а) Музыкаль ишетү һәм тавыш үстерү күнегүләре.*	Көйне дөрес итеп көйләргә, сәнгатьле итеп көчәнмичә җырларга өйрәтү.	“Саескан”, Г. Гыйләҗетдинова муз.
	б) Җырлар.	Җырларны сәнгатьле, моңлы итеп җырларга, дөрес итеп сулыш алырга өйрәтү. Сүзләрен ачык, аңлаешлы итеп әйтеп, бер темпта җырларга өйрәтү.	“Әниләр өчен бию”, Ф. Шәймәрданова муз.; “Әбием – дәү әнием”, Р. Гыйләҗетдинова муз.; “Про папу”, И. Рыбкина муз.; “Мы запели песенку”, Р. Рустамов муз.
	в)Җыр иҗаты.	Бирелгән текстка көйләр чыгару сәләтен үстерү.	“Дусларым”, Ф. Җәләлетдинова муз.
	3. Музыкаль – ритмик хәрәкәтләр. *а) Уен күнегүләре*	Уен күнегүләрендә музыканың характерын чагылдырып, җиңелчә тасмалар тотып хәрәкәт итәргә, ритмлы итеп тыпырдап йөрергә өйрәтү.	“Йомшак куллар”, Р. Гыйләҗева муз.; “”Сапожки скачут по дорожке”, А. Филиппенко муз.
	б)Сәхнәләштерелгән этюдлар.	Музыка характерына туры китереп, ике өлештән торган музыканы истә тотып, мөстәкыйль рәвештә хәрәкәтләрне үзгәртергә өйрәтү.	“Тигез юл буйлап”, (т.х.к.), З. Ибраһимова эшк.; “Всадники”, В. Витлин муз.
	в) Түгәрәк уеннары һәм биюләр.	Түгәрәктә предметлар белән берәрләп һәм парлап йөрергә, әйләнергә өйрәтү. Төп хәрәкәт күнекмәләрен камилләштерүне дәвам итү. Характерлы биюләрне музыканың характерына туры китереп, күренешләрне, образларны сәнгатьле итеп күрсәтә белергә өйрәтү.	“Яулыклар тотып бию”, Л. Хисмәтуллина муз.; “Туган көн”, М. Бикбова муз.; “Парный танец”, Е. Тиличеева муз.; “Әни куян һәм куяннар”, Р. Гыйләҗева муз.
	г) Музыкаль	Уен күнегүләрен сәнгатьле итеп күрсәтә,	“Качыш”, Р. Еникеев муз.;

	һәм җырлы уеннар.	сәхнәләштерә белү сәләтен үстерү. Җырның сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп иҗат итәргә өйрәтү.	"Куяннар һәм бүре", М. Әндәрҗанова муз.
	д) Биюле уен иҗатын үстерү	Җырның сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп башкарырга өйрәтү.	"Ат", Ф. Шәймәрданова муз.
	е) Балалар музыка уен коралларында уйнау.	Балаларны бубенда ритмлы итеп уйнарга өйрәтү.	"Кар малае", Г. Зәйнашева муз.
	II.Мөстәкыйль сәнгать эшчәнлеге	Ритмны тою сәләтен камилләштерү.	"Звонкие ладошки".
	III.Күңел ачу чаралары һәм бәйрәмнәр.	Татар халык иҗатына, туган илгә мәхәббәт тәрбияләү.Күңелле бәйрәмнән балаларда шатлык хисләре уяту.	Татар халык уеннары. Тематик кичә. "Әти кебек булырмын". Бәйрәм.

Март. Тема:" Халыкларның гореф гадәтләре, милли йолалары"			
	Музыка эшчәнлегенең оештыру формасы	**Тәрбия һәм белем бирү бурычлары**	**Музыкаль репертуар**
"Физик үсеш", "Социаль-коммуникатив үсеш"өлкәләре белән интегральләштерү.	**I.Музыка шөгыльләре:**	**Максат:** Балаларның музыкальлекләрен, музыканы хис – тойгы белән кабул итү сәләтләрен үстерү.	
	1. Музыка тыңлау. *а) Музыка әсәрен кабул итү.*	Балаларның музыка өлкәсендә белемнәрен үстерүгә булышлык итү, фикерләрен баету. Музыканың эчтәлеген аңларга, тасвирлау чараларын ишетә белергә өйрәтү. Җырларны кереш өлешеннән танып белергә өйрәтү.	"Әни кирәк", М. Шәмсетдинова муз.; "Яз килгән", Л. Б. – Болгари муз.; "Ласковая просьба", Г. Свиридов муз.; "Мамины ласки", А. Гречанинов муз.
	б) Музыкаль – дидактик уеннар.	Тембрны аера белү һәм динамик төсмерләрне ишетү сәләтен үстерү.	"Атта", Ф. Әхмәтов муз., (p – f), (f – p).
	2. Җырлау. *а) Музыкаль ишетү һәм тавыш үстерү күнегүләре.*	Күнегүне бер аваз югарылыгында көйләргә өйрәтү.	"Әтәч", Дәрдмәнд сүз.
	б) Җырлар.	Җырларны сәнгатьле, моңлы итеп җырларга, музыкаль фразалар арасында дөрес итеп тын алырга өйрәтү. Сүзләрен ачык, аңлаешлы итеп әйтеп, бер темпта җырларга өйрәтү.	"Яз килә", Ф. Шәймәрданова муз.; "Сыерчык", И. Шәмсетдинов муз.; "Воробей", В. Герчик муз.
	в)Җыр иҗаты.	Бирелгән текстка көйләр чыгару сәләтен формалаштыру.	"Карга", Ф. Җәләлетдинова эшк.

	3. Музыкаль – ритмик хәрәкәтләр. *а) Уен күнегүләре*	Уен күнегүләрендә музыканың характерын чагылдырып, җиңелчә тасмалар тотып хәрәкәт итәргә, ритмлы итеп тыпырдап йөрергә өйрәтү.	“Марш”, М. Салихов муз.; “Полька”, И. Якупов муз.; “Ат”, Ф. Шәймәрданова муз.; “Маленький танец”, Н. Александрова муз.
	б)Сәхнәләштерелгән этюдлар.	Музыка характерына туры китереп, ике өлештән торган музыканы истә тотып, мөстәкыйль рәвештә хәрәкәтләрне үзгәртергә өйрәтү.	“Шаян мәче”, Ә. Шәрәфиев муз.; “Наседка и цыплята”, Т. Ломова муз.
	в) Түгәрәк уеннары һәм биюләр.	Түгәрәктә предметлар белән берәрләп һәм парлап йөрергә, әйләнергә өйрәтү. Төп хәрәкәт күнекмәләрен камилләштерүне дәвам итү. Характерлы биюләрне музыканың характерына туры китереп, мөстәкыйль рәвештә хәрәкәтләрне үзгәртергә өйрәтү.	“Күңелле бию”, Ф. Фәизова муз.; “Ак калач”, Р. Еникеева муз.; “Чәчәкләр бию”, Л. Хисмәтуллина муз
	г) Музыкаль һәм җырлы уеннар.	Уен күнегүләрен сәнгатьле итеп күрсәтә, сәхнәләштерә белү сәләтен үстерү. Җырның сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп иҗат итәргә өйрәтү.	“Тычканнар”, Р. Зарипова муз.; “Узнай по голосу”, Е. Тиличеева муз.
	д) Биюле уен иҗатын үстерү	Җырның сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп башкарырга өйрәтү.	“Чыпчыклар”, Ф. Шәймәрданова муз.
	е) Балалар музыка уен коралларында уйнау.	Балаларны шылтыравыкларда ритмлы итеп уйнарга өйрәтү.	“Әпипә”.т.х.к., Ф. Җәләлетдинова эшк.
	II.Мөстәкыйль сәнгать эшчәнлеге	Яраткан җырларына оркестровка өчен мөстәкыйль рәвештә музыка уен коралларын сайларга өйрәтү.	Белгән җырлар.
	III.Күңел ачу чаралары һәм бәйрәмнәр.	Балаларның әкиятләр турында белемнәрен ныгыту. Әниләргә, әбиләргә, тәрбиячеләргә мәхәббәт һәм ихтирам тәрбияләү. Күңелле бәйрәмнән балаларда шатлык хисләре уяту.	“Торна белән төлке”. Курчак театры. “Әниләр бәйрәме”. Бәйрәм.

Апрель. Тема:“Яз”			
	Музыка эшчәнлегенең оештыру формасы	**Тәрбия һәм белем бирү бурычлары**	**Музыкаль репертуар**
“Физик үсеш”, “Социаль-коммуникатив	**I.Музыка шөгыльләре:**	**Максат:** Балаларның музыкальлекләрен, музыканы хис – тойгы белән кабул итү сәләтләрен үстерү.	
	2. Музыка тыңлау. *а) Музыка әсәрен*	Балаларда музыканы ярату хисләре, аны тыңлау теләге тәрбияләүне дәвам итү. Музыканың эчтәлеген аңларга, тасвирлау чараларын ишетә белергә өйрәтү. Музыка	“Туган тел”, т.х.к., Г. Тукай сүз.; “Күбәләк”, “Колын”, (Балаларга фортепиано өчен әсәрләр), Р. Ахиярова

	кабул итү.	уен коралларының тавышларын ишетеп аера белергә өйрәтү.	муз.; “Клоуны”, Д. Кабалевский муз.
	б) Музыкаль – дидактик уеннар.	Жанрны аера белергә өйрәтү, музыкаль хәтерләрен үстерү.	“Музыкаль кибет”.
	2. Җырлау. *а) Музыкаль ишетү һәм тавыш үстерү күнегүләре.*	Көйне дөрес итеп көйләргә, сәнгатьле итеп көчәнмичә җырларга өйрәтү.	“Бишек җыры”, т.х.к., Р. Миңнуллин сүз.
	б) Җырлар.	Җырларны сәнгатьле, моңлы итеп җырларга, музыкаль фразалар арасында дөрес итеп тын алырга өйрәтү. Сүзләрен ачык, аңлаешлы итеп әйтеп, бер темпта җырларга өйрәтү.	“Яңгыр”, М. Бикбова муз.; “Бу – мин”, Л. Таһирова муз.; “Дождик”, р.х.җ., Ю. Слонов эшк.
	в)Җыр иҗаты.	Бирелгән текстка көйләр чыгару сәләтен үстерү.	“Санамыш”, Ф. Җәләлетдинова эшк.
	3. Музыкаль – ритмик хәрәкәтләр. *а) Уен күнегүләре*	Уен күнегүләрендә музыканың характерын чагылдырып, җиңелчә хәрәкәт итәргә, ритмлы итеп тыпырдап йөрергә, сикерешле адымнар ясарга өйрәтү.	“Түгәрәктә бию”, т.х.к., “Тыпыр – тыпыр”.; “Полька М. Глинка муз.
	б)Сәхнәләштерелгән этюдлар.	Музыканың башын һәм ахырын билгеләп, мөстәкыйль рәвештә хәрәкәт итәргә өйрәтү.	“Атлар”, баш.х.к., Р.Сәлмәнов эшк.
	в) Түгәрәк уеннары һәм биюләр.	Ике өлештән торган музыкага кушылып, хәрәкәтләрне мөстәкыйль рәвештә үзгәртергә өйрәтү. Төп хәрәкәт күнекмәләрен камилләштерүне дәвам итү. Характерлы биюләрне музыканың характерына туры китереп, сәнгатьле итеп башкара белергә өйрәтү.	“Матур уен”, т.х.к., Р. Сабитов эшк.; “Бәбкәләр”, Ф. Шәймәрданова муз.
	г) Музыкаль һәм җырлы уеннар.	Уен күнегүләрен сәнгатьле итеп күрсәтә, сәхнәләштерә белү сәләтен үстерү. Җырның сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп иҗат итәргә өйрәтү.	“Сыерчык оялары”, (“Полька”), Р. Сабитов муз.; “Автобуска утырдык”, Л. Хисмәтуллина муз.
	д) Биюле уен иҗатын үстерү	Җырның сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп башкарырга өйрәтү.	“Лошадка”, Н. Потоловский муз.
	е) Балалар музыка уен коралларында уйнау.	Балаларны маракасларда ритмлы итеп уйнарга өйрәтү.	“Тышта яз”,Л. Шиһабетдинова муз.
	II.Мөстәкыйль сәнгать эшчәнлеге	Яраткан җырларына оркестровка өчен мөстәкыйль рәвештә музыка уен кораллары сайларга өйрәтү.	Белгән җырлары.
	III.Күңел ачу чаралары	Балаларда әхлакый сыйфатлар тәрбияләү. Күңелле бәйрәмнән балаларда шатлык	“Карга боткасы”. Бәйрәм.

	һәм бәйрәмнәр.	хисләре уяту.	

Май. Тема:“Җәй”			
	Музыка эшчәнлегенең оештыру формасы	**Тәрбия һәм белем бирү бурычлары**	**Музыкаль репертуар**
“Физик үсеш”, “Социаль-коммуникатив үсеш”өлкәләре белән интегральләштерү.	**I.Музыка шөгыльләре:**	**Максат:** Балаларның музыкальлекләрен, музыканы хис – тойгы белән кабул итү сәләтләрен үстерү.	
	3. Музыка тыңлау. *а) Музыка әсәрен кабул итү.*	Балаларның музыка өлкәсендә белемнәрен үстерүгә булышлык итү, фикерләрен баету. Төрле жанрдагы музыкаль әсәрләрнең эчтәлеген аңларга, тасвирлау чараларын ишетә белергә өйрәтү.	“Марш”, Н. Җиһанов муз.; “Сандугач”, Ә. Шәрәфиев муз.; “Жаворонок”, М. Глинка муз.
	б) Музыкаль – дидактик уеннар.	Жанрны аера белү һәм музыкаль хәтерләрен үстерү.	“Рәсемне сайлап ал”.
	2. Җырлау. *а) Музыкаль ишетү һәм тавыш үстерү күнегүләре.*	Көйне дөрес итеп көйләргә, сәнгатьле итеп көчәнмичә җырларга өйрәтү.	“Күлмәк”, Н. Бакиева муз.
	б) Җырлар.	Җырларны сәнгатьле, моңлы итеп җырларга, музыкаль фразалар арасында дөрес итеп тын алырга өйрәтү. Сүзләрен ачык, аңлаешлы итеп әйтеп, бер темпта җырларга өйрәтү.	“Колын бара каладан”, М. Шәмсетдинова муз.; “Кошечка”, В. Витлин муз.
	в)Җыр иҗаты.	Бирелгән текстка көйләр чыгару сәләтен үстерү.	“Тиен”, Ф. Җәләлетдинова эшк.
	3. Музыкаль – ритмик хәрәкәтләр. *а) Уен күнегүләре*	Уен күнегүләрендә музыканың характерын чагылдырып, җиңелчә хәрәкәт итәргә, ритмлы итеп тыпырдап йөрергә өйрәтү.	“Уфа – Чиләбе”, т.х.к., Л. Шиһабетдинова эшк.; “Төймә”, т.х.к., Ә. Фәттәх эшк.
	б)Сәхнәләштерелгән этюдлар.	Музыка характерына туры китереп, ике өлештән торган музыканы истә тотып, мөстәкыйль рәвештә хәрәкәтләрне үзгәртергә өйрәтү.	“Умырзая”, т.х.к., Р. Еникеева эшк.
	в) Түгәрәк уеннары һәм биюләр.	Ике өлештән торган музыкага кушылып, хәрәкәтләрне мөстәкыйль рәвештә үзгәртергә өйрәтү. Түгәрәктә берәрләп һәм парлап йөрергә, әйләнергә өйрәтү. Төп хәрәкәт күнекмәләрен камилләштерүне дәвам итү.	“Бергәләшеп биик”, Р. Гыйләҗева муз.
	г) Музыкаль һәм җырлы уеннар.	Уен күнегүләрен сәнгатьле итеп күрсәтә белергә, җиңелчә йөгерергә һәм уен коралына сугырга өйрәтү. Җырның	“Бәр, шөлдерле барабанга”, т.х.к., В. Вәлиева эшк.

		сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп иҗат итәргә өйрәтү.	
	д) Биюле уен иҗатын үстерү	Җырның сүзләренә туры китереп, хәрәкәтләрне күңелле итеп башкарырга өйрәтү.	“Весёлые лягушата”, Ю. Литовко муз.
	е) Балалар музыка уен коралларында уйнау.	Балаларны агач таякларда ритмлы итеп уйнарга өйрәтү.	“Тыпыр – тыпыр”, т.х.к., Ф. Җәләлетдинова эшк.
	II.Мөстәкыйль сәнгать эшчәнлеге	Яраткан җырларына оркестровка өчен мөстәкыйль рәвештә музыка уен кораллары сайларга өйрәтү.	Белгән җырлары.
	III.Күңел ачу чаралары һәм бәйрәмнәр.	Юл йөрү кагыйдәләре турында белемнәрен киңәйтү. Күңелле милли бәйрәмнән балаларда шатлык хисләре уяту.	“Шәһәр урамында”. Курчак театры. “Сабантуй”. Бәйрәм.

2.2. Комплекслы - тематик план

Комплекслы – тематик планлаштыру.

Ай	Атна	Тема	Бурычлар	Үткәрелгән чаралар
Сентябрь.	1	“Без балалар бакчасында”	1)балаларда үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен формалаштыруны дәвам итү, ягымлы сүз-ләр куллану хисабына сүзлекләрен актив-лаштыру; 2) балаларның кызыксынуын,игътибарын хәтерен үстерү; 3) балаларда дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.	“ Белем көне” бәйрә-ме үткәрү. Балалар бакчасы хезмәткәр-ләре һәм ата-аналар катнашында.
	2	“Безнең китаплар”	1) балаларда китапка карата кызыксыну формалаштыруны дәвам итү, сыйфат билгеләрен куллану хисабына сүзлек-ләрен активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, хәтерен үстерү; 3) балаларда китапка карата хөрмәт тәрбияләү.	Балалар язучылары язган китаплардан күргәзмә оештыру
	3	“Безнең яраткан апабыз”	1) тәрбияче ярдәмчесе һөнәре турында балаларның күзаллауларын формалашты-руны, таныш һөнәрләр атамасын ныгы-туны дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, сүз байлыгын үстерү; 3) балаларда зурлар хезмәтенә карата хөрмәт тәрбияләү.	Тәрбияче ярдәмчесе турында презентация карау.
	4	“Басуга бару”	1) балаларның транспорт (поезд) һәм аның төп билге-ләре (төс, материал) бе-лән таныштыруны дәвам итү, яшелчәләр (кишер,	“Күз”темасына ба-гышланган балалар иҗаты күргәзмәсе оештыру.

			чөгендер) турындагы белемнәрне ныгыту; 2) яшелчәләрнең тышкы күренеше, тәме, формасы буенча (кишер, чөген-дер) аера белү осталыгын, игътиба-рын, кабул итү-ләрен, диалоглы сөйләмен, сенсор сәләт-ләрен үстерү, [у] авазын дөрес әйтүләре-нә ирешү; 3) балаларда табигатькә уңай караш тәр-бияләү.	
Октябрь	1	“Куян күчтәнәчләре”	1) балаларның көз, көзге уңыш турында-гы күзаллауларын киңәйтү, яшелчәләр (кыяр, суган, помидор) турындагы белем-нәрен ныгыту; 2) яшелчәләрне (кыяр, суган, помидор) тышкы күренеше буенча аера белү оста-лыгын, игътибарын, кабул итүләрен, диа-логлы сөйләмен, сенсор сәләтләрен үсте-рү; 3) балаларда сорауларга җавап бирү теләге тәрбияләү.	“ Безнең бакчада нәрсәләр үсә?” хоро-водлы уен уйнау
	2	“Әти, әни һәм мин”	1) балаларны көзнең характерлы бил-геләре белән таныштыруны дәвам итү, көзге яфраклар турындагы белемнәрне тирәнәйтү, күгәрченнең тышкы кыяфәтен, хәрәкәтләрен ныгыту, [ш], [г] авазлар әйтелешен активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итү-ләрен, хәтерен, күзәтүчәнлеген үстерү; 3) балаларда пөхтә эшләү теләге һәм кошлар турында кайгыртучанлык тәр-бияләү.	Тәрбиячеләр һәм ата-аналар катна-шында “ Сәламәт-лек көне” чарасын үткәрү.
	3	“Мин һәм кешеләр”	1) балаларның гаиләләре турындагы күзаллауларын киңәйтү;. 2) балаларның фикерләвен, хәтерен, хәрәкәт активлыгын үстерү; 3) балаларда туганлык хисләре тәрбия-ләү.	Балалар иҗаты күргәзмәсе оештыру.
	4	“Мин үзем өчен иң кадерле кеше”	1) балаларга кешенең үсеше турында күзаллаулар бирү, төрле яшьтәге һәм җенестәге кешеләрне аерырга өйрәтү, кешеләрнең бер – берсеннән аерылып торуын (яше, җенесе белән генә түгел, ә характер үзенчәлекләре, киеме, шөгыле белән дә аерылуын) аңлату; 2) сөйләмнәрен, логик	“ Кемнәр алар якын кешеләр?” те-масына шигырь ки-чәсе оештыру

			фикерләүләрен үстерү; 3) әйләнә - тирәгә яхшы мөнәсәбәт тәрбияләү.	
	5	“Минем данлык-лы шәһәрем”	1) балаларны туган шәһәр белән таныш-тыруны дәвам итү, шәһәрнең тарихы, Татарстан Республикасы турында белем бирү; 2) балаларның кабул итүләрен, игътиба-рын, диалоглы сөйләмен үстерү; 3) балаларда туган шәһәр белән горур-лану хисләре, төзүче һөнәренә хөрмәт тәрбияләү.	Тәрбиячеләр һәм физ.инструктор катнашында спорт бәйрәмен уздыру.
Ноябрь	1	“Минем Туган илем – Рәсәй”	1) балаларда туган ил, аның тарихы, әләм флаг турында күзаллаулар формалашты-ру; 2) балаларның кабул итүләрен, сүзләрне, кыска фразаларны ачык әйтү осталыгын, игътибарын үстерү; 3) балаларда туган илгә мәхәббәт, төгәл-лек тәрбияләү.	Балаларның иҗат күргәзмәсен оешты-ру
	2	“Минем шәһәр урамнары”	1) балаларда туган шәһәрләре, аның тари-хы турында күзаллаулар формалашты-ру; 2) балаларның кабул итүләрен, сүзләрне, кыска фразаларны ачык әйтү осталыгын, игътибарын үстерү; 3) балаларда туган илгә мәхәббәт,төгәл-лек тәрбияләү.	Ата-аналар ярдә-мендә ясалган “Ми-нем шәһәрем”фото альбом күргәзмәсе оештыру .
	3	“Хуш килә-сең,карлы кыш!”	1 балаларның кыш, белемнәрен тирәнәй-тү, сөйләмнең грамматик төзелешен ка-мил-ләштерү; 2) кабул итүне, игътибарны, сүзлекне, бәйләнешле сөйләмне үстерү; 3) биремнәрне үтәүгә кызыксыну тәрбия-ләү.	“Кышкы уеннар” бәйрәме уздыру.
	4	“Хуш киләсең,карлы кыш!”	1) балаларның кыш, белемнәрен тирәнәй-тү, сөйләмнең грамматик төзелешен ка-милләштерү; 2) кабул итүне, игътибарны, сүзлекне, бәйләнешле сөйләмне үстерү; 3) биремнәрне үтәүгә кызыксыну тәр-бияләү.	Балалар иҗаты күр-гәзмәсе оештыру.
Декабрь	1	“Киемнең үткәне һәм бүгенгесе”	1) балаларны киемнең билгеләнеше һәм функцияләре белән таныштыру, кием материалы һәм аны куллану ысулы ара-сындагы бәйләнешне	Ата-аналар ярдәмен-дә өстәл өсте уенна-ры әзерләү.

			урнаштырырга өйрәтү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, диа-логлы сөйләмен, кызыксынуын, иҗади сәләтләрен үстерү; 3) балаларда зәвык тәрбияләү.	
	2	“Миләш һәм балан җиләкләре”	1) балаларның Яңа ел турындагы күзал-лауларын киңәйтү, үсемлекләрнең җиме-шләре, аларның табигатьтәге һәм кеше тормышындагы роле белән таныштыру; 2) танып белүгә кызыксыну үстерү, сүз-лекне баету һәм активлаштыру; 3) кошларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	Балалар иҗаты күргәзмәсе оештыру.
	3	“Яңа ел уенчыклары”	1) балаларны Яңа ел бәйрәмен каршы-ларга әзерләү, чыршы уенчыклары белән таныштыру, пыяладан ясалган уенчык-ларның, предметларның билгеләрен ачыклау (үтә күренмәле, төсле, шома, салкын, ватылучан); 2) балаларның сенсор сәләтләрен һәм кызыксынуын, күзәтүчәнлеген үстерү; 3) чыршы уенчыкларына сак караш тәрбияләү.	Спорт уеннары бәйрәмен уздыру
	4	“Яңа ел килә”	1) балаларда Яңа ел бәйрәме турында белемнәр формалаштыруны дәвам итү, сенсор билгеләре буенча бертөрле пред-метларны төркемгә берләштерү осталы-гын ныгыту;2) балаларның чыршы уен-чыкларының төсен, формасын, зурлыгын, кулланылышын билгеләү, диалоглы сөй-ләмен, сорауларга җөмлә белән җавап би-рү осталыгын, хисси тәҗрибәсен, кабул итүләрен үстерү; 3) балаларда Яңа ел бәйрәме уңаеннан яхшы кәеф, шатлык хисләре уяту	“ Яңа ел” бәйрәме уздыру.
Гыйнвар	1	“Кыш билгеләре”	1) балаларның кыш турында белемнәрен ныгыту; 2) балаларның күрсәтмә образлы фикер-ләвен үстерү; 3) туган табигатькә мәхәббәт һәм эстетик хисләр тәрбияләү.	“ Кыш” бәйрәмен уздыру.Балалар иҗа-ты күргәзмәсе
	2	“Кар бабай”	1). балаларның кышкы күренешләр ту-рындагы	Балалар иҗаты күргәзмәсе оештыру.

			күзаллауларын киңәйтү, гео-метрик фигураларның – түгәрәкнең, өч-почмакның атамасын ныгыту, деталь-ләрне зурлыгы буенча чагыштырырга өйрәтүне дәвам итү; 2). балаларның кабул итүләрен, игътиба-рын, фикерләвен үстерү; 3). балаларда уңай эмоциональ халәт бул-дыру, эстетик хисләр тәрбияләү.	
	3	"Җәнлекләр кышка әзерләнә"	1) балаларны җәнлекләрнең кышкы таби-гатьтә яшәү рәвеше белән таныштыруны дәвам итү; 2) балаларның грамматик яктан дөрес сөйләмен үстерү; 3) балаларда тере табигатькә карата кы-зыксыну тәрбияләү.	Дидактик уеннар әзерләү. Ата-аналар ярдәмендә
	4	"Җәнлекләр кышкы урманда"	1) балаларның кыргый хайваннар турын-да күзаллауларын формалаштыру; таби-гатьтәге сезонлы үзгәрешләр турындагы белемнәрен ныгыту; 2) бәйләнешле сөйләм үстерү, сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; 3) хайваннарга сакчыл караш тәрбияләү.	Рәсем күргәзмәсе оештыру
Февраль	1	"Бакчабызның балта остасы"	1) балаларны олылар хезмәте белән та-ныштыруны дәвам итү (балта остасы хез-мәте), хезмәт кораллары турындагы бе-лемнәрен ныгыту; 2) балаларның сорауларга тулы фразалар белән җавап бирү, хезмәт коралларын классификацияләү осталыгын, игътиба-рын, олылар хезмәтенә карата кызыксы-нуын үстерү; 3) өлкәннәр хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү.	Сәламәтлек көне оештыру
	2	"Безнең армия"	1) балаларда илне саклаучы сугышчылар турында күзаллау формалаштыру, "Ватанны саклаучылар" төшенчәсен ачыклау. Кайбер хәрби һөнәрләр (диңгезчеләр, танкистлар, очучылар, чик сакчысы) белән таныштыру; 2) балаларның сорауларга тулы фра-залар белән җавап бирү осталыгын, игътибарын, кызыксынуын үстерү; 3) хәрбиләр һөнәренә хөрмәт, пат-риотлык хисләр тәрбияләү.	Ватанны саклаучы-лар көненә багыш-ланган бәйрәм узды-ру

	3	“Без – солдат-лар!”	1) балаларны Ватанны саклаучы-лар көне белән таныштыру, оч-кычның (самолет), вертолетның өлешләрен, формасын аерырга һәм атарга өйрәтүне, исемнәрне сыйфатлар белән яраклаштыру күнекмә-ләре формалаштыруны дәвам итү, солдат, очучы, диң-гезче, очкыч, вертолет, кораб сүзләре хисабына сүзлекне активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, кызыксынуын үстерү; 3) балаларда очучы, диңгезче, хәрбиләр һөнәренә хөрмәт, патриотик хисләр, малайларда көчле, кыю булу теләге тәрбия-ләү.	Балалар иҗат күр-гәзмәсен оештыру
	4	“Музыка җитәкчесендә кунакта”	1) балаларның әниләр бәйрәме, әниләре турындагы белемнәрен киңәйтү, музыка җитәкчесенең бербөтен образын тудыру; музыка коралларының төп билгеләрен ачыклау; 2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, хәтерен, диалоглы сөйләм формасын, шигырьләрне сәнгатьле сөйләү ос-талыгын үстерү; 3) балаларда әниләргә, музыка җитәкче-енә карата ихтирам, хөрмәт тәрбияләү.	Балаларның рәсем күргәзмәсен оештыру
Март	1	“Әнием турында сөйлим”	1) бәйрәмнәр белән таныштыруны дәвам итү; әниләр турында тасвирлама төзү ос-талыгын формалаштыру; 2) кабул итүне, хәтерне, игътибарны, сүз-лекне үстерү, сәнгатьлек чараларын кул-лануда күнектерү; 3) әниләргә хөрмәт тәрбияләү.	Ата-аналар катна-шында “8 нче Март” бәйрәмен уздыру
	2	“Савыт-саба”	1) татар авылы көнкүреше белән таныш-тыру; хәзерге һәм элекке заманда кулла-нылган савыт-саба турындагы белемнәр-не ныгыту; 2) кабул итүләрен, фикерләүләрен, хәтер-ләрен сүзлек байлыгын үстерү, сөйләм-нең грамматик төзелешен камилләштерү; 3) татар халкының көнкүреш предметла-рына кызыксыну тәрбияләү.	Ата-аналар ярдәмен-дә дидактик уен ясау
	3	“Кием – салым”	1.) татар халкының көнкүреше белән та-ныштыру; хәзерге һәм элекке заманда киелгән киемнәре	Балалар иҗаты күргәзмәсе оештыру

			турында турындагы белемнәрне ныгыту; 2) кабул итүләрен, фикерләүләрен, хәтерләрен сүзлек байлыгын үстерү, сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү;3) татар халкының көнкүреш предметларына,кием - салымына кызыксыну тәрбияләү.	
	4	“Кар бабай язны эзли”	1) балаларның ел фасыллары, кыш, яз билгеләре турындагы белемнәрен ныгы-ту, табигать күренешләре һәм алар арасындагы бәйләнеш турындагы күзаллау-ларын формалаштыру, кояш, кошлар, умырзая чәчәге, җир казый, орлык чәчә кебек сүзләр һәм сүзтезмәләр хисабына сүзлекләрен активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, кы-зыксынуын, фикерләвен, хәрәкәт активлыгын үстерү; 3) балаларда табигатькә карата сакчыл караш, кайгыртучанлык тәрбияләү.	“ Нәүрүз”бәйрәмен үткәрү.
Апрель	1	“Яз бүләкләре”	1) балаларның яз, аның билгеләре турындагы белемнәрен, бер, күп төшенчәсен куллану-ларын ныгыту, бишкә кадәр са-нарга өйрәтү, киң, тар, яңгыра-вык, күңелле, тыныч тавыш, кычкырып сүзләр хисабына сүзлекләрен активлаштыру, табигать күренешләре һәм алар арасындагы бәйләнешләрне аңлатуны һәм яз көне башкарыла торган эш турындагы күзаллауларын формалаштыруны дәвам итү, куркынычсызлык кагыйдәләре турындагы белемнәрен киңәйтү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен,фикерләвен, ишетү сәләтен, кабул итүләрен үстерү; 3) балаларда табигатькә карата сакчыл караш, кайгыртучалык, үзара дуслык хисләре тәрбияләү.	Рәсемнәр күргәзмәсен оештыру
	2	“Косманавтлар көне”	1) балаларның косманавтлар турында белемнәрен арттыру, космонавтлар б\н таныштыру; 2)) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, , кабул итүләрен үстерү; 3) балаларда космоска карата кызыксы-нучанлыкларын,үзара	Балалар иҗаты күргәзмәсе оештыру

			дуслык хисләре тәрбияләү.	
	3	Яз килә, яз!	1) балаларның яз, аның айлары, билгеләре турындагы белемнәрен ныгыту, эшчәнлектә кулланган сүзләр хисабына сүзлекләрен активлаштыру, табигать күренешләре һәм алар арасындагы бәйләнеш турындагы күзаллауларын формалаштыруны дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, кызыксынуын, фикерләвен, хәрәкәтен, кабул итүләрен үстерү; 3) балаларда табигатькә карата сакчыл караш, кайгыртучанлык тәрбияләү.	Урамда язгы уеннар бәйгесе оештыру
	4	“Без әкият яратабыз”	Балаларны әкиятләрне сәхнәләштерергә өйрәтү. Театр төрләре белән таныштыру. Өйрәнгән әкиятләре турында күзаллау формалаштыру. Халык әкиятләре белән танышуны дәвам итү. Әкият геройларының исемнәрен ныгыту. Халык авыз иҗатына карата кызыксыну уяту, хөрмәтлелек тәрбияләү	“ Теремкәй” әкиятен сәхнәләштерү.
	5	“Татарстан байрагы”	1) Татарстан байрагының төсләрен ныгы-ту, агач һәм тукыманың билгеләрен ачык-лау, кәгазь белән эшләү алымнарын ка-милләштерү, Җиңү көне турында мәгъ-лүмат бирү; 2) балаларның сүзлекләрен активлашты-ру, игътибарын, хәтерен, кабул итүләрен, флагта төсләрне дөрес урнаштыру осталыгын үстерү; 3) Татарстан байрагына карата горурлык хисләре, Җиңү бәйрәменә кызыксыну тәрбияләү.	Шигыри кичә уздыру
Май	1	“9 майны каршылап”...	1) балаларның Җиңү көне турында күзаллауларын формалаштыруны, хәрби һөнәрләр, аларның баш киемнәре белән таныштыруны дәвам итү, сугышчыларның батырлыгы турында сөйләү, хәрби техника турында белемнәрен киңәйтү;	Бөек Җиңү көненә багышлаган бәйрәм уздыру

			2) балаларның диалогик сөйләмен, конкрет-образлы фикерләвен, игъти-барын, кызыксынуын, конструктив осталыкларын үстерү; 3) хәрби һөнәрләргә, ветераннарга карата хөрмәт, патриотик, горурлык хисләре тәрбияләү.	
	2	“Чәчәкләр”	1) балаларны җәйге табигатьтәге үзгәре-шләр, чәчәкләрнең характерлы билгеләре белән таныштыруны дәвам итү; 2) сорауларга тулы җөенке җөмләләр бе-лән җавап бирү осталыгын, логик, образлы фикерләүләрен, хәтерен, игътибарын, вак моториканы үстерү; 3) чәчәкләргә карата сакчыл караш тәрбияләү.	“ Ямьле җәй” бәйрәмен үткәрү.
	3			Спорт чарасын оештыру.
	4	“ Күбәләкләр ничек килеп чыккан?”	Балаларның җәй турындагы белемнәрен ныгыту. Күбәләкләргә сакчыл караш тәрбияләү.	Балалар иҗаты күргәзмәсе оештыру

2.3.Уртанчылар төркемендә оештырылган эшчәнлектә вариатив формаларны куллану

МИЛЛИ – ҖИРЛЕ КОМПОНЕНТ (НРК)

Тәрбияләү һәм белем бирү бурычлары:

Туган йортка, балалар бакчасына, туган илгә мәхәббәт тәрбияләү. Туган шәһәрнең күренекле урыннары белән таныштыру.

Татар халкының мәдәниятенә, гореф –гадәтенә кызыксыну уяту. Декоратив – кулланма сәнгате белән таныштыру.

Рус халкының мәдәниятенә, гореф –гадәтенә кызыксыну уяту. Декоратив – кулланма сәнгате белән таныштыру.

Үткән буын иҗат иткән барлык әйберләргә ихтирам тәрбияләү

Татарстан Республикасының милли-культурасы, социокультура һәм климатик шартлары исәпкә алынган белем бирү эшчәнлеге чагыла. Татарстан Республикасының “Об образовании” канунында белем бирү эшчәнлегенең үстерешле, халыкчан-характерда булуының мөһимлеге, тәрбия һәм белем бирүнең тормыш һәм милли культура традицияләр белән бәйләнеше анык билгеләнә. Милли региональ компонент **(МРК)** ТРның милли һәм региональ үзенчәлеген исәпкә алып төзелгән һәм бакчаның түбәндәге юнәлешләрен күз алдында тота:

- ТР да яшәүче халыкларның милли културасы белән танышу;

һәр балага үз телендә тәрбияләнергә һәм белем алырга мөмкинлек бирү, милли культураның, халык традицияләре һәм гореф-гадәтләренеңиң яхшы үрнәкләрендә балаларда әхлак нигезләре формалаштыру;

- балаларда толерантлык – башка милләт кешеләренә, аларның культура кыйммәтләренә хөрмәт тәрбияләү өчен шартлар тудыру;
- туган як табигате белән таныштыру, экологик культура формалаштыру;

- балаларны Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның тормыш һәм көнкүреш үзенчәлекләре, бәйрәмнәре, республика тормышындагы вакыйгалар, ТР һәм РФ символикалары, архитектура һәйкәлләре, декоратив-гамәли сәнгатьбелән таныштыру.

Гаиләгәкерешне өйрәтү буенча.

Максаты: Балаларны әби- бабайларга инсафлы-ихтирамлы булырга, матур сүзләр әйтеп, күңелләрен күрергә өйрәтү. Гаиләдә күрсәткән хезмәтләрен хөрмәтләү.

Уен аша балаларны яхшы эшләр эшләргә, ата-аналарына карата хөрмәт тәрбияләү, социаль һәм интеллект үсешен формалаштыру; дус, тату яшәргә өйрәтү, дусларына һәрвакыт ябулышырга ярдәмгә килергә кирәклеген төшендерү.

Октябрь

№ п/п	Тема	Формы работы
1.	" Я, мое имя и фамилия" Цель:дать сведения о значении имени, фамилии;уточнить знания о семье, о том, кто такие родные.	Беседа, дидактическая игра
2.	" История происхождения фамилий." Что такое отчество?" Цель: формировать у детей элементарные представления о своих правах: каждый человек имеет право на имя, отчество, фамилию.	Беседа
3.	" Родные люди кто это?" Цель:формировать у детей представление о семье, семейных традициях, расширять знания о ближнем окружении, учить разбираться в родственных связях.	Чтение стихов про семью, беседа, речевая игра.
4.	" Я и взрослые люди". Цель: учить составлять рассказ о членах своей семьи.	Беседа, сюжетно - ролевая игра.

1.Көз Г.Тукай 2.Иң кадерле бүләк. Татар халык әкияте 3.Кем ничек кычкыра?	Яттан өйрәнү Аудио-китап (тыңлау) Уен	Кызыксынучанлык тәрбия-ләү; эндәшләрне, тизәйткеч-ләрне тыңларга өйрәтү.
1.Сертотмас үрдәк А.Алиш 2.Зурлар һәм кечкенәләр 3.Яфрак бәйрәме Л.Лерон	Музыкаль әкият (тыңлау) Уен Яттан өйрәнү	Хәрәкәтләрне сүзләргә туры китереп уйнарга өйрәтү. Татар халык язучылары белән таныштыру.
1.Туган илнең улы мин 2.Хат ташучы кар малай 3.Зирәк вәзир	Яттан өйрәнү М.фильм татар телендә (карау) Аудио-китап (тыңлау)	Татарча м.фильмнарга кы-зыксынучанлык тәрбияләү.
1.Аю һәм тапкыр малай 2.Кыш Җ.Тәрҗеманов 3.Кышкы манзара	Аудио-китап (тыңлау) Яттан өйрәнү Саф һавада уеннар	Кызыксынучанлык, физик хәрәкәтләрен үстерү.
1.Кошлар туйдырам Ә.Кари 2.Су пәрие Р.Корбан 3.Шифалы сөт С.Сәүбанова	Яттан өйрәнү Музыкаль әкият (тыңлау) Уку	Яттан өйрәнүне дәвам итү.Игътибарлылык тәрбияләү,аңга алуларын үстрү.
1.Утыз сигез попугай 2.Уяталар Р.Вәлиева 3.Кояш,Суык һәм Җил	М.фильм татар телендә (карау) Яттан өйрәнү Аудио-китап	Шигырьләрне,әкиятләр тыңларга, яттан өйрәнергә күнектерү.

Ноябрь

№ п/п	Тема	Формы работы
1.	" Расскажу о своих маме и папе" Цель:формировать у детей представле-ние о роли матери, отца в жизни ребенка.	Беседа, игровая ситуация
2.	" Моя дружная семья" Цель: формировать у детей элементарные представления о семье, ее роли в жизни человека.	Беседа Рассматривание иллюстраций.
3.	" Никого роднее мамы и папы в целом мире нет" Цель:учить детей использовать в речи ласковые, нежные слова по отношению к родителям, анализировать свои поступки в семье.	Ситуативная беседа, наблюдение
4.	" Мой род - моя семья". Цель: формировать у детей представле-ние о родственных отношениях в семье.	Беседа по картинкам, дидактическая игра.

Декабрь

№ п/п	Тема	Формы работы
1.	" Путешествие в мой Музей семьи" Цель:формировать правильное представление о ролях матери, отца, бабушки, дедушки, сестры, брата.	Беседа, игровая ситуация
2.	" Моя любимая семья дома, на даче, в кинотеатре, на речке, в парке" Цель: развитие интереса к совместным выходам членов семьи за пределы дома.	Изготовление альбома
3.	Русская народная сказка " Гуси - лебеди" Цель:чтение художественной литературы с анализом поступков детей.	Чтение, беседа.
4.	" Моя семья в выходные дни". Цель: учить составлять рассказ о членах своей семьи, их занятиях.	Составление творческих рассказов.

Январь

№ п/п	Тема	Формы работы
1.	" Сестра, брат в семье" Цель:учить правильно относиться к младшему ,старшему ребенку в семье.	Беседа
2.	" Чем похожи братья и сестры, дети и родители?" Цель: формировать первичных представ-лений о ролях и обязанностях младших и старших членов семьи	Поисково исследовательская деятельность.
3.	" Любимая игрушка моей сестрички" (моего братика)" Цель:воспитывать умение охарактеризо-вать игрушку.	Рассказывание

Февраль.

№ п/п	Тема	Формы работы
1.	" Как надо любить папу?Кто кому помогает дома - я папе или он мне?" Цель:формировать правильное представление о роли отца, трудовых обязанностях членов семьи.	Беседа Речевая ситуация
2.	" Папа моет посуду"	Сюжетно-ролевая игра

	Цель: побуждать детей переносить известные им действия в ролевую игру, связанную с семьей.	" Семья".
3.	Стих О.Чусовитиной " Самый лучший" Цель:учить детей выразительно декламировать стихотворение ко Дню Защитника Отечества.	Разучивание стихотворения

Март.

№ п/п	Тема	Формы работы
1.	" Какие есть пословицы и поговорки про бабушку и дедушку?" Цель:углубить и расширять представления детей о роли бабушки и дедушки в семье.	Беседа
2.	" Бабушка и внуки " Цель: воспитывать у детей любви и уважения к старшему поколению.	Рассматривание иллюстраций.
3.	" Моя бабуля лучше всех" Цель:учить детей использовать в речи ласковые, нежные слова по отношению к родителям, анализировать свои поступки в семье.	Ситуативная ситуация
4.	" Чем угостят бабушка и дедушка в деревне?". Цель:углублять и расширять представления детей о роли бабушке и дедушки в семье, их круге дел и забот, здоровье и отдыхе.	Игровая беседа

Апрель.

№ п/п	Тема	Формы работы
1.	" Что надо делать, если в семье кто - то заболел?" Цель:учить детей проявлять заботу о род-ных людях , их самочувствии	Беседа
2.	" Если хочешь быть здоров " Цель:учить детей уходу за заболевшими родителями, братом, сестрой, бабушкой, дедушкой.	Беседа
3.	" Наши друзья - вода и мыло" Цель:углублять знания о правилах лич-ной гигиены, вырабатывать гигиеничес-кие навыки.	Беседа, дидактическая игра
4.	"Стихотворение К.Чуковского " Доктор Айболит". Цель:развивать эмоциональное отноше-ние к героям сказки, к произведению в целом	
5.	" Мышкин дом", " Попади в домик Дюймовочки" " Кто быстрее оденется" Цель: вормировать начальных представ-лений о здоровом образе жизни.	Подвижнве игры

Май.

№ п/п	Тема	Формы работы
1.	" Как мы ходили всей семьей на Парад Победы" Цель:расширять представления, знания детей о Великой Отечественной войне, празднике Победы..	Беседа
2.	" Что значит имя моего прадеда?" Цель: познакомить детей с правом на имя и с историей возникновения имени.	Беседа
3.	Итоговое занятие Цель:формирование понимания значения семьи в	Беседа

	жизни каждого человека	

2.4.Ата-аналар белән эш.

Хәзерге фән һәм практика баланың шәхесен формалаштыруда гаиләнең уникаль роль уйнавын исбат итә. Беренче социальләшү гаиләдә башлана, баланың дөньяга, үзенә, башка кешеләргә карашы, мөнәсәбәте формалаша. Ата-аналарның кайгыртучанлыгы балада аның үз-үзенә ышанычын тудыра, башка кешеләр белән түземлек, үзара хөрмәт принциплары нигезендә үзара мөнәсәбәткә керергә әзер торырга ярдәм итә.Ата-ананың тәрбия һәм белем бирү эшчәнлегендә катнашу мөмкинлеге булу бик зур әһәмияткә ия. Хәзерге заман балалар бакчасы ата-аналарга психологик һәм педагогик ярдәм күрсәтүче учреждение буларак та хезмәт итә. Шул ук вакытта гаилә дә үзара хезмәттәшлек итәр өчен педагогларны өзлексез үсешкә рухландыра.

Түбәндәге бурычларны үтәмичә, максатка ирешү мөмкин түгел:

-гаилә белән партнерлык мөнәсәбәте урнаштыру;

-бакчада ата-анага бала тормышында катнашу өчен шартлар тудыру;

бала тәрбияләүдә ата-аналарга психологик ярдәм күрсәтү;

гаиләләр белән үзара аралашуда педагогик компетентлыкны өзлексез күтәрү.

Ата-аналар белән эшләүнең принциплары.

1.Психологик уңайлык (комфорт) принципы – ата-аналар белән аралашуда җылы атмосфера булдыру, һәр гаиләнең ихтыяҗын, социаль-психологик характеристикасын исәпкәалу. Ата-ана белән үзара ышанулы мөнәсәбәт ул – хөрмәт, диалогка омтылу, игътибарлылык, ихласлылык. Балага һәм аның якыннарына карата тәрбияченең игелеклелеге һәм ачыклыгы ата-ана ягыннан уңай кабул ителә. Ата - аналарның бакчада балалары шат булса, алар тәрбиячеләргә сораулар белән мөрәҗәгать итәләр. Ата-аналарның бала өчен балалар бакчасының уңайлы, куркынычсыз, файдалы булуын күрү генә түгел, ә балаларның үсешен күрүләре дә әһәмияткә ия. Тәрбияченең баланың яшь үзенчәлеген, психологиясен, үсеш кризисын белүе, ата-ананы тынычлындырып, кирәкле сүзләр таба белүе, алар белән ягымлы мөгаләмәдәге әңгәмәдәшче булуы мөһим.

2.Эшчәнлек принцибы. Белем һәм тәрбия бирү процессында балалар бакчасы һәм ата-аналар арасындагы бәйләнештигез хокуклы партнерлар сыйфатына корылган. Партнерлык процессы катлаулы: танышу, стереотипларның җимерелүе һәм үзара аңлашу урнашу,бала тәрбияләүдә бер үк максатны күздә тоту. Педагогның һәм балалар бакчасының позитив имиджы булуы мөһим.

3.Бербөтенлек принцибы –тәрбия һәм белем бирүдә гаилә һәм җәмгыять институтларының аерылгысыз бербөтен булуына нигезләнгән. Әлеге принцип бала тәрбияләүдә гаилә белән балалар бакчасының эш стратегиясен билгели. Җәмгыяти тәрбиянең нигезе ул - балага социаль таләпләр системасы кую. Ата-аналарның тәрбияви тәэсире булып, балага карата мәхәббәт, аны куркынычсызлык белән тәэмин итү, аны ничек бар шулай кабул итү тора.

4.Минимакс принцибы – һәр гаиләгә дифференциальякынкилү, ата-аналар белән эчтәлекле, тактлы аралашу. Ата-аналар белән танышкач, педагог һәр гаиләнең үзенчәлеген ачыклый, аларның активлыгын күтәрү өчен планлы рәвештә шартлар тудыра.

5.Вариативлык принцибы – ата-аналарга тәрбия һәм белем бирү процессына кушылу һәм аралашуның формаларын тәкъдим итү: традицион һәм традицион булмаган, шәхси һәм төркемләп, дистанцион һәм кара-каршы аралашу.

6.Өзлексезлек принцибы өйдә һәм балалар бакчасында тәрбия бирүнең өзлексез баруын күз алдында тота.

7.Иҗадилык принцибы – тәрбия һәм белем бирү процессында барысына да иҗадилык күрсәтергә мөмкинлек ачу.

Ата-аналар белән эшләүнең формалары.

1.Мәгълүмати чаралар –(телдән журнал, реклама буклеты; балаларга тәрбия һәм белем бирү сораулары буенча мәгълүмати белешмә хезмәте; СМИ да чыгышлар; мәгълүмати кәрзиннәр, хатлар; күрсәтмә психо-педагогик пропаганда һ.б.)

2. Оештыру эшләре– (ата-аналар җыелышы; анкеталар тутыру; җәмгыяти ата- аналар оешмаларын төзү; коференцияләр, ата-аналар белән берлектә педсоветлар; брифинглар һ.б.)

3.Культура-агарту чаралары – (ата-аналар мәктәбе; консультацияләр; тематик очрашулар; матур әдәбият буенча тематик күргәзмәләр оештыру; тренинглар; семинарлар; әңгәмә; дискуссияләр; ата-аналар кунакханәсе; түгәрәк өстәл һ.б.)

4.Оештыру-эшчәнлек – (ата-аналар белән берлектә үткәрелгән балаларның үсеш мониторингы, берләштерелгән ата-ана-бала проекты; күргәзмәләр; вернисажлар; мастер-класслар; балалар, педагоглар, ата-аналар иҗаты; гаилә портфолиосы ясау; иҗади эшчәнлек өчен табигый һәм ташландык материаллар җыю; балалар бакчасын ремонтлауда һәм яшелләндерүдә катнашу; балаларның бакчадагы тормышын сурәтләгән буклет, видеофильмнар әзерләү, журналлар чыгару;бакчада үткәрелгән чаралар турында фотоматериалларны электрон җибәрүдә булышу; үстерешле предметлы тирәлекнең сыйфатын тикшерүдә катнашу һ.б.)

5. Ата-аналарның педагогик процесста катнашуы – (ата-аналар катнашы белән шөгыльләр; балаларга әкиятләр уку; балалар белән төрле темага әңгәмәләр кору; ата-аналар катнашы белән сәхнәләштерү; саф һавада йөргәндә, экскурсияләргә барган балаларны озату; Ачык ишекләр, Сәламәтлек көнендә, Шәфкатьлелек марафонында катнашу һ.б.)

Ата-аналар белән эш планы

Сентябрь

№	Тема
1.	Ата-аналар белән анкета уздыру “Туган телдә сөйләшү кирәкме?”(УМК)
2.	Балаларның иммунететын көчәйтү.
3.	Ата-аналар почмагын әзерләү. Консультация “ Ата-аналарга урам хәрәкәтенең куркынычсыз-лыгы”
4.	Ата-аналар җыелышы “4-5 яшьлек балаларның яшь үзенчәлекләре, психик үсеше”

Октябрь

№	Тема
1.	Әңгәмә “ Балаларга нинди әкиятләр укырга?” (НРК)
2.	Индивидуаль әңгәмәләр “Туган телдә сөйләшәбез”. “Учим татарский язык” (УМК)
3.	“Алтын көз” иртәсе
4.	1.Балаларның ялын оштыру 2.Әңгәмә “ Җәяүле юлда”.

Ноябрь

№	Тема
1.	Грипп һәм аны булдырмау чаралары
2.	Фотовыставка оештыру: “ Мин һәм минем әбием”
3.	“Кадерле әниемә” әниләргә багышланган иртә- татар һәм рус телендәге ял итү чарасы (УМК һәм НРК)
4.	1.Әңгәмә “Балаларны дөрес киендерик”.
5.	2.Инструктаж үткәрү “ Юл һәм тран-спорт хәләкәтләре” Ата-аналарга киңәшләр: “Балаларга ЮЙК буенча нинди китаплар укырга”

Декабрь

№	Тема
1.	Балаларны чыныктыру.
2.	Индивидуаль әңгәмәләр: эмоциональ үсеш мәсьәләләре
3.	Ата- аналар җыелышы “Балаларның танып белүчәнлеген ничек арттырып була”, “Татарча да яхшы бел, русча да яхшы бел”(УМК)
4.	“Яңа,яңа, яңа ел!” иртәсе

Гыйнвар

№	Тема
1.	Туклану физиологиясе
2.	Рәсемнәр күргәзмәсе оештыру: ” Баламның яраткан уенчыгы”
3.	Күчмә папка “Кышкы манзара-лар” (УМК)
4.	Стенд “ Юл билгеләре илендә” Уен-сәяхать “Иң әһәмиятле светофор”.

Февраль

№	Тема
1.	Балаларның көнкүреш ихтыяҗ-лары өчен тудырылган уңайлык-лар турында сөйләшү. (УМК һәм ФДБС)
2.	Әтиемнең уңган куллары – бәй-гесе игълан итү.
3.	“Әти белән көчле мин”- иртәсе
4.	Бала сөйләмендәге кимчелекләр һәм аларның сәбәпләре

Март

№	Тема
1.	“Әниемнең алтын куллары”- бәйгесе уздыру.
2.	“Әнием - алтыным” иртәсе
3.	Ата-аналар җыелышы “Табигатьнең балалар психик үсешенә йогынтысы”
4.	Сөйләмдәге кимчелекләрне булдырмау өчен гамәли күрсәтмәләр. (УМК)

Апрель

№	Тема
1.	“Шаяру, көлке көне”
2.	“Тукай әкиятләре” бәйге (НРК)
3.	Юл кагыйдәләрен беләсезме? –анкета уздыру Кагыйдәләрне өйрәнү чарасы: “Рөхсәт ителә-рөхсәт ителми”
4.	“Төрле милләт курчагы” конкурсына нәтиҗә ясау (НРК)

Май

№	Тема
1.	Балаларны җәйге ялга әзерләү.
2.	Балалар мәйданчыгын җәйгә әзерләү.
3.	1.“Без ял итәргә яратабыз”- (НРК- халык бәйрәмнәре) консультация, инструкаж үткәрү. 2.Максатчан сәяхәт: “Юл билгеләре – безнең дуслар”
4.	Ата-аналар җыелышы “2017-2018 уку елының тәрбия һәм укыту процессына йомгак ясау”

Консультацияләр

№	Тема	Үткәрү вакыты
1	1.“Ике дәүләт телендә сөйләшәбез” (УМК). 2.Юл йөрү кагыйдәләрен үтибезме?	Сентябрь
2	1.”Гиперактивлылык-диагноз түгел”	Октябрь
3	1.”Балаң – шәхес булып үссен”. 2.” Агрессив балалар.”	Ноябрь
4	1.“Мин”үсеше,мәктәпкәчә яшьтәге баланың төп психологик сәламәтлеге 2.Бала белән ничек һәм кайсы телдә арала-шырга.(УМК)	Декабрь
5	1.“Сулагайга сүз әйтмәгез.” 2”.Баланың әхлакый тәрбиясе “(НРК)	Гыйнвар
6	“Сәламәтләндерүче уеннар “(НРК)	Февраль
7	“Сәламәт булып үсүдә гаиләнең төп роле”.	Март
8	Бала дигән олы зат (бала хокуклары турында халыкара Конвенция).	Апрель
9	“Без ял итәргә яратабыз” (НРК).	Май

Ата – аналар җыелышы.

№ п/п	Тема	Үткәрү вакыты
1.	1. “ 4-5 яшьлек балаларның яшь үзенчәлекләре, психик үсеше” 2.Балаларны туган телгә, рус теленә һәм татар теленә өйрәтү УМК программасы белән таныштыру.	Сентябрь
2.	1.” Баланың танып белүчәнлеген ничек арттырып була?” 2.” Татарча да яхшы бел, русча да яхшы бел” (УМК)	Декабрь
3.	1. “ Табигатьнең балалар психик үсешенә йогынтысы”	Март
4.	1.” 2018 -2019уку елының тәрбия һәм укыту процессына йомгак ясау”	Май

УМК һәм МРК буенча ата-аналар белән эш планы

Сентябрь

1.УМК Ата-аналар җыелышында балаларны туган телгә, рус теленә һәм татар теленә өйрәтү УМК программасы белән таныштыру.
2. УМК «Безнең яраткан мультфильм” дискын эти – әниләргә тәкъдим итү
3. МРК Күчмә-папка «Удмурт халкы, аларның гореф-гадәтләре»

Октябрь

1. УМК «Безнең яраткан мультфильм” дискын эти – әниләргә тәкъдим итү
2. УМК УМК буенча балаларны туган телгә һәм рус теленә өйрәтү методик әсбаплары күргәзмәсе оештыру.

Ноябрь

1. УМК «Безнең яраткан мультфильм” дискын эти – әниләргә тәкъдим итү
2. УМК Рус балаларына “Көз” айларына хас булган сүзләрне өйрәнү буенча мәгълүмат бирү.

Декабрь

1. МРК Ата- аналар өчен мүгълүмат: «Идел буе халкының кышкы уеннары»
2. МРК Күчмә-папка «Идел буе халкы-Чувашлар»
3. УМК «Безнең яраткан мультфильм” дискын эти – әниләргә тәкъдим итү

Гыйнвар

1. УМК «Безнең яраткан мультфильм” дискын эти – әниләргә тәкъдим итү 2. МРК Күчмә-папка «Идел буе халкы-Мордва»
3. МРК Идел буе халкы әкиятләре буенча «Без әкият ясыйбыз», бала һәм ата-ананың уртак иҗат бәйгесе.

Февраль

1. МРК 15 февраль – Татар поэты Муса Җәлилнең туган көне. “М. Җәлилнең биографиясе һәм шигырьләре” ата-аналар өчен мәгълүмат.
2. МРК 21 февраль – Туган тел көне, мәгълүмат.
Консультация «Татарча бишек жырлары һм такмаклар»

Март

1. МРК 21 март Науруз бэйрэм –мэгълүмат һәм котлаулар.
2. МРК Күчмә-папка «Идел буе халкы-Марийлар»
3. УМК «Безнең яраткан мультфильм” дискын эти – әниләргә тәкъдим итү

Апрель

1. МРК 26 апрель – Г.Тукай туган көне. “Тукайның биографиясе һәм шигырьләре” ата-аналар өчен мәгълүмат.
2. УМК «Безнең яраткан мультфильм” дискын эти – әниләргә тәкъдим итү
3. МРК Тукай әкиятләре һәм мультипликация сюжетлары һәм УМК буенча рәсем бәйгесе игълан итү
4.МРК “Идел буе халкының киемнәре кигән курчак” бәйгесе игълан итү.

Май

1. МРК Ата-аналар өчен мәгълүмат «Татарстан Республикасының матур урыннары»
2. УМК «Безнең яраткан мультфильм” дискын эти – әниләргә тәкъдим итү
3. МРК «Халык бизәкләре», бала һәм ата-ананың уртак иҗат бәйгесе.

III. Оештыру бүлеге.

3.1. Материаль -техник һәм методик кулланма

Төркемдә белем һәм тәрбия бирү өчен уенчыклар һәм уен почмаклары бар.

«Туган ягым - Татарстан» почмагы

Милли киемдәге курчаклар: татар малае һәм кызы, рус малае һәм кызы
Габдулла тукай портреты
Уеннар өчен битлекләр
Дидактик уеннар

Методик әсваплар һәм аудио кушымта

К.В. Закирова, Л.Р. Мортазина “Балачак – уйнап – көлеп үсзр чак”
З.М. Зарипова, Р.С. Исаева “Үстерешле уеннар”
К.В.Закирова, Р.Ә.Кадыйрова, Г.М.Сафиуллина “Балалар бакчасында әдәп- әхлак тәрбиясе”
З.М.Зарипова, А.Х.Габдрахимова, А.Т.Миникаева “Балалар бакчасында бердәм белем бирү эшчәнлеге”

К.В. Закирова, Л.Р. Мортазина “Әй уйныйбыз, уйныйбыз”
Татар телендә мультфильмнар
Диск “Балалар һәм эти-әниләр өчен УМК буенча уеннар”
Диск “Әкиятләр”
Аудио – китап “Татар әкиятләре”
Диск “Шома бас”
Диск “Танцы народов Поволжья”
Мәгълүмат әсбаплары
Татар язучылары һәм шагыйрьләре
Татар халык сәнгате
Әкиятләргә иллюстрацияләр
Татарстан Республикасы турында белешмә
Рәсәй турында белешмә
Нурлат шәһәре турында белешмә
Татарстан Республикасы шәһәрләре турында белешмә
Трафаретлар / орнаментлар
Идел буе халыклары уеннары
Рәсәй геральдикасы һәм бәйрәмнәре
Альбом “Минем туган ягым”
Татар әдәбияты
Балалар өчен шигырьләр
Л.А. Харисова, В.А. Гарипова “Ватаным Татарстан”
Батулла “Бишек хикәятләре”
М. Фәйзуллина “Чебиләр зарядкасы”
Ә. Ситдыйкова “Серле дөнья”
Ф.Сафин “Кошлар яратучы малай”
Татар халык әкияте “Камыр Батыр”
Татар халык әкияте “Саламторхан”
Татар халык әкияте “Сак –сок”
Г. Тукай “Тылсымлы сәхифәләр”

“Музыкаль» почмак

Уен кораллары
Барабан, агачтан пластмасстан эшләнгән маракас, ирен гармуны, металлофон, саксафон, гитара, бубен, кастонетта, колотушка, курай.
Музыкаль- дидактик уеннар
“Баскыч”
“Күңелле-күңелсез”
“Музыкаль уен кораллары”
Ясалма уен кораллары
Микрофон, маракас
“Кәеф” почмагы
Күрсәтмә әсвап “Кәеф театры”
Өстәл театры“Кәеф театры”
Коллективта бердәмлек оештыру уеннары картотекасы
Театральләштерелгән уеннар картотекасы
Эмоциональ бушатылу “көзге”
“Театр” почмагы
Өстәл пәрдәсе; өстәл, күләгә, би-ба-бо, таякчыклар һәм бармак театрлары, театр өчен битлекләр, киемнәр.
Дидактик уен “Әкият геройлары”
Лото “Әкиятләр”
Күрсәтмә әсвап “киемнәр өчен бизәкләр”

“ПДД” почмагы

Лото “Юл йөрү билгеләре” 2шт
Дидактик уен “Сак бул, юл!”

Күрсәтмә әсвап “Транспорт”
Дидактик уен “Юл йөрү билгеләрен өйрәнәбез”
Өстәл уены “Юл”
Махсус тарнспорт
Күрсәтмә әсвап “Берүзем урамда”
Картотека “Транспорт”
Папка “Балаларга юл йөрү кагыйдәләрен өйрәтү”
Папка “Светофорны өйрәнәбез”
Методик кулланма
Г.А. Галеева, С.М. Гаффарова “Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны юлларда үзләрен хәвефсез тоту кагыйдәләренә өйрәтү”
Э.Я. Степаненкова, М.Ф.Филенко “Дошкольникам о правилах дорожного движения”
В.Э.Рублях “Правила дорожного движения”
Т.Шакирова “Юл хәрәкәте билгеләре”
Табышмаклар “Занимательно о правилах дорожного движения»
Транспорт турында шигырьләр

“Физкультура ”почмагы

Уеннар картотекасы
“Күзләргә гимнастика ясыйбыз”
“Сулыш гимнастикасы”
“сәламәтләндерүче уеннар”
“Хәрәкәтле уеннар”
“Бармак гимнастикасы”
“Сюжетлы– рольле уеннар”
“Физминуткалар”
“Санамышлар”
“Җырлы – биюле уеннар”
“Йога”
“Чыныктыру»
Күрсәтмә әсваплар:
“Кышкы спорт төрләре”
“Җәйге спорт төрләре”
“Спорт җиһазлары”
Җиһазлар :
Туплар, скакалкалар, төсле тасмалар, шишкалар, шалтыравыклар, сыбызгы, бубен, качыклар, флаглар, кеглялар, обручлар, гантельләр, кольцерослар.
Ясалма чыныктыру җиһазлары
Массаж келәмчеге, пробкалардан эзләр һәм келәмчекләр, мунчаладан келәмчекләр, киндер сюрприз йомыркаларыннан канат һәм гантельләр, ясалма туплар (эчендә борчак)

“Куркынычсызлык” почмагы

Методик кулланма:
Т.А.Шорыгина “Беседы об этикете с детьми 5-8лет”
Т.А.Шорыгина “Беседы о воде, о природе”
Т.А.Шорыгина “Беседы о правилах пожарной безопастности”
Т.А.Шорыгина “Беседы об основах безопастности с детьми 5-8лет
Т.А.Шорыгина “Беседы о том, кто где живет”
“Дөрес туклану”
Папка “Янгын куркынычлыгы”
Картотека бесед по профилактике травматизма
Үстерүче уеннар
“Урамда куркынычсызлык”
“Беренче ярдәм”
“Өйдәге куркынычсызлык”
“Ут белән уйнама”
“Сәламәт бул”

“Профессияләр”
Лото “Бөтен эш тә яхшы”

“Табигать” почмагы

Үстерүче уеннар
Табигать календаре
Лото “Беренче предметлар”
Лото “Йорт хайваннары”
Лото “Продуктлар”
“4нче ким”
“Баллы-тозлы, ачы”
“Хайваннар һәм аларның балалары”
“Рәсемнәрне бер рәткә җый”
“Табигать күчтәнәчләре”
“Агачлар”
«4 сезона»: кыш, яз, җәй, көз.
«Экологик уеннар»
Күрсәтмә әсваплар:
«Рәсемнәр буенча хикәяләр төзү»: кыш, яз, җәй, көз.
«һава торышы»
«Ел фасыллары алгоритмы»
«Хайваннар, җиләкләр, кошлар»
«Агачлар, куаклар, гөмбәләр»
«Безнең як кошлары»
«Чәчәкләр»
«Киемнәр»
«Кошлар»
«Җиһазлар»
«Гербарий»
«Кызыл китап»
«Чәчәкләр турында легенда»
Муляжлар: җиләкләр, җиләк-җимешләр, яшелчәләр, кыргый һәм йорт хайваннары, җир-су хайваннары, бөҗәкләр.

“Сөйләм үсеше” почмагы

Үстерүче уеннар
“Капма -каршы”
“Мәгънә буенча аер”
“4нче ким”
“Рәсемнәр буенча хикәя яз”
“Сюжетлар буенча хикәя төзе”
“Матур сүзләр өйрәнәбез”
“Табышмаклар”
“Шигырьләр”
«Сөйләм телен һәм уйлау сәләтен үстерүче уеннар»
«Чиста сөйләшү күнегүләре»
«Бер, күп»
«Минем яраткан әкиятләр”

“Математика” почмагы

Үстерүче уен “Без саныйбыз”
Лото “Төсләр һәм фигуралар”
Дидактик уен “Төс һәм форма”
Лото “Уңга - сулга”
Дидактик уен “Предметлар һәм контурлар”
Лото “Зур, уртача, кечкенә”
Дидактик уен “Бергә саныйбыз”
Дидактик уен “Геометрик мозаика”
Дидактик уен “Истә калдыр”

Дидактик уен “Нәрсә җитми”
Дидактик уен “Для умников и умниц”
Дидактик уен “Нәрсә туры килми”
Дидактик уен “Логик таблица”
Развивающая игра-лото “Считаем и читаем”
Шулай ук төркем кибет, чәчтараш, гаилә, шифахәнә, даруханә, транспорт, почта сюжетлы-рольле уеннар өчен җиһазлар һәм әсваплар белән тулыландырылган.

3.2. Методик кулланмалар

Төп программалар:

1. Комплексля программа «Туганнан мәктәпкә кадәр»Веракса Н.Е., Комарова Т.С., Васильева М.А.
2. 6нчы “Кояшкай” балалар бакчасының төп белем бирү программасы.

Парциаль программалар:

3. Белем һәм тәрбия эшчәнлегенең перспектив программасы «Туганнан мәктәпкә кадәр» Н.Е. Веракса, М.А. Васильевой, Т.С. Комаровой. Уртанчылар төркеме.
4. Закирова К.В., Мортазина Л.Р. “Әй уйныйбыз,уйныйбыз...”Балалар бакчасында хәрәкәтле уеннар:балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм физкультура инструкторлары өчен методик кулланма. –Казан:Беренче полиграфия компаниясе,2013. – 224 б.
5. Закирова К.В. “Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе:методик кулланма/К.В.Закирова, Р.Ә.Кадыйрова, Г.М.Сафиуллина – Казан:Беренче полиграфия компаниясе,2013.-424 б.
6. Зарипова З.М. “Үстерешле уеннар:методик кулланма/З.М.Зарипова , Р.С.Исаева.-Казан:Беренче полиграфия компаниясе,2013.-128 б.
7. Закирова К.В. “Әхлак нигезе-матру гадәт”(Гаиләдә һәм балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбияләү):Методик кулланма/К.В.Закирова, Р.Ә.Кадыйрова.-Казан:Мәгариф,2004.-383б.
8. Закирова К.В., Мортазина Л.Р.Балачак-уйнап-көлеп үсәр чак: методик кулланма.-Казан: Редакционно-издательский центр,2012
9. Күзәтүләр нигезендә мәктәпкәчә яшьтәге балаларга әйләнә-тирә турында белем бирү.Нәҗметдинова Р.Ф
10. Комарова Т.С. “Занятия по изобразительной деятельности в детском саду» (Из опыта работы) . М., «Просвещение», 1978.
11. Комплексля белем бирү «Туганнан мәктәпкә кадәр» Н.Е.Веракса, Т.С. Комарова, М.А. Васильева. Уртанчылар төркеме -Волгоград:Учитель,2012Колесникова Е.В. «Математика для детей 4-5 лет», ФГОС таләпләренә туры килгән.
12. Кравченко И.В., Долгова Т.Л. балалар бакчасында күзәтү. Уртанчылар төркеме. Прогулки в детском саду. Методик кулланма – М.: ТЦ Сфера, 2011.
13. Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны юлларда үзләрен хәвефсез тоту кагыйдәләренә өйрәтү дәресләре циклы. Методик күрсәтмәләр/ Авт.-төз.: Г.А.Галеева һ.б.-Казан:”Балаларның тормыш иминлеге фәнни үзәге”ДУ нәшрияте, 2010
14. “Туган телдә сөйләшәбез: методикәсбап /Ф.В.Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Ж. Хәбибулина. -Казан:Инновацион технологияләр үзәге.-2013.-256 б.
16. Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы.-РИЦ, 2012
17. Хрестоматия для дошкольников 4-5 лет/Сост. Н.П.Ильчук и др.-1-е издание.М., АСТ, 1997.
18. Юсупов Ф.Ю., Камалова З.Ф., Борһанова Р.А. “Гөлбакча”.Балалар бакчалары өчен хрестоматия.1990

3.3. Белем бирү эшчәнлеге челтәре

Атна көннәре	Вакыты	Белем бирү эшчәнлеге
Понедельник Дүшәмбе	09.00-09.20	**1.Речевое развитие / Сөйләм үсеше** Развитие речи / Сөйләм телен үстерү.
	09.50-10.10	**2.Физическое развитие / Физик үсеш** Физик тәрбия
		Режимный момент: речевое развитие - русский язык **Режим моменты:** сөйләм үсеше - рус теле

Вторник Сишәмбе	09.00-09.20 10.00-10.20	**1.Музыка**. **2. Физическое развитие (на свежем воздухе) / Физик үсеш** Физик тәрбия (саф һавада)
		Режимный момент : английский язык **Режим моменты:** инглиз теле
Среда Чәршәмбе	09.00-09.20 09.30-09.50	**1.Познавательное развитие / Танып белү үсеше** Формирование элементарных математических представлений /Иң гади математик күзаллаулары үстерү **2.Художественно-эстетическое развитие /сәнгати - нәфәсәти үсеш** Лепка/әвәләү - аппликация / кисеп ябыштыру
		Режимный момент: речевое развитие - русский язык **Режим моменты:** сөйләм үсеше - рус теле
Четверг Пәнҗешәмбе	09.00-09.20 09.30-09.50	**1.Музыка.** **2. Художественно-эстетическое развитие /сәнгати – нәфә-сәти үсеш** Рисование / рәсем
		Режимный момент :Английский язык **Режим моменты:**Инглиз теле
Пятница Җомга	09.00-09.20 09.50-10.10	1.**Познавательное развитие / Танып белү үсеше** Формирование целостной картины мира, расширение кругозора / Әйләнә-тирә табигать белән танышу эшчәнлеге **2. Физическое развитие / Физик үсеш** Физик тәрбия
		Режимный момент: речевое развитие - русский язык **режим моменты:** сөйләм үсеше - рус теле

10 белем бирү эшчәнлеге - 20 минут

3.4. Көндәлек режим

Уртанчылар төркеменең көн тәртибе

Режим дня средней группы

(холодный период / салкын вакыт)

Режимные моменты / Режим моментлары	Время / Вакыт
Утренний прием, осмотр,игры, индивидуальная работа, самостоятельная деятельность,игровая деятельность,познавательно–исследовательская деятельность,самообслуживание,элементарно-бытовой труд / Балаларны кабул итү һәм карау,уеннар, танып белү-тикшеренү эшчәнлеге, индивидуаль эш, көнкүреш хезмәте,балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге.	06.30- 08.00
Утренняя гимнастика / Иртәнге гимнастика	08.10 – 08.18
Подготовка к завтраку, завтрак / Иртәнге ашка әзерлек, иртәнге аш	08.18-08.35
Игры, самостоятельная деятельность,подготовка к ОД / Уеннар, мөстәкыйль эшчәнлек, белем бирү эшчәнлекләренә әзерлек.	08.35-09.00
Образовательная деятельность / Белем бирү эшчәнлеге	Понедельник 09.00-10.10 Вторник 09.00-10.20 Среда 09.00-09.50 Четверг 09.00-09.50 Пятница 09.00-10.10
Второй завтрак / Икенче иртәнге аш	09.50-10.00
Подготовка к прогулке. Прогулка:самостоятельная деятельность, игровая, познавательно–исследовательская деятельность,элементарно – бытовой труд / Саф һавага чыгарга әзерлек, саф һавада булу мөстәкыйль эшчәнлек, көнкүреш хезмәте, уеннар, танып белү-тикшеренү эшчәнлеге	10.00-12.10

Возвращение с прогулки, самостоятельная деятельность,игровая деятельность / Саф һавадан керү, балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге, уен эшчәнлеге.	12.10-12.30
Подготовка к обеду, обед / Төшке ашка әзерлек, көндезге аш вакыты	12.30 -13.00
Спокойные игры,подготовка ко сну, дневной сон / Тынычландыручы уеннар,көндезге йокыга әзерлек,көндезге йокы	13.00-15.00
Постепенный подъем,закаливающие процедуры, подготовка к полднику / Йокыдан тору, чыныктыру процедуралары,төштән соңгы ашка әзерле.	15.00-15.20
Полдник / Төштән соңгы аш вакыты	15.20-15.30
Дополнительная платная образовательная деятельность. Дополнительная бесплатная образовательная деятельность	Понедельник 15.30-15.50 Вторник 15.30-15.50 Среда 15.30-15.50 Четверг 15.30-15.50 Пятница 15.30-15.50
Самостоятельная деятельность,игровая деятельность,познавательно–исследовательская деятельность,самообслуживание,элементарно-бытовой труд, подготовка к вечерней прогулке / Мөстәкыйль эшчәнлек, уеннар, көнкүреш хезмәте,танып –белү эшчәнлеге,кичке саф һавага чыгырга әзерлек.	15.50-16.15
Подготовка к ужину, ужин / кичке ашка әзерлек, кичке аш	16.15-16.40
Самостоятельная деятельность,игровая деятельность,познавательно–исследовательская деятельность,самообслуживание,элементарно-бытовой труд, подготовка к вечерней прогулке / Мөстәкыйль эшчәнлек, уеннар, көнкүреш хезмәте,танып –белү эшчәнлеге,кичке саф һавага чыгырга әзерлек.	16.40- 17.15
Прогулка,игры, уход детей домой / Саф һавада булу,уеннар, балаларны өйләренә озату	17.15- 18.30

3.5. Бәйрәмнәр, күңел ачу чаралары

Күңел ачу чаралары, бәйрәмнәр - һәр балага төркем бүлмәсендә, урамда ирекле уеннар уйнарга, актив һәм пассив ял итәргә мөмкинлек, эмоциональ тынычлык бирә, баланың үзенә шөгыль таба белү сәләтен формалаштыра

№	Чаралар	Дата	Җаваплы
1.	Күңел ачу «Белем көне»	1 сентябрь	Тәрбиячеләр
2.	Табигый материаллардан балалар эше күргәзмәсе «…Күзләр карап туймаслык…»	Сентябрьнең 1нче атнасы	Тәрбиячеләр, ата-аналар
3.	«Сөмбелә»-көз бәйрәме	Октябрьнең 4 нче атнасы	Тәрбиячеләр
4.	Әниләр көне	Ноябрьнең 3 нче атнасы	Тәрбиячеләр.
5.	Яңа ел балалар иртәсе	Декабрьнең 4 нче атнасы	Тәрбиячеләр
6.	Рәсем күргәзмәсе «Буранлы ак кыш…»	Гыйнварның 4	Тәрбиячеләр
		нче атнасы	

7.	Кышкы күңел ачулар	Февральнең 1 нче атнасы	Тәрбиячеләр
8.	Бәйрәм «Рәсәй армиясе – көчле, кодрәтле!»	Февральнең 3 нче атнасы	Тәрбиячеләр
9.	Рәсем күргәзмәсе «Әниемә бүләк»	Мартның 1 нче атнасы	Тәрбиячеләр.
10.	Халыкара хатын-кызлар бәйрәме – Яз бәйрәме	Мартның 1 нче атнасы	Тәрбиячеләр.
11.	Халыкара кошлар көне.	Апрельнең 1 нче атнасы	Тәрбиячеләр
12.	Карга боткасы	Апрельнең 3 нче атнасы	Тәрбиячеләр.
13.	«Җиңү көне» - бәйрәме	Майның 2 нче атнасы	Тәрбиячеләр
14.	"Исәнме, җәй"-күңел ачу	Майның 4 нче атнасы	Тәрбиячеләр
15.	«Балаларны яклау көне»	Июньнең 1 нче атнасы	Тәрбиячеләр

3.6. Кулланылган әдәбият:

- Примерная основная общеобразовательная программа дошкольного образования « От рождения до школы»/ под редакцией Н.Е. Вераксы, Т.С. Комаровой, М. А. Васильевой. − Москва: Мозаика-Синтез, 2014.
- "Туган телдә сөйләшәбез: методик әсбап/Ф.В.Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ.Хәбибуллина. – Казан: Инновацион технологияләр үзәге, 2013
- Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программасы/ М.А. Васильева, В.В. Гербова, Т.С. Комарова ред.; Русча 4 нче басмадан К.В. Закирова, Р.Ә. Кадыйрова, З.Г. Ибраһимова, Г.Р. Гыйләҗетдинова, Ф.Җ. Җәләлетдинова тәрж.-Казан: Мәгариф, 2006.-286 б.
  Дыбина О.В. Ознакомление с предметным и социальным окружением. Средняя группа.-М.: МОЗАИКА-СИНТЕЗ, 2016.-96 с.
- Закирова, К.В. Хрестоматия для воспитателей дошкольно- образовательных учреждений " На поляне детства"/ К. В. Закирова. −Казань, 2011.
- Закирова, К.В. Балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм эти-әниләр өчен хрестоматия " Балачак аланы"/ К. В. Закирова. − Казан, 2011.

- Куцакова Л.В. Конструирование из строительного материала: Средняя группа.-М.: МОЗАИКА-СИНТЕЗ, 2016.-80 с.
- Комарова Т.С. Изобразительная деятельность в детском саду: Средняя группа.-М.: МОЗАИКА-СИНТЕЗ, 2016.-96 с.: цв.вкл.
- *Коломиченко, Л.В.*Блочно- тематический план реализации « Программы социального развития детей дошкольного возраста»/*Л.В.* Коломиченко, Л. И. Югова. − Пермь, 2003.

- Соломенникова О.А. Ознакомление с природой в детском саду: Средняя группа.- М.: МОЗАИКА-СИНТЕЗ, 2015.-96 с.
- Гербова В.В. Развитие речи в детском саду. Средняя группа.- М.: Мозаика –Синтез, 2016.-80 с.: цв.вкл.

В настоящем документе пронумеровано,
прошнуровано, скреплено и заверено печатью
74 (семьдесят четыре) листов
Заведующий «Детского сада №6 Солнышко»

Подпись_________ Н.Н.Мугинова